

**RYNEK PRACY
W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM
W 2012 R.**

**KOMITET REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO W OPOLU**

PRZEWODNICZĄCY	Anna Koska
REDAKTOR GŁÓWNY	Janina Kuźmicka
CZŁONKOWIE	Monika Bartel, Sylwia Hulbój, Magdalena Skalik
SEKRETARZ	Maria Mołodowicz

Redakcja merytoryczna	Joanna Biernacka, Małgorzata Kania, Elwira Kunicka, Izabela Wieszczyk
------------------------------	--

Skład komputerowy i opracowanie graficzne	Dariusz Foryś, Izabela Wieszczyk
--	----------------------------------

*Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego
prosimy o podanie źródła*

ISSN 1509-9016

Publikacja dostępna w Internecie: www.stat.gov.pl/opole

Druk: Urząd Statystyczny we Wrocławiu
Oddział w Legnicy

Nakład: 40 egz.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (–)	– zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak ()	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
Znak (#)	– oznacza, że dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
„W tym”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	= tysiąc
mln	= milion
zł	= złoty
cd.	= ciąg dalszy
dok.	= dokończenie
m.in.	= między innymi
np.	= na przykład
nr (NR)	= numer
poz.	= pozycja
pkt	= punkt
p.proc	= punkt procentowy
r.	= rok
tabl.	= tablica
tj.	= to jest
Dz. U.	= Dziennik Ustaw
PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji prezentującej bogaty zestaw informacji charakteryzujących sytuację na rynku pracy w województwie opolskim. Zachowany podstawowy zakres tematyczny oraz układ publikacji umożliwiają zaobserwowanie kierunków zmian.

Opracowanie zawiera uwagi ogólne i metodyczne oraz część tabelaryczną poprzedzoną komentarzem analitycznym. Tekst został uzupełniony prezentacją graficzną ilustrującą wybrane zjawiska na wykresach i kartogramach.

Prezentowane dane w publikacji zostały przedstawione w następujących obszarach tematycznych i przekrojach terytorialnych:

- pracujący – według płci, sekcji, podregionów, powiatów i gmin;
- popyt na pracę – według zawodów i sekcji;
- bezrobotni zarejestrowani – według płci, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy, podregionów, powiatów i gmin;
- przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto – według sekcji, podregionów i powiatów;
- zatrudnieni w warunkach zagrożenia oraz poszkodowani w wypadkach przy pracy – według sekcji, podregionów i powiatów.

Obecną edycję publikacji wzbogacono o informacje z zakresu aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej.

Publikacja dostępna jest również w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu <http://www.stat.gov.pl/opole>.

Wyrażam nadzieję, że niniejsze opracowanie stanie się źródłem wiedzy o sytuacji na rynku pracy województwa opolskiego i będzie mogło być użyteczne przy określaniu potrzeb społeczno-gospodarczych województwa.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Opolu

dr Anna Koska

PREFACE

The Statistical Office in Opole hereby presents you with the subsequent edition of the publication which contains the rich set of information characterizing the situation on the labour market in the Opolskie voivodship. Preserved basic thematic scope and arrangement of the publication allow the observation of directions of changes.

The study includes general and methodological notes as well as the tabular part preceded by analytical commentary. The text is supplemented with graphical presentation illustrating the selected phenomena in charts and cartograms.

The data presented in this publication are grouped in the following thematic areas and territorial breakdowns:

- *employed persons – by sex, NACE sections, subregions, powiats and gminas;*
- *the demand for labour – by occupations and NACE sections;*
- *registered unemployed persons – by sex, age, level of education, work seniority, duration of unemployment, subregions, powiats and gminas;*
- *the average monthly gross wages and salaries – by NACE sections, subregions and powiats;*
- *persons working in hazardous conditions, persons injured in accidents at work – by NACE sections, subregions and powiats.*

The current edition of the publication has been expanded to include information concerning the economic activity of the population aged 15 years and more.

This publication is also available in electronic format on the website of the Office <http://www.stat.gov.pl/opole>.

I hope that this study will become a source of information about the situation on the labour market of the Opolskie voivodship and could be useful in determining the socio-economic needs of the voivodship.

*Director
of the Statistical Office in Opole*

Anna Koska Ph.D.

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Tabl. Table	Str. Page
Uwagi ogólne <i>General notes</i>	x	10
Uwagi metodyczne <i>Methodological notes</i>	x	13
Wprowadzenie <i>Introduction</i>	x	25
Uwagi analityczne <i>Analytical comments</i>	x	28
Podsumowanie <i>Summary</i>	x	77
TABLICE		
<i>TABLES</i>		
Wybrane dane warunkujące sytuację na rynku pracy <i>Selected data conditioning the situation on labour market</i>	1(1)	78
Województwo opolskie na tle kraju i innych województw w 2012 r. <i>Opolskie Voivodship on the background of the country and other voivodships in 2012</i>	2(2)	79
Pracujący		
<i>Employment</i>		
Pracujący według płci i sektorów własności <i>Employed persons by sex and ownership sectors</i>	1(3)	80
Pracujący według płci i rodzajów działalności <i>Employed persons by sex and type of activity</i>	2(4)	80
Pracujący według statusu zatrudnienia oraz szczególnych form prawnych przedsiębiorstwa w 2012 r. <i>Employed persons by employment status as well as particular legal status of enterprise in 2012</i>	3(5)	81
Pracujący według klas wielkości jednostki i sekcji w 2012 r. <i>Employed persons by the size class of entity and sections in 2012</i>	4(6)	81
Pracujący według płci, sekcji i działów <i>Employed persons by sex, sections and divisions</i>	5(7)	82
Wybrane kategorie pracujących według płci i sekcji <i>Selected categories of employed persons by sex and sections</i>	6(8)	84
Zatrudnieni według wymiaru czasu pracy, płci i sekcji <i>Paid employment by time basis, sex and sections</i>	7(9)	86
Przyjęcia do pracy według płci, źródeł rekrutacji i sekcji <i>Hires by sex, sources of recruitment and sections</i>	8(10)	87
Absolwenci szkół, którzy podjęli pracę po raz pierwszy według płci i sekcji <i>School-leavers starting work for the first time by sex and sections</i>	9(11)	88
Zwolnienia z pracy według płci, przyczyn i sekcji <i>Terminations by sex, reasons and sections</i>	10(12)	89
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane według sekcji <i>Job vacancies, newly created and liquidated jobs by sections</i>	11(13)	90
Wolne miejsca pracy według grup zawodów i sekcji <i>Vacancies by occupational groups and sections</i>	12(14)	91

	Tabl. Table	Str. Page
Przeciętne zatrudnienie według sekcji <i>Average paid employment by sections</i>	13(15)	91
Przeciętne zatrudnienie według podregionów i powiatów <i>Average paid employment by subregions and powiats</i>	14(16)	92
Pracujący w miastach i na wsi według płci oraz sekcji <i>Employed persons in urban and rural areas by sex and sections</i>	15(17)	93
Pracujący według podregionów i powiatów <i>Employed persons by subregions and powiats</i>	16(18)	94
Pracujący według płci, podregionów, powiatów i gmin w 2012 r. <i>Employed persons by sex, subregions, powiats and gminas in 2012</i>	17(19)	94
Bezrobocie rejestrowane		
<i>Registered unemployment</i>		
Bezrobotni zarejestrowani <i>Registered unemployed persons</i>	1(20)	99
Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według podregionów i powiatów <i>Selected categories of registered unemployed persons as well as unemployment rate by subregions and powiats</i>	2(21)	99
Bezrobotni zarejestrowani według płci, podregionów, powiatów i gmin <i>Registered unemployed persons by sex, subregions, powiats and gminas</i>	3(22)	100
Napływ bezrobotnych według płci <i>Inflow to unemployment by sex</i>	4(23)	103
Odływ bezrobotnych według płci <i>Outflow from unemployment by sex</i>	5(24)	104
Odływ bezrobotnych z powodu podjęcia pracy według płci <i>Outflow from unemployment because of taking work by sex</i>	6(25)	104
Bezrobotni nowo zarejestrowani według podregionów i powiatów <i>Newly registered unemployed persons by subregions and powiats</i>	7(26)	105
Bezrobotni wyrejestrowani według podregionów i powiatów <i>Unemployed persons removed from unemployment rolls by subregions and powiats</i>	8(27)	106
Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy, płci, wieku, poziomu wykształcenia oraz stażu pracy <i>Registered unemployed persons by duration of unemployment, sex, age, educational level as well as work seniority</i>	9(28)	108
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, płci, podregionów i powiatów <i>Registered unemployed persons by age, sex, subregions and powiats</i>	10(29)	110
Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia, płci, podregionów i powiatów <i>Registered unemployed persons by educational level, sex, subregions and powiats</i>	11(30)	112
Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy, płci, podregionów i powiatów <i>Registered unemployed persons by work seniority, sex, subregions and powiats</i>	12(31)	114
Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy, płci, podregionów i powiatów <i>Registered unemployed persons by duration of unemployment, sex, subregions and powiats</i>	13(32)	116
Bezrobotni zarejestrowani poprzednio pracujący według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy <i>Registered unemployed persons previously in employment by a kind of activity of their last job</i>	14(33)	118

	Tabl. Table	Str. Page
Bezrobotni zarejestrowani według grup zawodów <i>Registered unemployed persons by occupational groups</i>	15(34)	119
Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych bez prawa do zasiłku <i>Selected categories of the registered unemployed not entitled to benefit</i>	16(35)	119
Bezrobotni zarejestrowani bez prawa do zasiłku według podregionów i powiatów <i>Registered unemployed persons not entitled to benefit by subregions and powiats</i>	17(36)	120
Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych zamieszkałych na wsi <i>Selected categories of registered unemployed persons in the rural areas</i>	18(37)	121
Bezrobotni zarejestrowani zamieszkali na wsi według czasu pozostawiania bez pracy, płci, wieku, poziomu wykształcenia oraz stażu pracy <i>Registered unemployed persons in the rural areas by duration of unemployment, sex, age, educational level as well as work seniority</i>	19(38)	121
Bezrobotni zarejestrowani zamieszkali na wsi według płci, podregionów i powiatów <i>Registered unemployed persons in the rural areas by sex, subregions and powiats</i>	20(39)	124
Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy według płci, wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawiania bez pracy oraz stażu pracy <i>Selected categories of registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by sex, age, educational level, duration of unemployment as well as work seniority</i>	21(40)	124
Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy według płci, podregionów i powiatów <i>Selected categories of registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by sex, subregions and powiats</i>	22(41)	128
Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy według podregionów, powiatów i gmin w 2012 r. <i>Selected categories of registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by subregions, powiats and gminas in 2012</i>	23(42)	130
Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy <i>Job offers submitted to the powiat labour offices</i>	24(43)	133
Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy według podregionów i powiatów <i>Job offers submitted to the powiat labour offices by subregions and powiats</i>	25(44)	133
Wydatki Funduszu Pracy <i>Expenditures of Labour Fund</i>	26(45)	134
Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne <i>Wages and salaries. Social benefits</i>		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto <i>Average monthly gross wages and salaries</i>	1(46)	135
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji <i>Average monthly gross wages and salaries by sections</i>	2(47)	135
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według form finansowania i sekcji <i>Average monthly gross wages and salaries by financing form and sections</i>	3(48)	136
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji, podregionów i powiatów w 2012 r. <i>Average monthly gross wages and salaries by sections, subregions and powiats in 2012</i>	4(49)	137
Przeciętne godzinowe wynagrodzenia brutto według sekcji <i>Average hourly gross wages and salaries by sections</i>	5(50)	138
Emeryci i renciści oraz świadczenia emerytalne i rentowe brutto <i>Retirees and pensioners as well as gross retirement pay and pension benefits</i>	6(51)	138

	Tabl. Table	Str. Page
Aktywność ekonomiczna ludności		
<i>Economic activity of the population</i>		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale	1(52)	139
<i>Economic activity of the population aged 15 and more by sex and place of residence in IV quarter</i>		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w IV kwartale	2(53)	139
<i>Economic activity of the population aged 15 and more by educational level in IV quarter</i>		
Warunki pracy		
<i>Work conditions</i>		
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według sekcji	1(54)	140
<i>Persons working in hazardous conditions by sections</i>		
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według płci, podregionów i powiatów w 2012 r.	2(55)	141
<i>Persons working in hazardous conditions by sex, subregions and powiats in 2012</i>		
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według podregionów i powiatów w 2012 r.	3(56)	141
<i>Persons working in hazardous conditions by subregions and powiats in 2012</i>		
Likwidacja, ograniczenie lub ujawnienie zagrożeń	4(57)	142
<i>Liquidation, limitation or revelation of hazards</i>		
Osobozagrożenia według grup zagrożeń, podregionów i powiatów w 2012 r.	5(58)	143
<i>Threats per capita by groups of hazardous agents, subregions and powiats in 2012</i>		
Stanowiska pracy oraz zatrudnieni na tych stanowiskach, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według sekcji	6(59)	144
<i>Positions as well as employees on those positions whose occupational risk was assessed by sections</i>		
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych według sekcji	7(60)	145
<i>Persons receiving benefits due to work in harmful and strenuous conditions by sections</i>		
Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych według sekcji	8(61)	145
<i>Compensations for accidents at work and occupational diseases by sections</i>		
Wypadki i poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) według sekcji	9(62)	146
<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) by sections</i>		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) według skutków wypadków oraz absencji spowodowanej tymi wypadkami według sekcji	10(63)	146
<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) by consequences of the accidents and by absenteeism resulting from accidents at work by sections</i>		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) według grup wieku i sekcji	11(64)	147
<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) by age groups and sections</i>		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) według stażu pracy i sekcji	12(65)	148
<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) by work seniority and sections</i>		

	Tabl. Table	Str. Page
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) według wydarzeń, będących odchyleniem od stanu normalnego, powodujących wypadki oraz sekcji <i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) by deviations, causing accidents and sections</i>	13(66)	149
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) według wydarzeń powodujących uraz oraz sekcji <i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) by contact-mode of injury and sections</i>	14(67)	150
Przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) według sekcji <i>Causes of the accidents at work (excluding private farms in agriculture) by sections</i>	15(68)	151
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) oraz liczba dni niezdolności do pracy spowodowana wypadkami według podregionów i powiatów w 2012 r. <i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) as well as the number of days of incapacity to work caused by accidents by subregions and powiats in 2012</i>	16(69)	152

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści
English version: preface, contents

UWAGI OGÓLNE

1. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

Wprowadzone zmiany w klasyfikacji PKD 2007 w stosunku do klasyfikacji PKD 2004 wynikają przede wszystkim ze zmian zakresowych polegających na wprowadzeniu nowych grupowań rodzajów działalności (uwzględnienie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciach rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. Spowodowało to, że w PKD 2007 wyróżnia się 21 sekcji i 88 działów, a w PKD 2004 – 17 sekcji i 62 działy. Należy również zwrócić uwagę, że w niektórych przypadkach, pomimo niezmienionych nazw poziomów klasyfikacyjnych według PKD 2007 w stosunku do PKD 2004 – dane mogą być nieporównywalne z poprzednio prezentowanymi (według PKD 2004) ze względu na ww. zmiany.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

- 2) według **sektorów własności**:

- sektor **publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- sektor **prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

Jednostka **lokalna** jest to zorganizowana całość (zakład, oddział, filia) położona w miejscu zidentyfikowanym odrębnym adresem, pod którym lub z którego prowadzona jest działalność przez co najmniej jedną osobę pracującą.

2. Dane prezentowane dla województw, podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 2, 3, 4 i 5 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r. Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

3. Informacje o **województwie** oraz w podziale na **miasta** i **wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

4. Przez ludność w **wiek produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w **wiek mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni 45–64 lata, kobiety 45–59 lat. Przez ludność w **wiek nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w **wiek przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w **wiek poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

5. Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

6. Dane o **migracjach zagranicznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

7. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

8. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

9. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

10. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

11. Z ważniejszych klasyfikacji, według których zaprezentowano dane w publikacji – obok PKD 2007 – należy wymienić **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania pracujących oraz bezrobotnych; klasyfikacja wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537 z późniejszymi zmianami), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, obliczono w warunkach porównywalnych.

13. Do przeliczeń uwzględniono liczbę ludności opracowaną na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Przy **przeliczaniu na 1000 ludności itp.** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

12 Uwagi ogólne

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następujących publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. **Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.**

17. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007	
sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nieklasyfikowana
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
Transport lądowy i rurociągowy	Transport lądowy oraz transport rurociągowy

UWAGI METODYCZNE

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych,
 - właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- osoby wykonujące pracę nakładczą;
- agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII** wyszacowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

4. Dane dotyczące **pracujących** według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;
- **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

6. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

14 Uwagi metodyczne

7. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

8. W liczbie pracujących ujęto zarówno obywateli polskich pracujących za granicą, jak i cudzoziemców pracujących w Polsce.

Za **osoby zatrudnione za granicą**, zaliczone do pracujących, przyjęto osoby wykonujące pracę poza granicami kraju na rzecz krajowych jednostek, w których zostały zatrudnione, np. przy realizacji budów eksportowych, jako pracownicy polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, a także osoby skierowane za granicę w celach szkoleniowych i badawczych.

Nie zalicza się do pracujących w Polsce tych osób, które pracują za granicą na rzecz zagranicznych firm i instytucji.

Cudzoziemcy zaliczeni do pracujących w Polsce to osoby, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 IV 2004 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami) zostały zatrudnione przez zakłady pracy lub osoby fizyczne.

9. **Niepełnosprawni** to osoby, w stosunku do których orzeczono niepełnosprawność na podstawie ustawy z dnia 27 VIII 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721).

10. Informacje o **osobach wykonujących pracę w porze nocnej** dotyczą osób, dla których praca nocna wynika z obowiązującego w zakładzie pracy rozkładu czasu pracy, a więc nie jest świadczona incydentalnie. Do kategorii tej zaliczono wszystkie osoby zgodnie z ewidencją, tzn. nawet jeśli były nieobecne w pracy w danym dniu (np. z powodu urlopu, zwolnienia lekarskiego, delegacji służbowej).

11. Pracownicy zatrudnieni w **formie telepracy** to osoby wykonujące pracę poza zakładem pracy, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej i przekazujących pracodawcy wyniki pracy również za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

12. Pracownicy zatrudnieni **na kontraktach** to osoby, których umowa nie ma charakteru umowy o pracę.

13. Pracownicy **udostępnieni przez agencję pracy tymczasowej** są to osoby zatrudnione przez tę agencję.

14. Osoby pracujące **na umowę zlecenie lub o dzieło** to osoby, z którymi zawarto umowę zlecenie lub o dzieło, a które nie są nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy.

15. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych (od 2010 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) w głównym miejscu pracy. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby,

które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe.

Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy po nieobecności powyżej 3 miesięcy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze) w danym roku do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

16. Do korzystających z urlopów wychowawczych zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

17. Za absolwentów podejmujących pracę po raz pierwszy uznaje się osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia szkoły, a praca w danej jednostce sprawozdawczej jest ich pierwszą pracą zawodową podjętą w okresie 12 miesięcy od ukończenia nauki, a także osoby, które po ukończeniu w zakładzie pracy nauki zawodu otrzymały zaświadczenie o odbytej nauce. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych.

18. Popyt na pracę jest to liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych.

Przez popyt na pracę rozumie się:

- zagospodarowane miejsca pracy, określone aktualną liczbą pracujących,
- wolne miejsca pracy.

Dane o wolnych miejscach pracy uzyskano z badania popytu na pracę.

19. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

20. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

21. Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy jest to stosunek wolnych miejsc pracy do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy.

22. Dane o przeciętnym zatrudnieniu ujmują wyłącznie osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

23. Dane o czasie pracy odnoszą się do przeciętnego zatrudnienia pracowników.

Nominalny czas pracy jest to roczny czas pracy zatrudnionych ogółem bez osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, osób wykonujących pracę nakładczą, agentów oraz bez osób zatrudnionych poza granicami kraju.

Czas przepracowany w **godzinach normalnych** jest to czas przepracowany w obowiązującym daną grupę pracowników wymiarze czasu pracy.

Czas przepracowany w **godzinach nadliczbowych** jest to czas przepracowany ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy. Wliczane do niego są również godziny przepracowane w niedziela i święta, o ile nie przysługują za nie dni wolne od pracy.

24. W tablicach 1(3) i 2(4) oraz od 15(17) do 17(19) dane prezentowane są według faktycznego miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności, natomiast w tablicach od 3(5) do 10(12) – według siedziby zarządu jednostki (przedsiębiorstwa). Dane w tablicach od 3(5) do 10(12) oraz od 15(17) do 17(19) nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Bezrobocie rejestrowane

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych), zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyła 18 lat;
- kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności.

Liczba bezrobotnych nie obejmuje osób odbywających m.in. szkolenie, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych i pracę społecznie użyteczną.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnie-

niem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych dla 2005 r. – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz dla lat 2010–2012 – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Dane za lata 2010–2012 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania, co może powodować pewne nieścisłości, zwłaszcza w przypadku stopy bezrobocia ustalonej dla powiatów. Dla bezrobotnych – miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących lokalizacja miejsca pracy.

3. Pod pojęciem **ludności aktywnej zawodowo** szacowanej na koniec każdego prezentowanego okresu, należy rozumieć osoby pracujące w jednostkach sektora publicznego i prywatnego, jak również osoby bezrobotne.

4. Osoby poprzednio pracujące to osoby, które kiedykolwiek wykonywały pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz inną pracę zarobkową, a także prowadziły pozarolniczą działalność.

5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy (tzn. zwolnieni grupowo) – są to osoby zwolnione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 III 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844 z późniejszymi zmianami). Przepisy ustawy stosuje się w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę stosunków pracy (zatrudnienia z pracownikami) w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, w okresie nie przekraczającym 30 dni. Dotyczy to zakładów pracy, w których następuje zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych lub w związku ze zmianami organizacyjnymi, produkcyjnymi albo technicznymi, a także w przypadku ogłoszenia upadłości zakładów lub ich likwidacji.

6. Bezrobotni absolwenci to osoby bezrobotne zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia (potwierdzonego dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem) nauki w szkole ponadgimnazjalnej (zasadniczej zawodowej i średniej), policealnej, wyższej, specjalnej, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu jako osoba niepełnosprawna.

7. Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia to osoby bezrobotne w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

8. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy to zgodnie z art. 49 ww. ustawy, osoby spełniające co najmniej jedno z kryteriów, w tym m. in.:

- bezrobotni do 25 roku życia,
- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

9. Bezrobotni do 25 roku życia to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym nie ukończyły 25 lat.

10. Długotrwale bezrobotni to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

11. Bezrobotni powyżej 50 roku życia to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 lat życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 rok życia.

12. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych to osoby bezrobotne nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. – łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

13. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia to osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko w tym wieku, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Do grudnia 2007 r. były to osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia.

14. Napływ bezrobotnych oznacza liczbę osób zarejestrowanych w ciągu roku w powiatowych urzędach pracy.

Odpływ bezrobotnych oznacza liczbę osób, które w ciągu roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z podjęciem pracy stałej, sezonowej, interwencyjnej lub robót publicznych, w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy, podjęcia nauki, nabycia praw emerytalnych lub rentowych itd.

15. Oferta pracy (wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej) oznacza zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy:

- co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (tj. wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych), w określonym zawodzie lub specjalności w celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika,
- miejsca aktywizacji zawodowej, przyjętego do realizacji takiego jak staż, przygotowanie zawodowe dorosłych, praca społecznie użyteczna.

16. Aktywne formy pomocy bezrobotnym to działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności: szkolenia, staż u pracodawcy, prace interwencyjne i roboty publiczne itp.

Szkolenia oznaczają pozaszkolne zajęcia edukacyjne mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Staż u pracodawcy oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Prace interwencyjne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy.

Roboty publiczne to prace organizowane dla bezrobotnych przez organy samorządu terytorialnego, administracji rządowej lub instytucje użyteczności publicznej na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy.

17. Informacje o **wydatkach Funduszu Pracy** podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami).

Informacje o bezrobociu rejestrowanym pochodzą z rejestrów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tablicach od 2(47) do 5(50) nie obejmują wynagrodzeń pracowników: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych, Polskich Kolei Państwowych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

2. Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze.

Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

3. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej;
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

4. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

5. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

6. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- emerytury;
- renty z tytułu niezdolności do pracy;
- renty rodzinne.

7. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

8. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Sprawiedliwości oraz emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych pochodzą z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, prowadzonego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy.

2. Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostatu. Od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy lub więcej – do II kwartału 2012 r. było to powyżej 3 miesięcy. W związku z powyższym wyniki BAEL od III kwartału 2012 r. nie są w pełni porównywalne z wynikami badania z poprzednich okresów.

Dane opublikowane w tym opracowaniu za okres od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. zostały ponownie przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

3. Podstawowe kryterium podziału ludności na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

4. **Ludność aktywna zawodowo** obejmuje wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej uznane za pracujące lub bezrobotne.

5. Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania **liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia**, m.in.: pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych oraz pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na Międzynarodowej Klasyfikacji Statusu Zatrudnienia i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na rachunek własny** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą:
 - **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
 - **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników;
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego;
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy (jeśli otrzymywali wynagrodzenie).

Do **pracujących na własny rachunek** zaliczono również agentów we wszystkich rodzajach agencji.

6. Za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do **bezrobotnych** zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

7. Ludność bierna zawodowo obejmuje wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały;
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym;
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nieposzukujące pracy ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

8. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

9. Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

10. Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

11. Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL zalecana jest ostrożność w postępowaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu, mniejsze niż 15 tysięcy. W przypadku, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 5 tys., zostały one zastąpione znakiem ("."), co oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.

Warunki pracy

1. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia** obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki

zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów oraz artykułów użytku osobistego i domowego).

Dodatkowym kryterium jest liczba pracujących wynosząca powyżej 9 osób.

2. Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych:

- **ze środowiskiem pracy** (substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.);
- **z uciążliwością pracy** (nadmierne obciążenie fizyczne, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy itp.);
- **z czynnikami mechanicznymi** związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

3. Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia ujęci zostali tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego (związanego ze środowiskiem pracy, z uciążliwością pracy, z maszynami szczególnie niebezpiecznymi), tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

4. **Osobozagrożenie** jest to suma szkodliwych czynników działających na pracownika. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

5. Do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

6. **Ocena ryzyka zawodowego** to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich stopnia ciężkości, w sytuacji zagrożenia w środowisku pracy, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa. Oceniać i dokumentować ryzyko zawodowe jest obowiązany pracodawca.

7. **Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych** są to wypłaty należne pracownikom, którzy doznali uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, a także członkom rodzin pracowników zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby.

8. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Prezentowane dane nie obejmują wypadków przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, a w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

Za **zbiorowy wypadek przy pracy** traktuje się wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia w **danym zakładzie** uległy co najmniej 2 osoby.

9. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

10. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

11. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących oraz ich **przyczyn**.

Wydarzenie będące odchyleniem od stanu normalnego to wydarzenie niezgodne z właściwym przebiegiem procesu pracy, które wywołało wypadek.

Wydarzenie powodujące uraz opisuje, w jaki sposób poszkodowany doznał urazu (fizycznego lub psychicznego) spowodowanego przez czynnik materialny.

Przyczyny wypadku są to wszelkie braki i nieprawidłowości, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku, związane z czynnikami materialnymi (technicznymi), z ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy oraz związane z pracownikiem, w tym również z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika.

Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

12. Czynność wykonywana przez poszkodowanego w chwili wypadku to czynność wykonywana przez poszkodowanego w sposób zamierzony, bezpośrednio przed wypadkiem.

13. Czynniki materialny:

- **związany z czynnością wykonywaną przez poszkodowanego w chwili wypadku** to maszyna, narzędzie lub inny obiekt używany przez poszkodowanego w chwili, gdy uległ on wypadkowi;
- **związany z odchyleniem** to maszyna, narzędzie, inny obiekt lub czynnik środowiska, który ma bezpośredni związek z wydarzeniem będącym odchyleniem od stanu normalnego;
- **będący źródłem urazu** to maszyna, narzędzie, inny obiekt lub czynnik środowiska, z którym kontakt stał się przyczyną urazu (fizycznego lub psychicznego).

14. Szacunkowe straty materialne obejmują sumę wartości uszkodzonych maszyn, urządzeń, narzędzi, surowców, wyrobów gotowych, budynków wraz z ich wyposażeniem, które zaistniały w związku z wypadkiem przy pracy.

WPROWADZENIE

Rynek pracy stanowi kluczowy element prawidłowo działającej gospodarki opartej na zasadach rynkowych. Określony jest on przez wzajemne relacje podaży siły roboczej oraz popytu na pracę, które mają znaczący wpływ na inne ważne zagadnienie rynku pracy, jakim są wynagrodzenia. Sytuacja na rynku pracy zależy od rozwoju wielu czynników, m.in. demograficznych, społecznych oraz gospodarczych, które wpływają na liczbę ludności w wieku produkcyjnym, ich kwalifikacje, a także na liczbę i strukturę miejsc pracy.

Niewątpliwie istotne znaczenie dla lokalnego rynku pracy ma struktura ludności według ekonomicznych grup wieku. W końcu 2012 r. województwo opolskie liczyło 1010,2 tys. mieszkańców, tj. o 3,7 tys. osób (o 0,4%) mniej niż w 2011 r. Ludność w wieku produkcyjnym wyniosła 658,0 tys. i stanowiła 65,1% ogólnej liczby ludności województwa, tj. o 0,3 p. proc. mniej niż rok wcześniej. W porównaniu z 2011 r. liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 5,4 tys., tj. o 0,8%. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w 2012 r. wzrosła o 4,7 tys., tj. o 2,6% w porównaniu z 2011 r. i ukształtowała się na poziomie 185,0 tys. Liczba ludności w wieku niemobilnym nieznacznie zmalała w porównaniu z poprzednim rokiem do poziomu 255,2 tys., tj. o 0,6%, natomiast zwiększył się (o 0,1 p. proc.) jej udział w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Jednym z czynników wpływających na kształtowanie się lokalnego rynku pracy jest migracja ludności, która powoduje zmiany w liczbie ludności i jej strukturze. W 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się zarówno liczba osób przyjeżdżających na stałe do województwa opolskiego, jak i liczba osób wyjeżdżających stąd na stałe, w tym osób w wieku produkcyjnym. Do województwa opolskiego w 2012 r. przybyło na stałe (z innych województw i z zagranicy) 3,2 tys. osób, tj. o 6,2% mniej niż w 2011 r. Jednocześnie na stałe z województwa opolskiego do innych województw wyjechało 3,1 tys. osób, tj. o 8,2%, mniej niż w 2011 r., a za granicę wyemigrowało 2,3 tys. osób, tj. o 0,9% mniej w porównaniu z 2011 r. W wieku produkcyjnym wyjechało z województwa opolskiego 4,2 tys., tj. o 5,4% mniej niż rok wcześniej, z tego 1,8 tys. (o 1,1% mniej) za granicę. Głównymi kierunkami emigracji mieszkańców województwa opolskiego, wybranymi przez 2,2 tys. osób (97,6%) były kraje europejskie. Najwięcej osób wyjechało do Niemiec (1,8 tys., tj. 77,8% wszystkich wymeldowań z pobytu stałego za granicę), a następnie do Holandii (0,2 tys., tj. 7,0%).

Lokalny rynek pracy charakteryzują również działające na nim podmioty gospodarcze. W 2012 r. liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie województwa opolskiego zwiększyła się o 1,2% w porównaniu z 2011 r. Na koniec 2012 r. w województwie opolskim w rejestrze REGON było 98,7 tys. podmiotów gospodarki narodowej. Na 1000 ludności przypadło 98 podmiotów, tj. o 2 podmioty więcej niż przed rokiem. Poziom omawianego wskaźnika uplasował województwo opolskie na 7 miejscu w kraju, na równi z województwem śląskim. Nadal największa koncentracja działalności podmiotów gospodarczych utrzymywała się w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (25,5%) i budownictwo (13,4%). W 2012 r. odnotowano przewagę podmiotów nowo zarejestrowanych nad liczbą podmiotów wyrejestrowanych. W ciągu 2012 r. zarejestrowano, podobnie jak przed rokiem 6,9 tys. podmiotów gospodarki narodowej. Jednocześnie wyrejestrowano w tym okresie 5,6 tys. (w 2011 r. – 8,4 tys.) podmiotów, tj. o 33,9% mniej niż przed rokiem. W województwie opolskim

na koniec grudnia 2012 r. najwięcej podmiotów było w m. Opolu – 20,2 tys. (20,4% ogólnej liczby podmiotów) oraz w powiecie nyskim – 13,8 tys. (14,0%) i ich liczba zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem, tj. odpowiednio: o 0,7% i o 1,4%.

Niezbędnym czynnikiem określającym rynek pracy są zasoby pracy tworzone przez osoby pracujące i bezrobotne. W 2012 r. liczba pracujących w województwie opolskim (według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) zmniejszyła się o 1,6 tys. osób, tj. o 0,8% w stosunku do roku poprzedniego. W końcu 2012 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało identycznie jak przed rokiem 31 pracujących i wskaźnik ten był o 4,0 pkt niższy niż w kraju. Podobnie jak w poprzednim roku, większość osób (63,4%) pracowała w sektorze prywatnym i ich liczba zwiększyła się o 1,1 tys. osób, tj. o 0,9%. Nadal najwięcej osób pracowało w przemyśle i edukacji. Mężczyźni stanowili ponad połowę pracujących i w większości pracowali w sektorze prywatnym, podczas gdy ponad połowa kobiet pracowała w sektorze publicznym. W województwie opolskim odnotowano duże terytorialne zróżnicowanie liczby pracujących. W końcu grudnia 2012 r. podobnie jak w latach poprzednich więcej pracujących odnotowano w podregionie opolskim. Wśród powiatów liczba pracujących wahała się od 51,9 tys. w m. Opolu do 7,2 tys. w powiecie namysłowskim. W większości powiatów liczba pracujących zmniejszyła się w porównaniu z 2011 r.

Nieuniknione zjawisko jakim jest płynność kadr w istotny sposób wpływa na sytuację na lokalnym rynku pracy. W 2012 r. w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się liczba pracowników pełnozatrudnionych zarówno przyjętych jak i zwolnionych z pracy. Nadal ponad połowę zatrudnianych i zwalnianych osób stanowili mężczyźni. W ruchu zatrudnionych dominował sektor prywatny, w którym przyjęcia stanowiły 81,6%, a zwolnienia – 82,7%.

Ważnym czynnikiem dla rozwoju rynku pracy jest tworzenie nowych miejsc pracy oraz likwidacja istniejących. W 2012 r. zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim zarówno liczba nowo utworzonych (o 3,4%) jak i zlikwidowanych (o 18,5%) miejsc pracy. W ciągu 2012 r. na terenie województwa opolskiego utworzono 13,4 tys. nowych miejsc pracy, a zlikwidowano – 8,1 tys. W końcu grudnia 2012 r. pozostawało 0,7 tys. wolnych miejsc pracy w 0,3 tys. jednostek (odpowiednio: o 46,8% i o 43,4% mniej niż rok wcześniej).

Podczas analizy rynku pracy niezbędna jest obserwacja zjawiska bezrobocia. Po odnotowanym spadku liczby bezrobotnych w 2011 r., ich liczba w 2012 r. zwiększyła się o 7,8% w porównaniu z rokiem poprzednim. Stopa bezrobocia w stosunku do 2011 r. wzrosła o 1,1 p. proc. do poziomu 14,4%. Na koniec 2012 r. w województwie opolskim na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 8 (przed rokiem – 7) zarejestrowanych bezrobotnych i wartość wskaźnika była o 1,0 pkt niższa niż w kraju. W 2012 r. wskaźnik płynności rynku pracy w województwie opolskim kształtował się na mniej korzystnym poziomie niż rok wcześniej i wynosił 42,7% (przed rokiem – 44,6%). Kobiety w dalszym ciągu stanowiły ponad połowę bezrobotnych, ale ich udział zmniejszył się o 2,4 p. proc. w porównaniu z 2011 r. i wyniósł 52,1%. Struktura bezrobotnych według wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy nie zmieniła się znacząco w porównaniu z poprzednim rokiem. Nadal w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby w wieku 25–34 lata (mimo, że w województwie opolskim udział takich osób w ogólnej liczbie bezrobotnych należał do najniższych w kraju) oraz w wieku 45–54 lata. Osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym stanowiły dwie najliczniejsze grupy bezrobotnych. Podobnie jak w latach poprzednich najwyższy

udział wśród bezrobotnych miały osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (24,1%) i w porównaniu z 2011 r. wzrósł o 0,8 p. proc. W końcu grudnia 2012 r. więcej zarejestrowanych bezrobotnych (odwrotnie niż przed rokiem) odnotowano w podregionie opolskim. Wśród powiatów liczba bezrobotnych wahała się od 2,5 tys. w powiecie oleskim do 9,6 tys. w nyskim.

Wynagrodzenia za pracę są kolejnym, ważnym elementem analizy rynku pracy. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie opolskim (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 3358,42 zł i było o 3,3% wyższe niż przed rokiem, natomiast niższe o 10,3% niż średnio w kraju. W dalszym ciągu pracownicy sektora publicznego zarabiali więcej (o 23,9%) niż w sektorze prywatnym. Nadal najlepiej wynagradzani byli pracownicy w sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa. W przekroju terytorialnym najwyższe wynagrodzenia odnotowano w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim oraz m. Opolu.

Podstawowych informacji o rynku pracy dostarcza również badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), realizowane na reprezentacyjnej grupie gospodarstw domowych. W IV kwartale 2012 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano spadek liczby aktywnych zawodowo oraz zmniejszenie obciążenia pracujących osobami niepracującymi. W stosunku do IV kwartału 2011 r. wzrósł zarówno współczynnik aktywności zawodowej jak i wskaźnik zatrudnienia, przy równoczesnym wzroście stopy bezrobocia.

Warunki pracy mają istotne znaczenie dla zdrowia pracowników, wpływają również na jakość i wydajność pracy. W końcu grudnia 2012 r. ogólna liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia w województwie opolskim była o 4,5% wyższa niż rok wcześniej. Na 1000 zatrudnionych w podmiotach objętych badaniem w 2012 r. w warunkach zagrożenia pracowało 160,1 osób (w 2011 r. – 146,6), a w kraju – 95,5 (w 2011 r. – 97,0). Na koniec 2012 r. największe zagrożenie dla zdrowia w województwie opolskim wystąpiło w sekcji budownictwo, dla której omawiany wskaźnik wyniósł 240,0. W stosunku do 2011 r. odnotowano wzrost ujawnionych osobozagrożeń, natomiast mniej osobozagrożeń zlikwidowano lub ograniczono.

W województwie opolskim w 2012 r. zmniejszyła się zarówno liczba wypadków przy pracy jak i osób poszkodowanych w tych wypadkach w porównaniu z rokiem poprzednim.

Szczegółowe omówienie zagadnień dotyczących rynku pracy zostało zamieszczone w „Uwagach analitycznych”.

UWAGI ANALITYCZNE

1. Pracujący

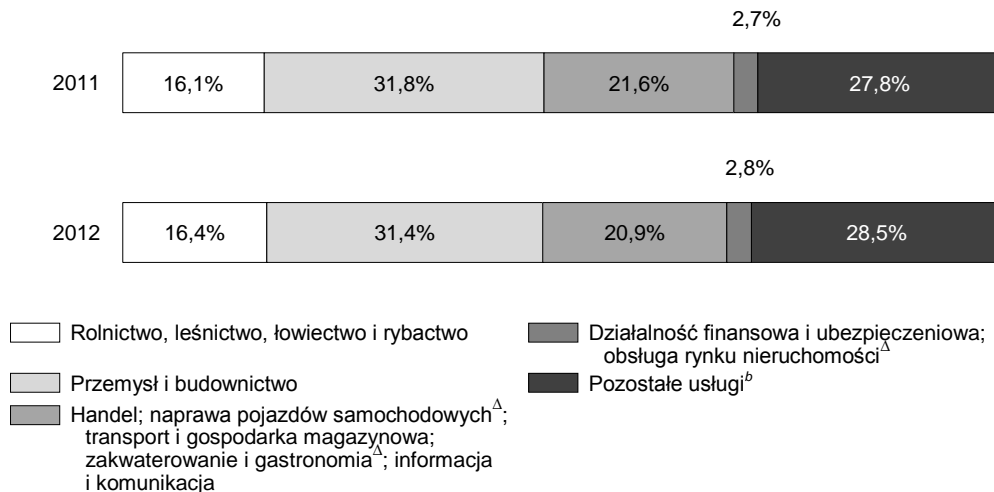
Sytuacja na lokalnym rynku pracy uwarunkowana jest wieloma czynnikami, przy czym jednym z najważniejszych są zasoby pracy. Praca, kwalifikacje pracowników, przedsiębiorczość i kreatywność ludzi decydują w znacznym stopniu o efektach gospodarowania. Najbardziej korzystne dla gospodarki jest optymalne dostosowanie zasobów pracy do jej potrzeb.

W końcu grudnia 2012 r. w województwie opolskim było 308,9 tys. **pracujących według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności**. Ich liczba w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się o 5,3 tys., tj. o 1,7%. Pracujący w województwie opolskim stanowili 2,2% ogólnej liczby pracujących w gospodarce narodowej. W skali roku liczba pracujących w województwie zmalała w handlu; naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gospodarce magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji (o 4,7%) oraz w przemyśle i budownictwie (o 3,1%). Największy wzrost liczby pracujących wystąpił w działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 1,6%).

Pracujący w sektorze prywatnym stanowili 76,2% ogólnej liczby pracujących w województwie, tj. o 0,5 p. proc. więcej niż przed rokiem. Ich liczba na koniec 2012 r. wyniosła 235,3 tys. osób i w odniesieniu do 2011 r. zmalała o 1,1%. W sektorze publicznym na koniec 2012 r. pracowało 73,6 tys. osób, tj. mniej o 3,5% w stosunku do 2011 r.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

Stan w dniu 31 XII

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”; „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

W końcu grudnia 2012 r. w strukturze pracujących według rodzajów działalności dominowały: przemysł i budownictwo – 31,4% (96,9 tys.) oraz pozostałe usługi – 28,5% (88,0 tys.).

Wśród pracujących przeważali mężczyźni, którzy stanowili 53,5% wszystkich pracujących, a ich liczba wyniosła 165,1 tys. osób. W sektorze publicznym większy udział miały kobiety

i stanowiły 66,2% (48,8 tys.), natomiast w sektorze prywatnym przeważali mężczyźni – 59,6% (140,2 tys.). Spośród pracujących kobiet najwyższy odsetek odnotowano w pozostałych usługach (41,6%), a wśród pracujących mężczyzn najwyższy udział wystąpił w przemyśle i budownictwie (44,0%).

Z ogólnej liczby 169,0 tys. **pracujących (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób według siedziby zarządu jednostki)** – 20,4 tys. osób (12,1%) wykonywało pracę w **porze nocnej**, w tym 9,5 tys. kobiet. W porównaniu z ub. rokiem ich liczba zmalała o 1,0 tys., tj. o 4,5%. Podobnie jak w latach poprzednich, osoby pracujące na nocnych zmianach najliczniej występowały w przemyśle (10,9 tys.) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (5,4 tys.).

W końcu grudnia 2012 r. odnotowano 4,4 tys. osób pracujących i jednocześnie pobierających **emeryturę lub rentę**, tj. 2,6% ogólnej liczby pracujących, w tym 2,0 tys. kobiet. W porównaniu z 2011 r. liczebność tej grupy zwiększyła się nieznacznie (o 0,5%). Najwięcej emerytów i rencistów pracowało w edukacji (1,0 tys.), przemyśle (0,9 tys.) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (0,6 tys.).

W końcu 2012 r. w województwie pracowało 0,3 tys. **cudzoziemców**, tj. o 20,1% więcej niż przed rokiem. Najwięcej cudzoziemców odnotowano w przemyśle, administrowaniu i działalności wspierającej oraz edukacji (po 0,1 tys.).

Pracujących osób **niepełnosprawnych** na koniec 2012 r. odnotowano 5,0 tys., co stanowiło 2,9% wszystkich pracujących. Ich liczba w skali roku wzrosła o 0,3 tys., tj. o 7,3%. Osoby niepełnosprawne pracowały przede wszystkim w sektorze prywatnym (75,9%). Najwięcej osób z orzeczoną niepełnosprawnością pracowało w administrowaniu i działalności wspierającej (1,6 tys.) oraz przemyśle (1,4 tys.).

Niewielki odsetek w ogólnej liczbie pracujących stanowili pracownicy **zatrudnieni w formie telepracy**. W porównaniu z 2011 r. liczebność tej grupy zmalała o 36,8%. Kobiety stanowiły 41,7% tej kategorii pracujących i ich liczba spadła o połowę w stosunku do ub. roku. Pracujący w formie telepracy to przede wszystkim osoby zatrudnione w handlu; naprawie pojazdów samochodowych.

Pracowników **udostępnionych przez agencje pracy tymczasowej** na koniec 2012 r. odnotowano 1,5 tys., tj. 0,9% ogólnej liczby pracujących i było ich o 87,2% więcej niż rok wcześniej. Większość w tej grupie pracujących skupiał sektor prywatny – 88,5%.

Liczba pracowników zatrudnionych **na kontraktach** zwiększyła się w porównaniu z 2011 r. o 15,7% i na koniec 2012 r. wyniosła 0,7 tys. Większość w tej grupie pracujących odnotowano w sektorze publicznym – 79,5%, tj. mniej o 1,0 p. proc. niż przed rokiem.

Osoby zatrudnione wyłącznie **na umowę zlecenie lub o dzieło** stanowiły 7,8% wszystkich pracujących. Ich liczba na koniec 2012 r. wyniosła 13,2 tys. i w skali roku zmniejszyła się o 0,4 tys., tj. o 3,2%. Osoby te pracowały przede wszystkim w sektorze prywatnym – 73,0%.

Właścicieli, współwłaścicieli oraz pomagających członków rodzin odnotowano 1,9 tys. i ich liczba w porównaniu z 2011 r. zmniejszyła się o 1,6%. Najwyższy odsetek w tej grupie pracujących zarejestrowano w przemyśle – 31,8%, handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 26,7% oraz budownictwie – 17,3%. W dalszym ciągu mężczyźni częściej niż kobiety byli

właścicielami, współwłaścicielami czy pomagającymi członkami rodzin. Udział mężczyzn wyniósł 67,4% i był wyższy o 0,9 p. proc. niż przed rokiem.

Liczba **członków spółdzielni produkcyjno-rolniczych** na koniec 2012 r. wyniosła 1,5 tys. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku była niższa o 2,1%.

W końcu 2012 r. wśród pracujących w województwie opolskim, najliczniejszą grupę, tj. 97,9% (165,4 tys. osób) stanowili **zatrudnieni na podstawie stosunku pracy** i ich udział w porównaniu z ub. rokiem pozostał bez zmian. W skali roku liczba osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy zmalała o 2,0%. Analogicznie jak w latach poprzednich w przeważającej części osoby te (60,0%) zatrudnione były w sektorze prywatnym, przy czym ich liczba w stosunku do 2011 r. zmniejszyła się o 1,7 tys., tj. o 1,7%. Na umowach okresowych zatrudnionych było 31,8 tys. osób, co stanowiło 19,2% wszystkich zatrudnionych. Ich liczba w porównaniu z 2011 r. zmniejszyła się o 2,2%.

W końcu grudnia 2012 r. wśród zatrudnionych na podstawie stosunku pracy 49,2% stanowiły kobiety (przed rokiem – 48,0%). W sektorze publicznym ich odsetek, podobnie jak w latach poprzednich, był znacznie wyższy niż w sektorze prywatnym i wyniósł odpowiednio: 68,4% wobec 36,4% (w 2011 r. – 67,5% wobec 34,9%).

Rozpatrując wymiar czasu pracy 151,9 tys. osób (91,9%) było **pełnozatrudnionych**. W tej grupie zatrudnionych kobiety stanowiły 47,7% (w 2011 r. – 46,8%). W stosunku do 2011 r. liczba zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy zmniejszyła się o 3,7 tys. osób, tj. o 2,4%. Spadek ten dotyczył w większym stopniu mężczyzn niż kobiet. Liczba mężczyzn zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy zmniejszyła się o 3,3 tys. osób, tj. o 4,0%, a kobiet o 0,3 tys., tj. o 0,4%. Więcej pełnozatrudnionych odnotowano w sektorze prywatnym (61,1%) i ich liczba wyniosła 92,8 tys. osób. W porównaniu z 2011 r. zmniejszyła się o 2,3 tys. osób, tj. o 2,5%. W sektorze prywatnym udział pełnozatrudnionych wyniósł 93,6% i w skali roku zmniejszył się o 0,7 p. proc., natomiast w sektorze publicznym wzrósł o 0,1 p. proc. i wyniósł 89,3%.

Tabl. 1.1. **Zatrudnieni**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2011	2012	
	w liczbach bezwzględnych		2011=100
O g ó ł e m	168657	165362	98,0
w tym kobiety	80967	81345	100,5
Pełnozatrudnieni	155552	151892	97,6
w tym kobiety	72766	72447	99,6
Niepełnozatrudnieni	13105	13470	102,8
w tym kobiety	8201	8898	108,5

Liczba **niepełnozatrudnionych** wyniosła 13,5 tys., w tym 8,9 tys., tj. 66,1% to kobiety. W stosunku do 2011 r. liczba osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy wzrosła o 0,4 tys., tj. o 2,8%. Wzrost ten dotyczył wyłącznie kobiet. Ich liczba zwiększyła się o 0,7 tys., tj. o 8,5%. Liczba mężczyzn zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy w porównaniu z 2011 r. spadła o 0,3 tys., tj. o 6,8%. Większość pracujących w niepełnym wymiarze czasu

pracy zatrudniona była w sektorze publicznym – 52,6% (w 2011 r. – 55,9%) i ich liczba wyniosła 7,1 tys., tj. mniej o 0,2 tys. (o 3,3%) w odniesieniu do 2011 r.

Sytuację na rynku pracy kształtuje m.in. ruch zatrudnionych. Płynność kadr jest nieuniknionym procesem i oznacza liczbę przyjęć i zwolnień w danym okresie.

Tabl. 1.2. **Przyjęcia i zwolnienia pracowników pełnozatrudnionych**

Wyszczególnienie	2011	2012	
	w liczbach bezwzględnych		2011=100
O G Ó Ł E M			
Pracownicy przyjęci	34024	28746	84,5
w tym kobiety	11037	10402	94,2
Pracownicy zwolnieni	31413	30175	96,1
w tym kobiety	10038	10188	101,5
w tym SEKTOR PRYWATNY			
Pracownicy przyjęci	28120	23456	83,4
w tym kobiety	7440	7158	96,2
Pracownicy zwolnieni	25007	24952	99,8
w tym kobiety	6519	7138	109,5

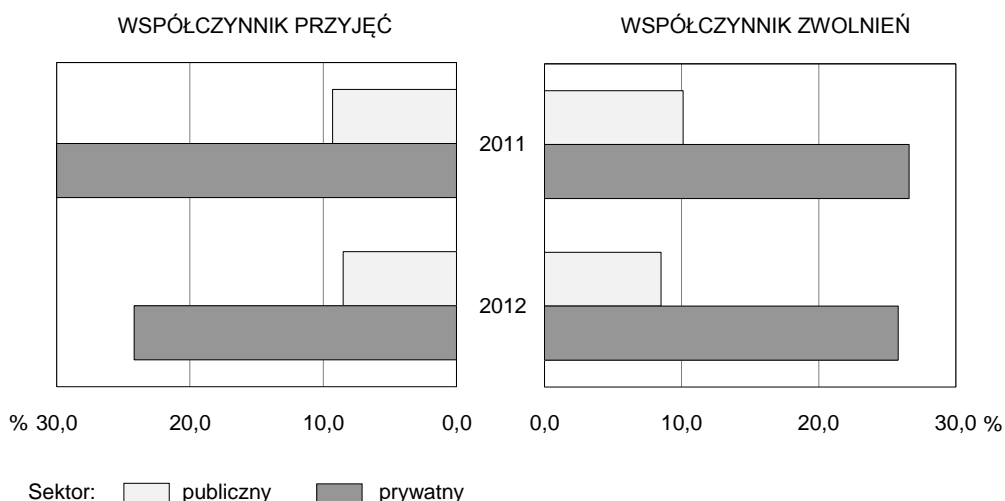
W 2012 r. w województwie opolskim **przyjęto do pracy** 28,7 tys. osób. Liczba przyjęć pracowników pełnozatrudnionych w ciągu 2012 r. zmniejszyła się o 15,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. Podobnie jak w latach poprzednich ponad połowę – 63,8% (w 2011 r. – 67,6%) zatrudnianych osób stanowili mężczyźni. Zdecydowanie większą liczbę przyjęć odnotowano w sektorze prywatnym, w którym pracę otrzymało 23,5 tys. osób, tj. 81,6% wszystkich przyjętych do pracy w 2012 r. W porównaniu z 2011 r. odnotowano spadek liczby przyjęć w ponad połowie sekcji, przy czym największy w przemyśle (o 2,9 tys. osób) oraz budownictwie (o 1,1 tys. osób). Wśród kobiet liczba przyjęć również w ponad połowie sekcji zmniejszyła się, a największy spadek odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (po 0,3 tys. osób). Spośród ogólnej liczby przyjętych pracowników zdecydowana większość (80,1%) to osoby, które poprzednio pracowały. Osoby podejmujące pracę po raz pierwszy stanowiły 11,2% wszystkich przyjętych pracowników, w tym 8,5% to absolwenci.

Współczynnik przyjęć w 2012 r. kształtował się na poziomie 18,2%, tj. o 3,5 p. proc. niższym niż w 2011 r. W sektorze prywatnym był wyższy o 15,7 p. proc. niż w publicznym i wynosił 24,2%. Najwyższy współczynnik odnotowano w sekcjach: pozostała działalność usługowa (70,6%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (67,7%), a najniższy w obsłudze rynku nieruchomości (6,4%) oraz edukacji (7,6%). Współczynnik przyjęć dla wszystkich kobiet w województwie wynosił 13,5% i był o 1,1 p. proc. niższy niż w 2011 r. Najwyższy wystąpił w administrowaniu i działalności wspierającej (71,7%) oraz pozostałej działalności usługowej (31,3%); najniższy, analogicznie jak dla ogółem wystąpił w obsłudze rynku nieruchomości (5,1%) oraz edukacji (7,3%).

32 Uwagi analityczne

W ciągu 2012 r. **zwolniono** 30,2 tys. pracowników pełnozatrudnionych i ich liczba zmniejszyła się o 3,9% w stosunku do 2011 r. Więcej osób zwolniono w sektorze prywatnym, tj. 82,7% ogólnej liczby zwolnień w województwie. Najbardziej zmalała liczba zwolnień w przemyśle (o 1,0 tys. osób) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 0,8 tys.), natomiast w ponad połowie sekcji odnotowano wzrost zwolnień, a największy w edukacji (o 0,4 tys.) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,3 tys.). Analogicznie jak w latach poprzednich zwolnienia w większym stopniu dotyczyły mężczyzn niż kobiet. W 2012 r. pracę straciło 20,0 tys. mężczyzn, co stanowiło 66,2% wszystkich zwolnień.

WSPÓŁCZYNNIK PRZYJĘĆ I ZWOLNIEŃ WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI

W 2012 r. **współczynnik zwolnień** w województwie wynosił 19,1% i był o 0,9 p. proc. niższy niż w 2011 r. Najwyższy współczynnik zwolnień wystąpił w administrowaniu i działalności wspierającej (66,4%) oraz pozostałej działalności usługowej (51,7%), a najniższy w edukacji (8,6%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (9,6%). Dla kobiet współczynnik zwolnień kształtował się na poziomie 13,2% (w 2011 r. – 13,1%), przy czym najwyższy odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (57,9%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (27,0%), a najniższy w edukacji (6,9%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (7,4%).

Zwolnienia w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy stanowiły 18,5% (w 2011 r. – 15,2%) wśród wszystkich zwolnień, a przez pracownika – 8,1% (przed rokiem – 9,9%). Na emeryturę przeniesiono 1,1 tys. osób (3,5%), natomiast 0,6 tys. (1,8%) otrzymało urlopy wychowawcze. Wśród kobiet 18,4% stanowiły zwolnienia w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy, a 8,0% przez pracownika. Przeniesionych na emeryturę zostało 0,4 tys. (3,6%) kobiet, a 0,5 tys. (5,1%) otrzymało urlopy wychowawcze.

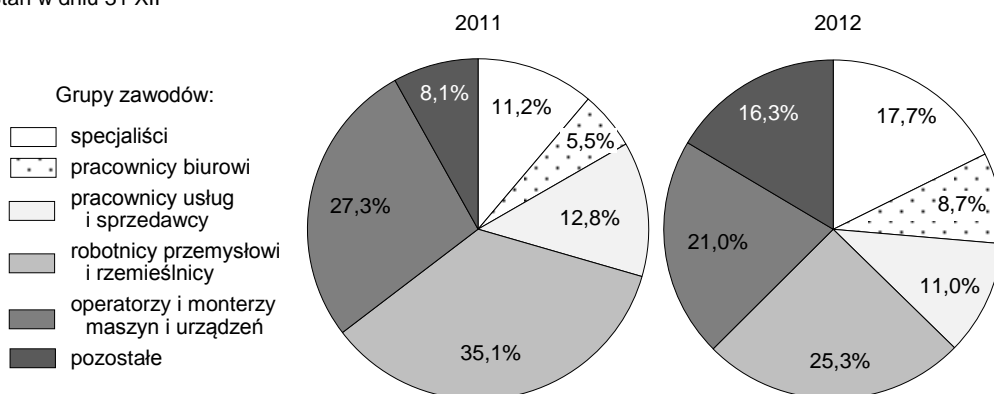
Tabl. 1.3. **Pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy według przyczyn**

Wyszczególnienie	2011	2012	
		w liczbach bezwzględnych	2011=100
O g ó ł e m	31413	30175	96,1
W tym zwolnieni z pracy:			
w drodze wypowiedzenia	7878	8038	102,0
przez: zakład pracy	4766	5592	117,3
pracownika	3112	2446	78,6
przeniesieni na emeryturę	1147	1052	91,7
z tytułu niezdolności do pracy i rehabilitacji	288	246	85,4

Sytuację na rynku pracy charakteryzuje m.in. popyt na pracę, tj. *liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych*. Wielkość i struktura popytu na pracę jest zależna m.in. od zapotrzebowania na produkty i usługi, kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa i kosztów pracy. Jeśli w wyniku ruchu pracowników w przedsiębiorstwie nie zostanie w pełni zaspokojone zapotrzebowanie na siłę roboczą, wtedy przedsiębiorstwo będzie dysponowało wolnymi miejscami pracy. Na koniec 2012 r. w województwie opolskim **wolnymi miejscami pracy** dysponowało 0,3 tys. jednostek, tj. o 43,4% mniej niż w roku poprzednim. Liczba tych miejsc wyniosła 0,7 tys., czyli o 0,6 tys. (o 46,8%) mniej niż na koniec 2011 r. W sektorze prywatnym oferowano prawie 3-krotnie więcej miejsc pracy niż w publicznym. Na koniec 2012 r. sektor prywatny dysponował 0,5 tys. (73,8%) miejsc pracy. Wolne miejsca pracy koncentrowały się głównie w jednostkach dużych i stanowiły prawie połowę (49,9%) wszystkich wolnych miejsc pracy. Najwięcej wakatów na koniec 2012 r. odnotowano w przemyśle – 0,2 tys. (24,2%) i budownictwie – 0,1 tys. (18,9%).

STRUKTURA WOLNYCH MIEJSC PRACY^a WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Stan w dniu 31 XII

a W jednostkach lokalnych.

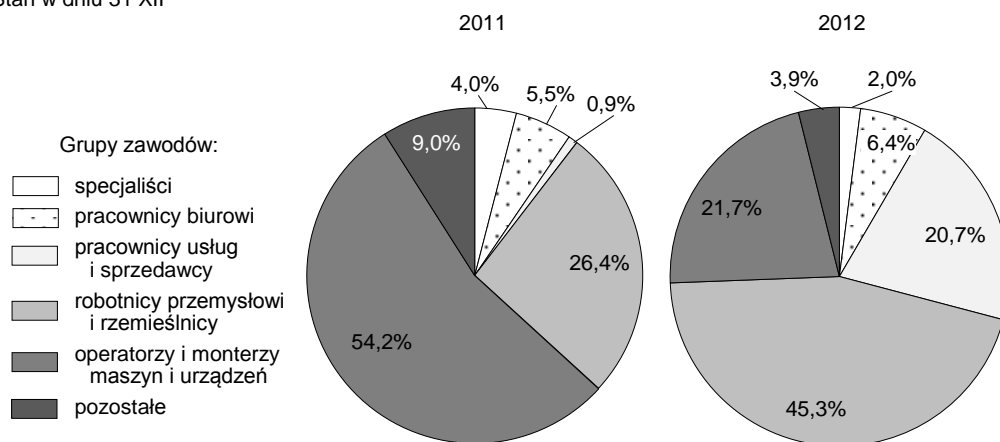
Dla oceny i rozpoznania rynku pracy podstawowe znaczenie ma struktura kwalifikacyjno-zawodowa pracowników poszukiwanych przez pracodawców. Na koniec 2012 r. najczęściej ofert dotyczyło pracowników o niższych kwalifikacjach zawodowych i m.in. 0,2 tys., tj. 25,3% wolnych miejsc pracy oczekiwało na robotników przemysłowych i rzemieślników. Dla specjalistów o wysokich kwalifikacjach przeznaczono 0,1 tys., tj. 17,7% wolnych miejsc pracy. Najwięcej

wolnych miejsc pracy dla tej grupy zawodowej odnotowano w podmiotach prowadzących działalność w zakresie administracji publicznej i obrony narodowej, obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych – 33,6%, przemysłu – 28,4% oraz opieki zdrowotnej i pomocy społecznej – 20,7%.

Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy określający liczbę wolnych miejsc pracy przypadających na zagospodarowane i niezagospodarowane miejsca pracy wyniósł w województwie 0,3% i był o 0,2 p. proc. niższy niż przed rokiem.

W ciągu 2012 r. powstało 13,4 tys. **nowych miejsc pracy**, z tego 89,3% w sektorze prywatnym, a 10,7% w sektorze publicznym. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba nowo utworzonych miejsc pracy zmniejszyła się o 0,5 tys., tj. o 3,4%. Najwięcej nowych miejsc pracy utworzono w jednostkach małych – 55,2%, a najmniej w dużych – 16,7%. Nowe miejsca pracy tworzono przede wszystkim w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 30,8% wszystkich nowych miejsc pracy, przemyśle – 22,7% oraz budownictwie – 18,6%. W ogólnej liczbie nowo utworzonych miejsc pracy ujęte są również niezagospodarowane miejsca pracy. Na koniec 2012 r. było 0,2 tys. (1,5%) nowych miejsc pracy jeszcze nieobsadzonych, głównie w budownictwie – 54,7% oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 18,7% i najczęściej dotyczyły robotników przemysłowych i rzemieślników – 45,3%, operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 21,7% oraz pracowników usług i sprzedawców – 20,7%.

STRUKTURA NOWO UTWORZONYCH WOLNYCH MIEJSC PRACY^a WEDŁUG GRUP ZAWODÓW Stan w dniu 31 XII

a W jednostkach lokalnych.

W województwie opolskim w ciągu 2012 r. **zlikwidowano** 8,1 tys. miejsc pracy. Podobnie jak w 2011 r. większość, tj. 85,6% (6,9 tys.) miejsc pracy, została zlikwidowana w sektorze prywatnym (w 2011 r. odpowiednio: 81,2% i 8,0 tys.). Najwięcej miejsc pracy zlikwidowano w jednostkach średnich – 45,6%. Podmioty, w których zlikwidowano najwięcej miejsc pracy prowadziły działalność w zakresie przemysłu – 2,8 tys., tj. 34,3% ogólnej liczby zlikwidowanych miejsc pracy oraz budownictwa – 1,7 tys., tj. 20,9%.

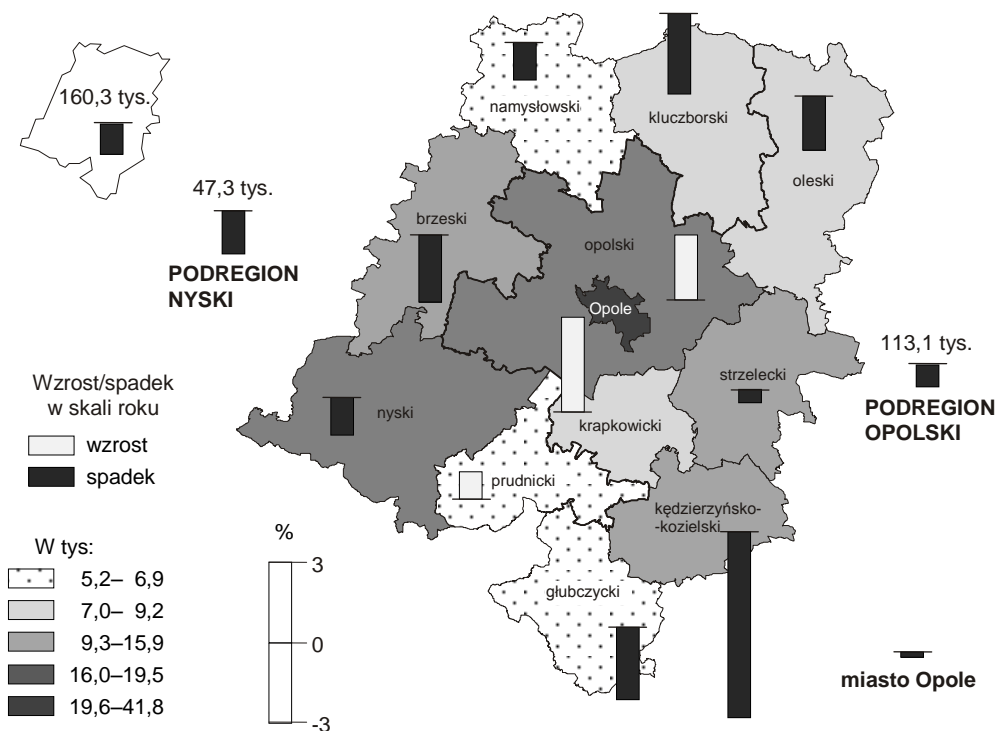
Przeciętne zatrudnienie w województwie opolskim w 2012 r. wynosiło 186,9 tys. osób i było niższe o 4,6 tys. (o 2,4%) niż w 2011 r. Ponad połowę zatrudnionych odnotowano w sektorze prywatnym – 65,4% (122,2 tys. osób), natomiast w sektorze publicznym – 34,6%

(64,7 tys. osób). Największe przeciętne zatrudnienie odnotowano w przemyśle – 58,9 tys. osób (31,5%), edukacji – 25,7 tys. (13,8%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 22,8 tys. (12,2%).

Przeciętne zatrudnienie w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wynosiło 160,3 tys. osób i zmniejszyło się o 1,7 tys., tj. o 1,1% w porównaniu z 2011 r. oraz o 2,8 tys., tj. o 1,7% w stosunku do 2005 r. W sektorze publicznym przeciętne zatrudnienie wynosiło 64,7 tys., a w prywatnym – 95,6 tys. W porównaniu z 2011 r. wystąpił spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze publicznym o 2,0 tys., tj. o 3,0%, natomiast w sektorze prywatnym odnotowano niewielki wzrost o 0,3 tys., tj. o 0,3%.

W przekroju terytorialnym województwa odnotowano duże zróżnicowanie przeciętnego zatrudnienia. W podregionie opolskim wynosiło 113,1 tys. osób i było ponad 2-krotnie wyższe niż w podregionie nyskim (47,3 tys.). W porównaniu z 2011 r. wystąpił spadek przeciętnego zatrudnienia w obu podregionach i w większym stopniu dotyczył on podregionu nyskiego (o 1,6%) niż opolskiego (o 0,8%). Najniższe przeciętne zatrudnienie odnotowano w powiatach: namysłowski – 5,2 tys. osób oraz prudnickim – 5,7 tys., natomiast najwyższe w m. Opole – 41,8 tys. i powiecie opolskim – 19,5 tys. W zdecydowanej większości powiatów odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim, przy czym największy spadek odnotowano w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (o 6,9%) oraz kluczborskim (o 3,0%). Wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił jedynie w powiatach: krapkowickim, opolskim i prudnickim (odpowiednio: o 3,5%, o 2,4% i o 1,0%).

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W 2012 R.

W 2012 r. przeciętne zatrudnienie osób wykonujących pracę **poza granicami kraju** na rzecz krajowych jednostek wynosiło 3,7 tys. osób, tj. o 40,4% więcej niż w 2011 r. Przeciętne zatrudnienie poza granicami kraju występowało wyłącznie w sektorze prywatnym.

Przeciętne zatrudnienie przy **pracach interwencyjnych i robotach publicznych** wynosiło 0,2 tys. osób i wystąpiło w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych. W porównaniu z 2011 r. liczba przeciętnego zatrudnienia przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych spadła o 33,0%.

Właściwe wykorzystanie czasu pracy, czyli czasu, w którym pracownik pozostaje do dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy jest istotnym czynnikiem wpływającym na wzrost wydajności pracy.

W województwie opolskim **nominalny czas pracy** w 2012 r. wynosił 306,6 mln godzin, tj. mniej o 1,1% w porównaniu z 2011 r. W sektorze publicznym odnotowano 113,4 mln godzin, tj. o 2,8% mniej niż przed rokiem, a w sektorze prywatnym ukształtował się na poziomie ub. roku i wynosił 193,2 mln godzin. Nominalny czas pracy przypadający na 1 zatrudnionego kształtował się na poziomie 1912 godzin (o 0,1% mniej niż w 2011 r.)

Wymiar przepracowanego czasu pracy w **godzinach normalnych** przypadający na 1 zatrudnionego w 2012 r. wynosił 1620 godzin i wzrósł w stosunku do 2011 r. o 0,1%. W sektorze publicznym było to 1454 godzin (wzrost o 0,2%), w prywatnym – 1733 godzin (spadek o 0,2%).

Godziny nadliczbowe stanowiły 2,0% nominalnego czasu pracy, a ich udział w porównaniu z 2011 r. obniżył się o 0,2 p. proc. Rozpatrując rodzaj działalności podmiotów, w 2012 r. najwięcej czasu w godzinach nadliczbowych w przeliczeniu na 1 zatrudnionego przepracowali zatrudnieni w sekcjach: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo oraz edukacja (odpowiednio: 77 i 75 godzin), natomiast najmniej w sekcjach: działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz pozostała działalność usługowa (odpowiednio: 3 i 4 godziny).

Na koniec 2012 r. w województwie opolskim w **podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób** było 201,0 tys. pracujących według **faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności**, tj. mniej o 0,8% w porównaniu z 2011 r. i więcej o 6,7% w stosunku do 2005 r. Średnie roczne tempo wzrostu liczby pracujących według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności w latach 2005–2012 wynosiło 1,0%.

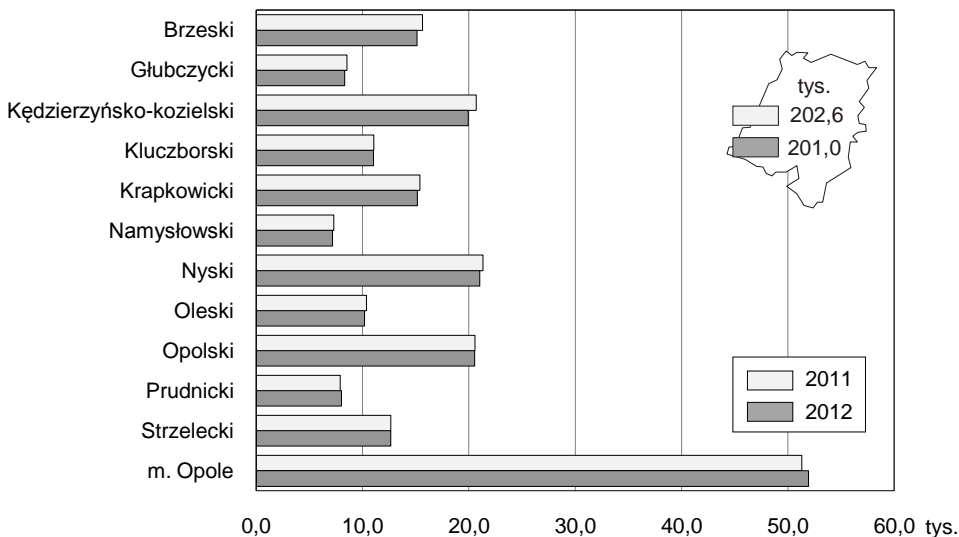
Udział pracujących w sektorze prywatnym wyniósł 63,4% wobec 62,3% w 2011 r. Liczba pracujących w stosunku do 2011 r. w sektorze prywatnym wzrosła o 0,9%, natomiast w sektorze publicznym zmalała o 3,5%.

Kobiety stanowiły 48,3% wszystkich pracujących w województwie i w porównaniu z 2011 r. ich liczba zwiększyła się o 1,1%. Nadal ponad połowa (50,3%) kobiet pracowała w sektorze publicznym, a ich udział w stosunku do 2011 r. zmalał o 1,2 p. proc.

Na koniec 2012 r., z ogólnej liczby pracujących w województwie, w miastach pracowało 77,1% osób. Sektor prywatny w miastach skupiał 61,0% pracujących, a na wsi – 71,5%. Kobiety stanowiły 49,3% ogólnej liczby pracujących w miastach i 44,6% na wsi.

PRACUJĄCY^a

Stan w dniu 31 XII

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz bez fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

W końcu grudnia 2012 r., podobnie jak w latach poprzednich więcej pracujących odnotowano w podregionie opolskim i ich liczba wyniosła 138,7 tys. (w 2011 r. – 139,5 tys.), natomiast w podregionie nyskim – 62,4 tys. (przed rokiem – 63,2 tys.). W porównaniu z 2011 r. zmniejszyła się liczba pracujących zarówno w podregionie nyskim (o 1,3%) jak i w podregionie opolskim (o 0,6%). W przekroju powiatowym w 2012 r. największą liczbę pracujących odnotowano w m. Opolu – 51,9 tys. oraz powiecie nyskim – 21,0 tys., natomiast najmniej pracujących było w powiecie namysłowskim – 7,2 tys. i prudnickim – 8,0 tys. W porównaniu z 2011 r. w 9 powiatach wystąpił spadek liczby pracujących, a największy procentowo w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim – o 3,6% oraz brzeskim – o 3,3%. Największy wzrost liczby pracujących odnotowano w powiecie prudnickim – o 1,6% i m. Opolu – o 1,2%.

2. Bezrobocie rejestrowane

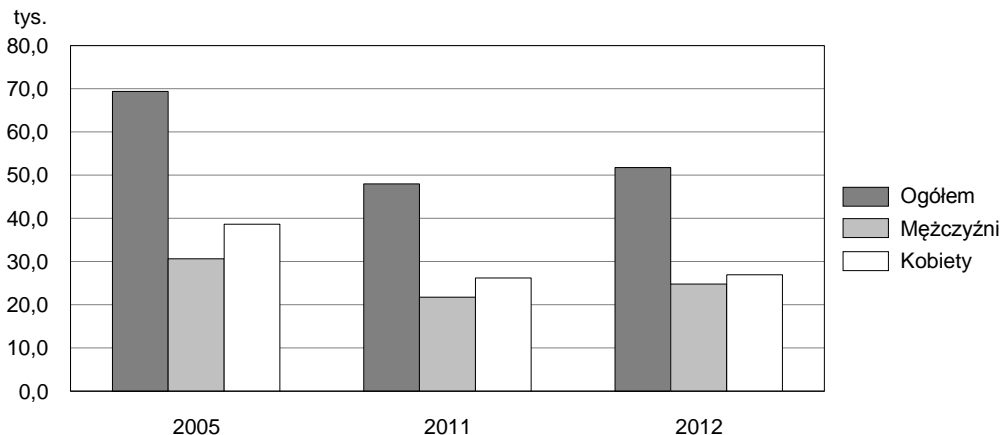
Bezrobocie jest jednym z podstawowych elementów rynku pracy i oznacza stan nierównowagi pomiędzy popytem na pracę, a podażą pracy.

W województwie opolskim na koniec 2012 r. w powiatowych urzędach pracy było 51,8 tys. osób zarejestrowanych jako bezrobotne, co stanowiło 2,4% wszystkich bezrobotnych w kraju (1 lokata). Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w województwie opolskim w porównaniu z 2011 r. zwiększyła się o 3,7 tys. osób, tj. o 7,8% (w kraju – wzrost również o 7,8%), a w stosunku do 2005 r. zmniejszyła się – o 17,6 tys., tj. o 25,4% (w kraju – spadek o 22,9%). Średnie roczne tempo spadku bezrobocia w województwie w latach 2005–2012 wynosiło 4,1%.

Wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do 2011 r. dotyczył w większym stopniu mężczyzn niż kobiet. Liczba mężczyzn zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wzrosła o 13,4%, a kobiet o 3,1%.

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI

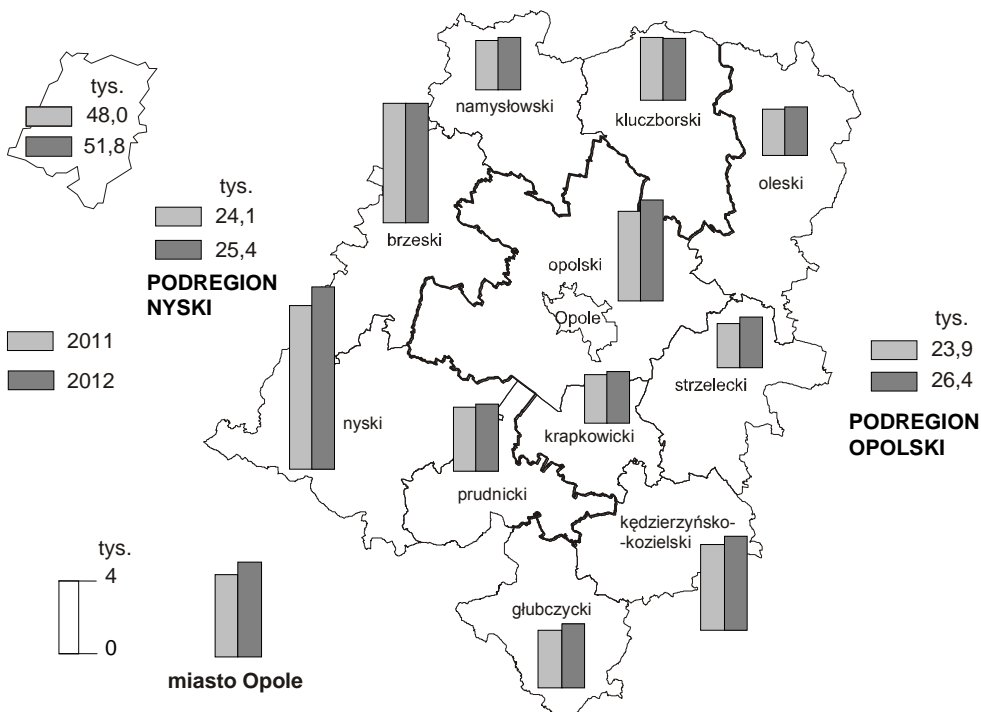
Stan w dniu 31 XII

W końcu grudnia 2012 r., więcej zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w podregionie opolskim i ich liczba wyniosła 26,4 tys. (w 2011 r. – 23,9 tys.), natomiast w podregionie nyskim – 25,4 tys. (przed rokiem – 24,1 tys.). Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2012 r. było w powiecie nyskim (9,6 tys.), brzeskim (6,3 tys.), opolskim (5,3 tys.) i m. Opolu (5,0 tys.), powiaty te skupiały ponad połowę (50,5%) zarejestrowanych w województwie opolskim.

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI

Stan w dniu 31 XII

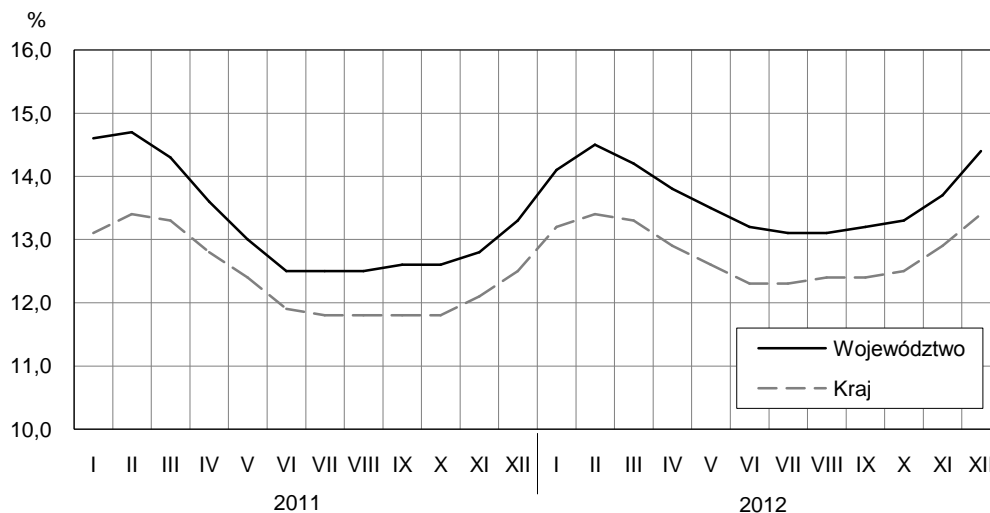
Wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali roku odnotowano w 11 powiatach, największy procentowo wystąpił w m. Opolu (o 15,4%), a następnie w powiecie opolskim (o 12,4%) i strzeleckim (o 11,8%). Spadek liczby bezrobotnych nastąpił jedynie w powiecie kluczborskim (o 1,6%).

Sytuację na lokalnych rynkach pracy charakteryzuje m.in. *wskaźnik mierzony liczbą zarejestrowanych bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym*. Na koniec 2012 r. w województwie opolskim, na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 8 zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem – 7). Analogicznie jak przed rokiem, korzystniejsza sytuacja niż w województwie ukształtowała się w podregionie opolskim, w którym omawiany wskaźnik na koniec 2012 r. wyniósł 7 (w 2011 r. – 6). W podregionie nyskim wskaźnik ten ukształtował się na poziomie wyższym niż w województwie, jak i w podregionie opolskim i wyniósł 10 (przed rokiem – 9). W 5 powiatach województwa opolskiego liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym utrzymała się na poziomie roku ub., a w pozostałych powiatach wskaźnik wzrósł o 1. Najmniej korzystnie przedstawiała się sytuacja w powiecie brzeskim i głubczyckim, w których na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało po 11 bezrobotnych, a najkorzystniej w powiecie strzeleckim – 5 bezrobotnych.

O skali bezrobocia i tempie jego zmian świadczy **stopa bezrobocia, mierzona udziałem liczby bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo**. Na koniec 2012 r. stopa bezrobocia wyniosła 14,4% i była o 1,1 p. proc. wyższa niż przed rokiem. W kraju stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 13,4% i w odniesieniu do 2011 r. wzrosła o 0,9 p. proc. Województwo opolskie na koniec grudnia 2012 r. uplasowało się identycznie jak przed rokiem na 9 miejscu w kraju pod względem wysokości stopy bezrobocia.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG MIESIĘCY

Stan w końcu miesiąca

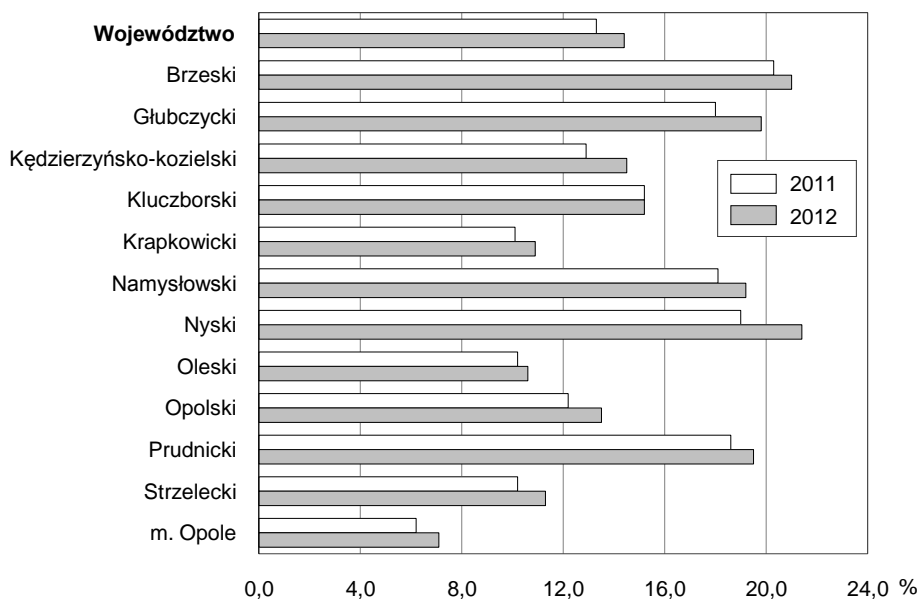
W województwie odnotowano duże przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Rozpiętość pomiędzy najniższą a najwyższą stopą bezrobocia wyniosła 14,3 p. proc. (w 2011 r. – 14,1 p. proc.). Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: nyski (21,4%) i brzeski

40 Uwagi analityczne

(21,0%). Niższa stopa bezrobocia niż średnia w województwie notowana była m.in. w m. Opolu (7,1%) oraz w powiecie oleskim (10,6%). Korzystniejsza sytuacja pod względem stopy bezrobocia ukształtowała się w podregionie opolskim, w którym na koniec 2012 r. wyniosła 11,4% (przed rokiem – 10,3%). W podregionie nyskim stopa bezrobocia była wyższa i wyniosła 19,8% (na koniec 2011 r. – 18,5%).

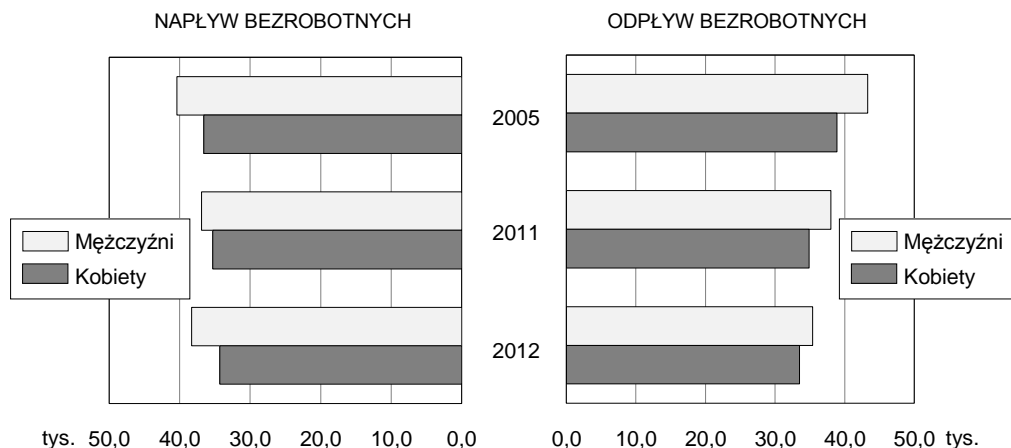
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w dniu 31 XII

Wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego w stosunku do 2011 r. odnotowano w 11 powiatach, przy czym największy wystąpił w powiatach: nyskim (o 2,4 p. proc.), a następnie głubczyckim (o 1,8 p. proc.). W powiecie kluczborskim stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie z 2011 r.

O płynności rynku pracy oraz poziomie bezrobocia decyduje m.in. rotacja bezrobotnych, czyli napływ i odpływ osób rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy. **Napływ** przedstawia liczbę osób, które w danym okresie sprawozdawczym zostały zarejestrowane jako bezrobotne. **Odpływ** natomiast oznacza liczbę osób wyłączonych z ewidencji powiatowych urzędów pracy w danym okresie. W 2012 r. w województwie opolskim, odwrotnie niż w roku poprzednim, odnotowano przewagę osób nowo rejestrujących się nad bezrobotnymi wyrejestrowanymi z ewidencji powiatowych urzędów pracy, czego efektem była m.in. większa liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim. W ciągu 2012 r. w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego **zarejestrowano** 72,7 tys. osób i jednocześnie **wykreślono** z ewidencji 68,9 tys. bezrobotnych. Liczba osób, które uzyskały status bezrobotnego wzrosła o 0,6% w porównaniu z 2011 r., a zmalała o 5,7% w stosunku do 2005 r. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych uległa zmniejszeniu zarówno w odniesieniu do 2011 r. jak i 2005 r., tj. odpowiednio: o 5,5% i o 16,1%.

BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI

W 2012 r., podobnie jak przed rokiem ponad połowę (52,7%) nowo zarejestrowanych stanowili mężczyźni i ich udział zwiększył się o 1,6 p. proc. Nadal większość, tj. 79,8% bezrobotnych nowo zarejestrowanych stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Jednak ich liczba w porównaniu z 2011 r. zmniejszyła się o 0,1 tys., tj. o 0,1%. Udział osób rejestrujących się po raz pierwszy w 2012 r. wynosił 20,2%, przy czym w 2011 r. – 19,5%. Ich liczba w porównaniu z ub. rokiem zwiększyła się o 0,5 tys., tj. o 3,8%. Znaczącą grupę wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby poprzednio pracujące, tj. 82,5% (przed rokiem – 80,5%).

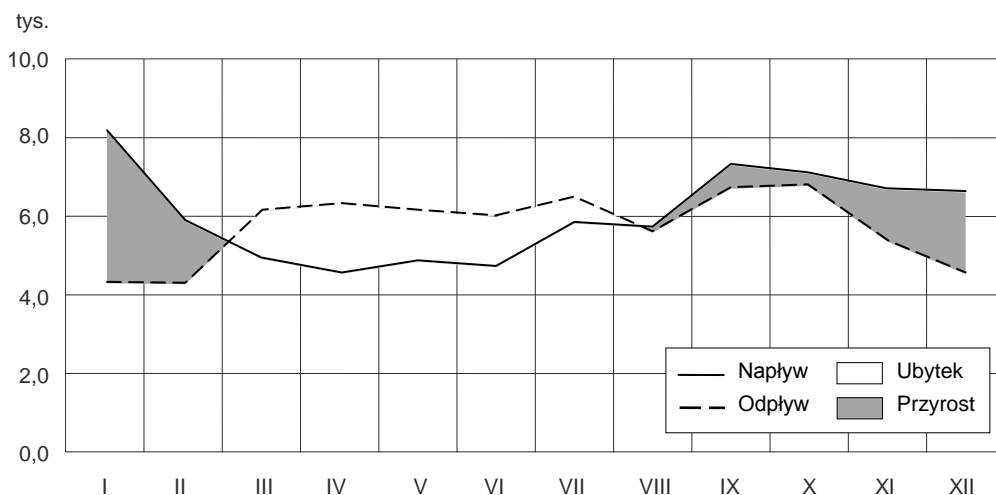
Tabl. 2.1. **Wybrane kategorie nowo zarejestrowanych bezrobotnych**

Wyszczególnienie	2011	2012	2011	2012
	w liczbach bezwzględnych		rok poprzedni = 100	
Nowo zarejestrowani ogółem	72201	72655	78,7	100,6
z ogółem:				
Do 25 roku życia	21931	20850	74,4	95,1
Długotrwale bezrobotni	28286	27284	90,2	96,5
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	3906	3770	75,2	96,5
Powyżej 50 roku życia	14656	15715	86,7	107,2
Bez: kwalifikacji zawodowych	22780	23790	89,7	104,4
doświadczenia zawodowego	19746	17986	71,0	91,1
wykształcenia średniego	39393	39585	77,3	100,5
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	5345	5559	85,0	104,0
Niepełnosprawni	3733	3824	93,7	102,4

42 Uwagi analityczne

Drugim czynnikiem obok napływu, powodującym zmiany w poziomie bezrobocia jest odpływ bezrobotnych z ewidencji powiatowych urzędów pracy. W 2012 r. ponad połowę (51,3%) wyrejestrowanych bezrobotnych stanowili mężczyźni i ich udział zmalał o 0,8 p. proc. w porównaniu z 2011 r. Nadal główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było podjęcie pracy, które dotyczyło 45,0% (w 2011 r. – 44,1%) ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych. Zatrudnienie w 2012 r. znalazło 31,0 tys. osób, tj. o 3,6% mniej niż przed rokiem. Drugą przyczyną pod względem częstotliwości występowania było nadal skreślenie z ewidencji spowodowane niepotwierdzeniem gotowości do pracy. Z tego powodu w 2012 r. wykreślono 17,5 tys. osób, co stanowiło 25,4% (w 2011 r. – 28,4%) wszystkich wyrejestrowanych. Ich liczba w stosunku do 2011 r. zmniejszyła się o 3,2 tys., tj. o 15,7%. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 4,1 tys. osób, tj. o 16,9% mniej niż przed rokiem.

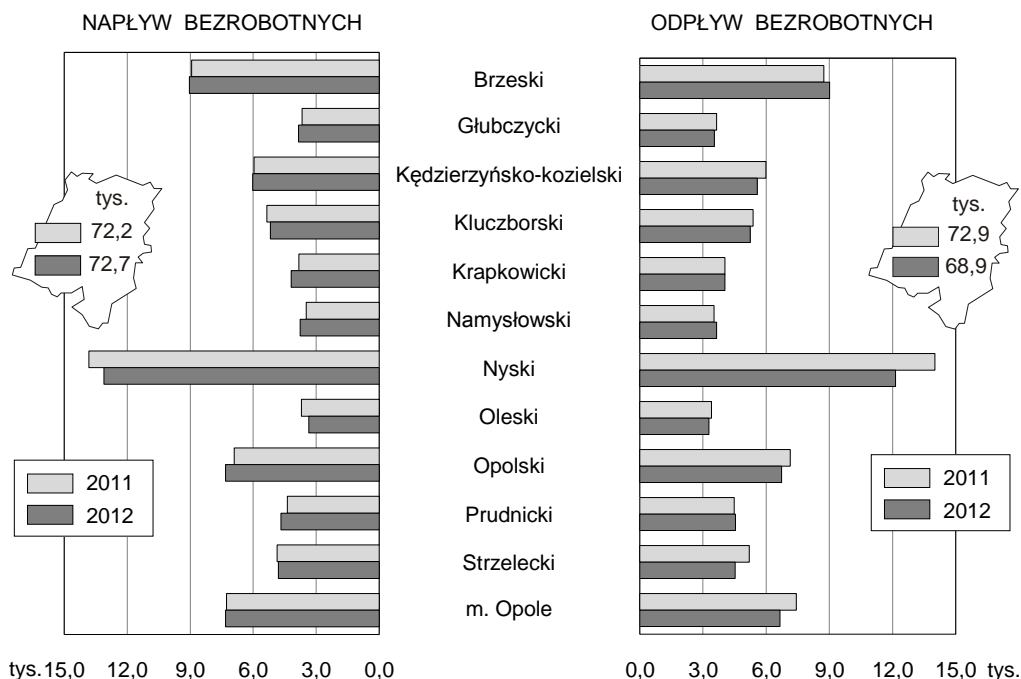
ROTACJA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH W 2012 R.

Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych oraz wyrejestrowanych z ewidencji powiatowych urzędów pracy była zróżnicowana w poszczególnych miesiącach. Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych w 2012 r. miało miejsce w styczniu (8,2 tys. osób), a najmniej w kwietniu (4,6 tys. osób). Natomiast najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano w październiku (6,8 tys.), a najmniej w lutym (4,3 tys.).

Napływ oraz odpływ bezrobotnych w województwie opolskim był znacząco zróżnicowany w przekroju terytorialnym. W podregionie opolskim nowo zarejestrowani bezrobotni stanowili 50,7% ogólnej liczby nowo zarejestrowanych w województwie. Najwyższy udział w napływie bezrobotnych w województwie opolskim odnotowano w powiatach: nyskim (18,1%) i brzeskim (12,5%), najniższy natomiast w powiatach: oleskim (4,6%) i namysłowskim (5,2%). Wyrejestrowani bezrobotni w podregionie opolskim stanowili (49,8%) ogólnej liczby wyrejestrowanych w województwie. Najwyższy udział odpływu bezrobotnych wystąpił w powiatach: nyskim (17,6%) i brzeskim (13,1%), a najniższy w powiatach: oleskim (4,8%) oraz głubczyckim (5,1%).

NAPŁYW ORAZ ODPIY W ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH

O zmianach na rynku pracy świadczy również **wskaźnik płynności rynku pracy**, wyrażający w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W 2012 r. kształtował się na mniej korzystnym poziomie niż w roku poprzednim i wynosił 42,7%, czyli o 1,9 p. proc. mniej niż w 2011 r. Analizując omawiany wskaźnik można stwierdzić, że lepsza sytuacja kształtowała się w podregionie nyskim, w którym wskaźnik płynności rynku pracy wynosił 44,2% (przed rokiem – 45,1%) wobec 41,2% w podregionie opolskim (w 2011 r. – 44,1%). Najwyższa wartość wskaźnika płynności ukształtowała się w powiecie nyskim (45,7%), a następnie brzeskim (45,4%). Najniższy poziom wskaźnika wystąpił w powiecie krapkowickim (37,1%) i prudnickim (39,5%). W porównaniu z 2011 r. tylko w 4 powiatach poziom wskaźnika uległ poprawie i najwyższy wzrost odnotowano w powiecie oleskim (o 5,4 p. proc.) oraz nyskim (o 1,9 p. proc.). W 7 powiatach omawiany wskaźnik uległ zmniejszeniu, przy czym największy spadek odnotowano w powiatach: opolskim (o 6,9 p. proc.) i namysłowskim (o 6,6 p. proc.). W powiecie kędzierzyńsko-kozielskim wskaźnik płynności utrzymał się na poziomie z 2011 r.

Sytuację na rynku pracy charakteryzuje nie tylko poziom bezrobocia, ale również jego struktura, która jest silnie zróżnicowana pod względem cech demograficznych i społecznych. Zagrożenie bezrobociem i szanse na uzyskanie nowego lub pierwszego zatrudnienia nie są jednakowe dla wszystkich. Zależy to m.in. od płci, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy, czy od miejsca zamieszkania.

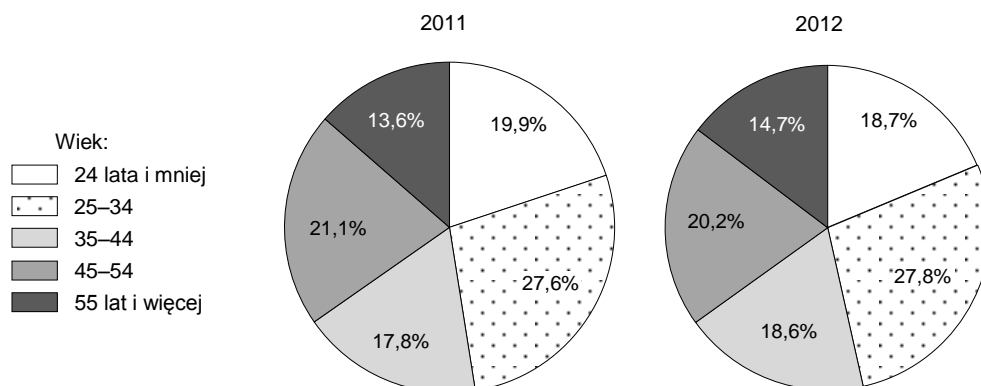
44 Uwagi analityczne

Podobnie jak w latach poprzednich, wśród bezrobotnych nadal **przeważały kobiety**, które w końcu 2012 r. stanowiły 52,1% bezrobotnych (w kraju – 51,4%). W porównaniu z 2011 r., udział kobiet pozostających bez pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 2,4 p. proc. Na koniec 2012 r. na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 109 (przed rokiem – 120) bezrobotnych kobiet, przy czym w ogólnej liczbie ludności województwa na 100 mężczyzn przypadało, identycznie jak przed rokiem 107 kobiet.

W województwie opolskim w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby w grupach wieku 25–34 lata oraz 45–54 lata, w których udział bezrobotnych ogółem był najwyższy i wynosił odpowiednio: 27,8% i 20,2%. W obu grupach wiekowych odnotowano wzrost liczby bezrobotnych w porównaniu z 2011 r. Liczba bezrobotnych w wieku 25–34 lata zwiększyła się o 8,8%, a w wieku 45–54 lata – o 3,4%. W kraju najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25–34 lata (29,4%) oraz osoby w wieku do 24 lat (19,9%). Należy zaznaczyć, że w województwie opolskim odnotowano jeden z najniższych udziałów osób w wieku 25–34 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych (2 lokata w kraju).

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU

Stan w dniu 31 XII

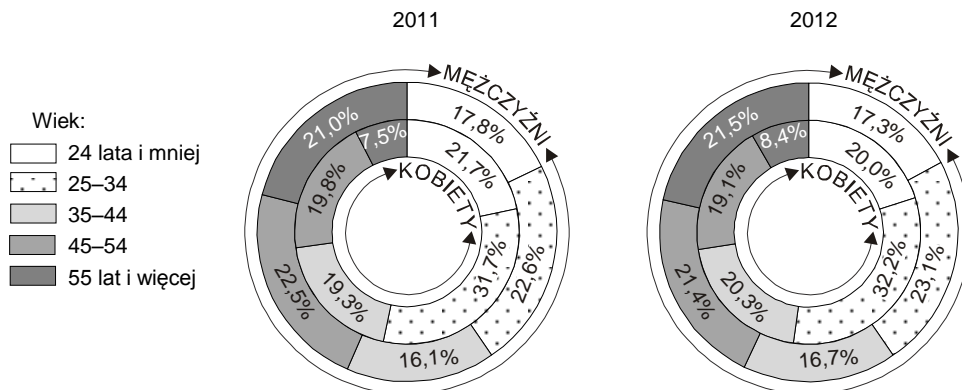

Nadal najmniej liczną grupą bezrobotnych były osoby w wieku 55 lat i więcej. Jednak ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrastał z roku na rok. Na koniec 2012 r. było ich 7,6 tys. osób i stanowili 14,7% (przed rokiem – 13,6%) ogólnej liczby bezrobotnych. W kraju odsetek tej grupy bezrobotnych wyniósł 12,5% i wzrósł o 1,1 p. proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Analizując udział omawianej grupy wiekowej w ogólnej liczbie bezrobotnych w poszczególnych województwach, należy zauważyć, że województwo opolskie uplasowało się identycznie jak w roku poprzednim dopiero na 13 miejscu w kraju.

W dalszym ciągu bezrobotni mężczyźni byli starsi niż kobiety. Wśród bezrobotnych mężczyzn osoby w wieku 45 lat i więcej stanowiły 42,9%, tj. o 0,6 p. proc. mniej niż w 2011 r. Analogiczny odsetek dla kobiet wyniósł 27,5%, tj. o 0,2 p. proc. więcej niż przed rokiem.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 XII

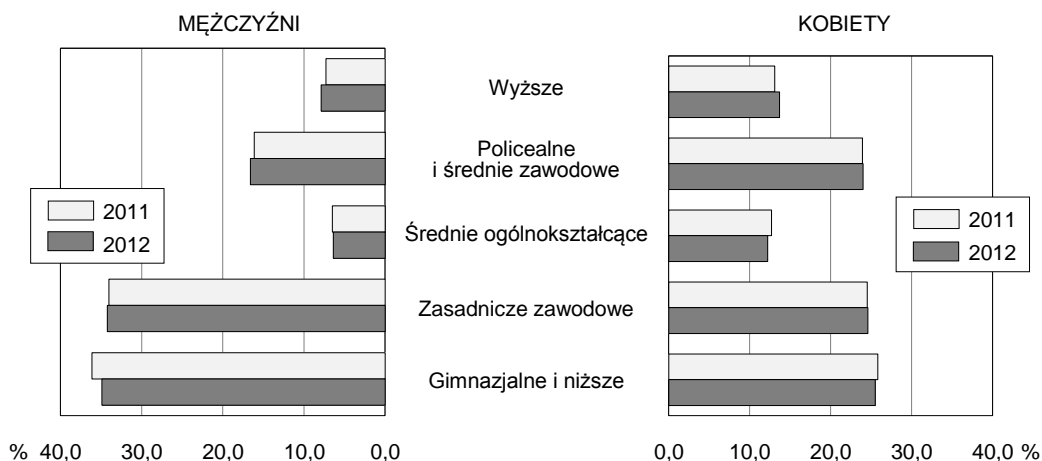

Ważną cechą decydującą o sytuacji i szansach bezrobotnych na rynku pracy jest **poziom wykształcenia**, od którego zależy zarówno umiejętność skutecznego poszukiwania pracy, jak i umiejętność dostosowywania się do zmian na rynku pracy.

Analizując strukturę bezrobotnych na koniec 2012 r. według poziomu wykształcenia, można stwierdzić, że utrzymała się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich. Większość bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy stanowiły w dalszym ciągu osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych, analogicznie jak w latach poprzednich stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (59,2% ogólnej liczby bezrobotnych, w 2011 r. – 59,3%). W kraju analogiczny odsetek wyniósł 55,6% (przed rokiem również 55,6%). W województwie opolskim w porównaniu z 2011 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych z analizowanym wykształceniem zwiększyła się o 7,6%. Najmniej zagrożone bezrobociem były osoby legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym. W 2012 r. osoby z tym wykształceniem stanowiły 9,4% (w kraju – 10,6%), tj. o 0,5 p. proc. mniej niż przed rokiem.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

46 Uwagi analityczne

W dalszym ciągu bezrobotne kobiety charakteryzowały się wyższym wykształceniem niż mężczyźni. Wśród bezrobotnych kobiet osoby legitymujące się wykształceniem wyższym, średnim zawodowym (łącznie z policealnym) i ogólnokształcącym stanowiły prawie połowę – 49,9%, tj. o 0,2 p. proc. więcej niż w 2011 r. Analogiczny odsetek dla mężczyzn wyniósł 30,9%, tj. o 1,0 p. proc. więcej niż przed rokiem.

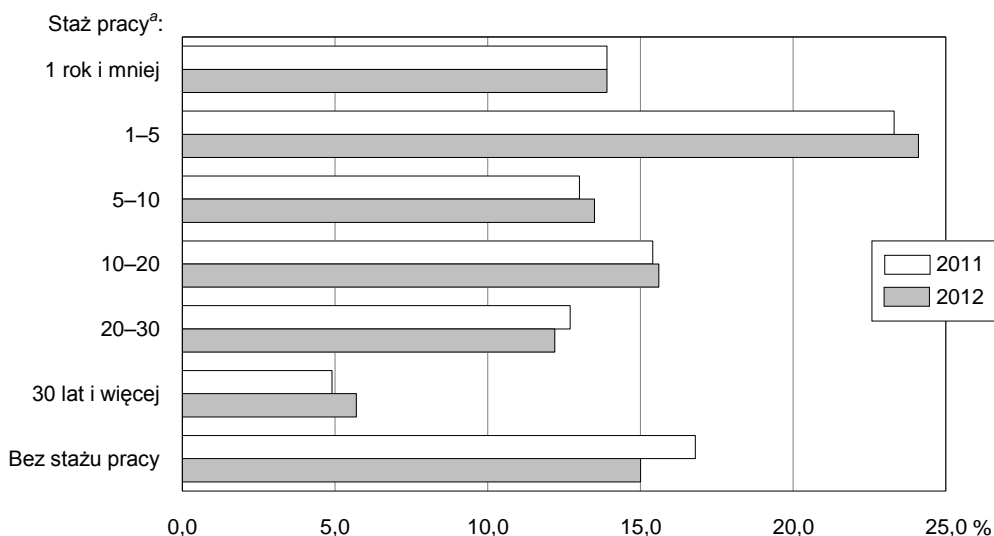
Sytuacja bezrobotnych na rynku pracy zależy m.in. od ich przeszłości zawodowej. Biorąc pod uwagę to kryterium można wyróżnić osoby, które **dotychczas nie pracowały** i nie posiadały żadnego stażu zawodowego oraz osoby, które **poprzednio pracowały** i poszukiwały nowej pracy. Rozpatrując kryterium klasyfikacji bezrobotnych pod względem ich przeszłości zawodowej można dokonać analizy według stażu pracy.

W końcu grudnia 2012 r. w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego wśród zarejestrowanych bezrobotnych przeważały osoby, które już pracowały zawodowo. Ich udział na koniec 2012 r. ukształtował się na poziomie 85,0% (w kraju – 81,4%), tj. wyższym o 1,8 p. proc. niż przed rokiem. Liczba osób poprzednio pracujących na koniec 2012 r. wyniosła 44,0 tys., tj. o 10,1% więcej w porównaniu z 2011 r.

Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu grudnia 2012 r. wystąpił wśród osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat – 24,1% (w kraju – 22,9%). Ponad połowę (55,1%) tych osób stanowiły kobiety. Liczba bezrobotnych z omawianym stażem pracy w porównaniu z 2011 r. wzrosła o 11,2%. Nadal najmniej liczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby, które przepracowały powyżej 30 lat, a ich udział wyniósł 5,7% (w kraju – 3,9%), tj. więcej o 0,8 p. proc. niż przed rokiem. Liczba tych osób zwiększyła się w porównaniu z ub. rokiem o 0,6 tys., tj. o 25,6%.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.

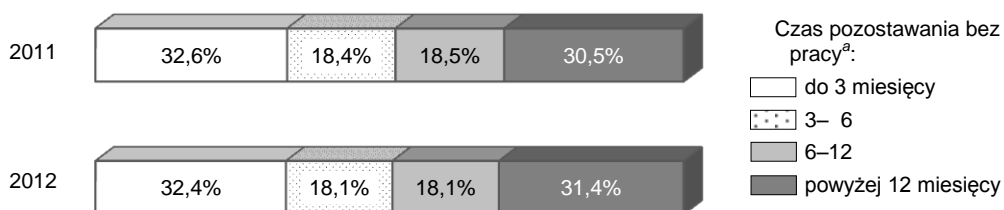
Rozpatrując **rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy** bezrobotnych w końcu grudnia 2012 r. należy stwierdzić, że najwięcej osób nim otrzymało status bezrobotnego, zatrudnionych było w sekcjach: przemysł (23,0%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (15,2%). Ponad połowa, tj. 69,0% bezrobotnych poprzednio pracujących zatrudniona była w sektorze prywatnym. Spośród ogólnej liczby bezrobotnych najwięcej było w następujących zawodach i specjalnościach: sprzedawca (9,2%) i robotnik gospodarczy (3,5%). Bez zawodu było 7,7 tys. osób, co stanowiło 15,0% wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w województwie.

W dalszym ciągu w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby **bez stażu pracy**. Na koniec 2012 r. ich liczba wyniosła 7,8 tys., co stanowiło 15,0% (w kraju – 18,6%) ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu z 2011 r. liczba osób bez stażu pracy zmniejszyła się o 3,5%, przy jednoczesnym spadku udziału o 1,8 p. proc.

Kolejnym kryterium klasyfikacji bezrobotnych jest **czas pozostawania bez pracy**. Okres poszukiwania pracy jest jednym z czynników określających sytuację na rynku pracy. Długi okres poszukiwania pracy oraz długa przerwa w pracy wyraźnie zmniejszają szanse na jej znalezienie i ponowne zatrudnienie. Na koniec 2012 r. liczba osób poszukujących pracy ponad 12 miesięcy wyniosła 16,3 tys. i była o 11,1% wyższa niż przed rokiem. Udział analizowanej grupy wśród ogólnej liczby bezrobotnych w stosunku do 2011 r. zwiększył się o 0,9 p. proc. i na koniec 2012 r. wyniósł 31,4% (w kraju – 35,4%). Nadal ponad połowę (60,3%) w tej grupie bezrobotnych stanowiły kobiety. Wśród osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy najwięcej było osób w wieku 25–34 lata (26,9%) i z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (63,4%). Co najwyżej 5-letni staż pracy posiadało 35,3% bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy, a 15,7% było bez stażu pracy.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Stan w dniu 31 XII

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy, przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

W dalszym ciągu w województwie opolskim większość bezrobotnych **nie posiadała prawa do zasiłku**. W końcu grudnia 2012 r. bez prawa do zasiłku było 43,5 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 83,9% i był niższy o 0,3 p. proc. niż przed rokiem. W kraju osoby bez prawa do zasiłku stanowiły 83,2% wszystkich bezrobotnych.

Tabl. 2.2. **Bezrobotni zarejestrowani bez prawa do zasiłku**
Stan w dniu 31 XII

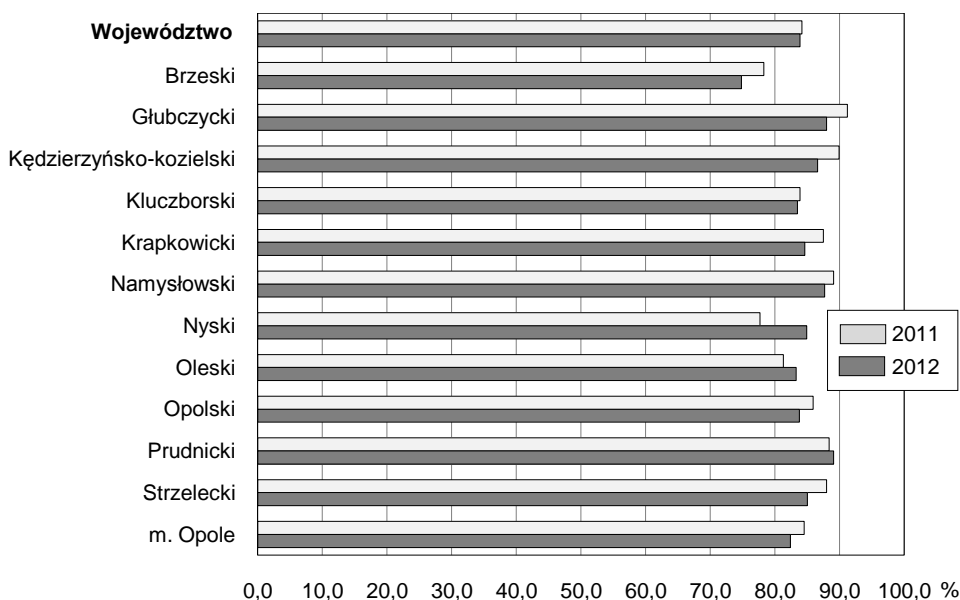
Wyszczególnienie	2011	2012	2011	2012
	w liczbach bezwzględnych		rok poprzedni = 100	
O g ó ł e m	40428	43458	96,6	107,5
mężczyźni	18182	20382	94,5	112,1
kobiety	22246	23076	98,5	103,7
z ogółem:				
Osoby poprzednio pracujące	32376	35687	98,4	110,2
Zamieszkali na wsi	18404	19924	98,0	108,3
Niepełnosprawni	2223	2325	105,5	104,6

W końcu 2012 r. na każde 100 osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego, zaledwie 16 bezrobotnych (w kraju – 17) otrzymywało zasiłek. Ponad połowę (53,1%) bezrobotnych bez prawa do zasiłku stanowiły kobiety i ich udział zmalał o 1,9 p. proc. w porównaniu z 2011 r. Wśród ogólnej liczby bezrobotnych nie mających prawa do zasiłku 57,2% stanowili długotrwale bezrobotni, 34,4% bez kwalifikacji zawodowych, a 23,6% bezrobotni powyżej 50 roku życia, natomiast osoby do 25 roku życia – 20,9%.

Na koniec 2012 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych bez prawa do zasiłku w podregionie opolskim wyniosła 22,4 tys., a w nyskim – 21,1 tys. W porównaniu z 2011 r. liczba tej grupy bezrobotnych zwiększyła się w obu podregionach województwa opolskiego, w opolskim – o 7,8%, a w nyskim – o 7,2%. Wyższy udział analizowanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych danego podregionu odnotowano w podregionie opolskim – 84,8% niż w nyskim – 83,1%. W porównaniu z 2011 r. w podregionie opolskim nastąpił spadek udziału o 2,2 p. proc., natomiast w podregionie nyskim odnotowano wzrost o 1,7 p. proc.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BEZ PRAWA DO ZASIŁKU

Stan w dniu 31 XII

Na koniec 2012 r. najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych bez prawa do zasiłku było w powiecie nyskim (8,1 tys.) oraz brzeskim (4,7 tys.), a najmniej w powiecie oleskim (2,1 tys.) i strzeleckim (2,2 tys.). W porównaniu z 2011 r. liczba analizowanej grupy bezrobotnych zwiększyła się w 10 powiatach. Największy procentowo wzrost odnotowano w powiecie nyskim (o 21,5%) i m. Opolu (o 12,6%). Spadek natomiast wystąpił jedynie w powiatach: brzeskim (o 4,0%) i kluczborskim (o 2,0%).

Nadal na terenie województwa opolskiego utrzymywało się wysokie bezrobocie wśród osób **zamieszkałych na wsi**. W 2012 r. było ich 23,5 tys., co stanowiło 45,4% (przed rokiem – 45,2%) ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w województwie (w kraju – 43,9%).

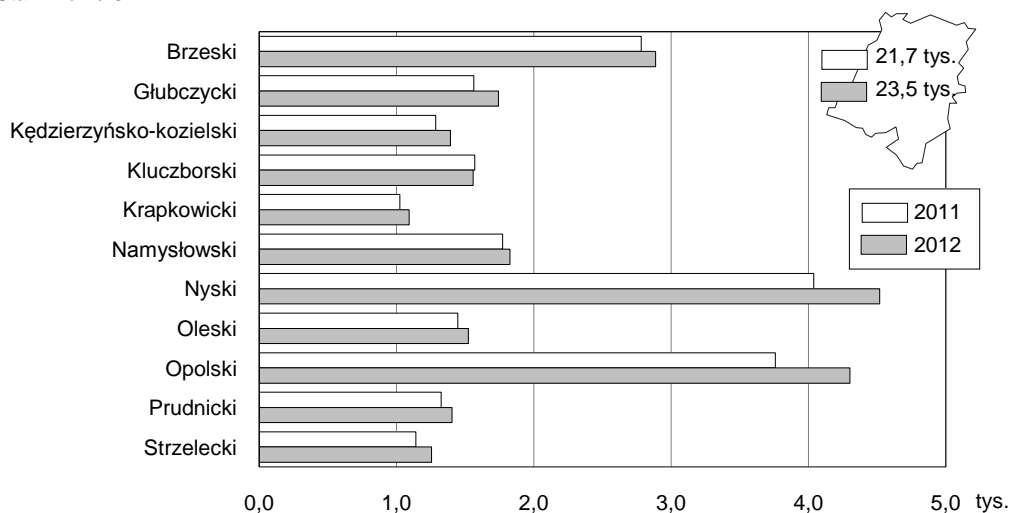
W okresie styczeń–grudzień 2012 r. zarejestrowało się 32,0 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 44,0% (w 2011 r. również 44,0%) ogólnej liczby zarejestrowanych w ciągu roku w województwie opolskim. Z ewidencji powiatowych urzędów pracy wyrejestrowanych zostało w tym okresie 30,2 tys. bezrobotnych mieszkańców wsi, co stanowiło 43,8% (w 2011 r. – 43,6%) ogólnej liczby wyrejestrowanych w województwie. Z powodu podjęcia pracy wykreślono 13,7 tys. osób, tj. 44,3% wszystkich wyrejestrowanych z tego tytułu w województwie.

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi najwięcej było osób młodych, w wieku 25–34 lata – 27,2%, z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym – 64,1%. Bezrobotni ze stażem pracy co najwyżej 5-letnim stanowili 38,9% wszystkich bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich.

Na koniec 2012 r. liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi w podregionie nyskim ukształtowała się na wyższym poziomie niż w opolskim i wyniosła 12,2 tys. osób wobec 11,3 tys. w podregionie opolskim. W obu podregionach odnotowano wzrost omawianej grupy bezrobotnych w porównaniu z 2011 r. w podregionie nyskim – o 6,2%, a w opolskim – o 10,7%. Wyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych danego podregionu wystąpił w podregionie nyskim – 48,1%, w opolskim natomiast wyniósł – 42,8%.

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ZAMIESZKALI NA WSI

Stan w dniu 31 XII

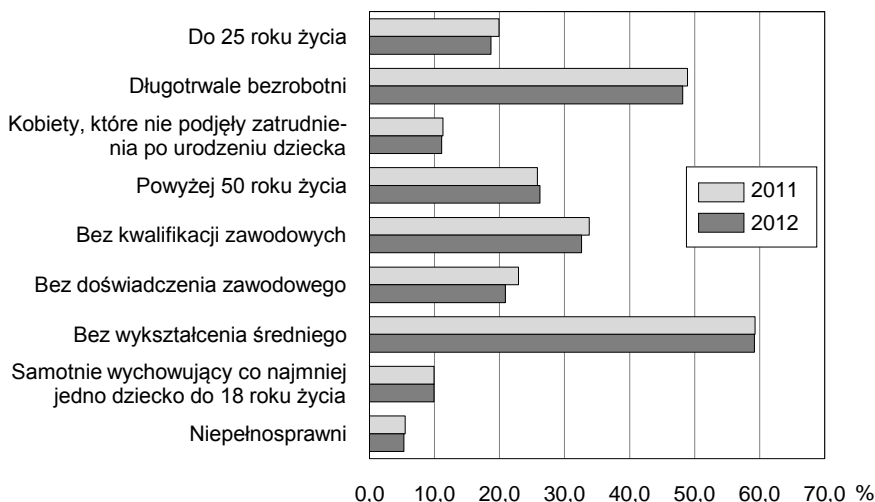

W porównaniu z 2011 r. w 10 powiatach wystąpił wzrost liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi, największy w powiecie opolskim (o 14,5%), a następnie w nyskim (o 11,9%). Spadek natomiast odnotowano tylko w powiecie kluczborskim (o 0,8%). W 4 powiatach udział bezrobotnych mieszkających na wsi ukształtował się powyżej 50,0% ogólnej liczby bezrobotnych danego powiatu. Wskaźnik był szczególnie wysoki w powiecie opolskim (81,2%) oraz namysłowskim (66,7%). Najniższy udział analizowanej grupy bezrobotnych wystąpił w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (28,3%) i prudnickim (40,0%).

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych wyodrębniono kategorie osób znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**. Należą do nich m.in. długotrwale bezrobotni, czyli *pozostający bez pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat*, którzy w końcu 2012 r. stanowili 48,2% wszystkich bezrobotnych (w 2011 r. – 48,9%). Na koniec 2012 r. odnotowano ich 25,0 tys. i ich liczba w porównaniu z 2011 r. wzrosła o 1,5 tys., tj. o 6,3%. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych również należą do grupy znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec 2012 r. było ich 16,9 tys. i stanowili 32,6% ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zwiększyła się o 0,7 tys., tj. o 4,1%. Do analizowanej grupy bezrobotnych zalicza się także osoby w wieku do 25 lat i powyżej 50 roku życia. Ich liczba w końcu 2012 r. wyniosła odpowiednio: 9,7 tys. (o 1,1% więcej niż w 2011 r.) i 13,6 tys. (o 9,8% więcej niż w ub. roku).

UDZIAŁ WYBRANYCH KATEGORII BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Stan w dniu 31 XII

Udział większości kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z 2011 r. Spadek udziału odnotowano w 6 kategoriach, najwyższy, bo o 2,0 p. proc. wystąpił wśród osób bez doświadczenia zawodowego, a następnie w grupie osób do 25 roku życia i bez kwalifikacji zawodowych (po 1,2 p. proc.). Wzrost odnotowano w 3 kategoriach, a mianowicie wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,4 p. proc.), bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 0,2 p. proc.) oraz osób, które po odbyciu kary pozbawienia

wolności nie podjęły zatrudnienia (o 0,1 p. proc.). Udział osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia nie uległ zmianie i wyniósł 9,9%.

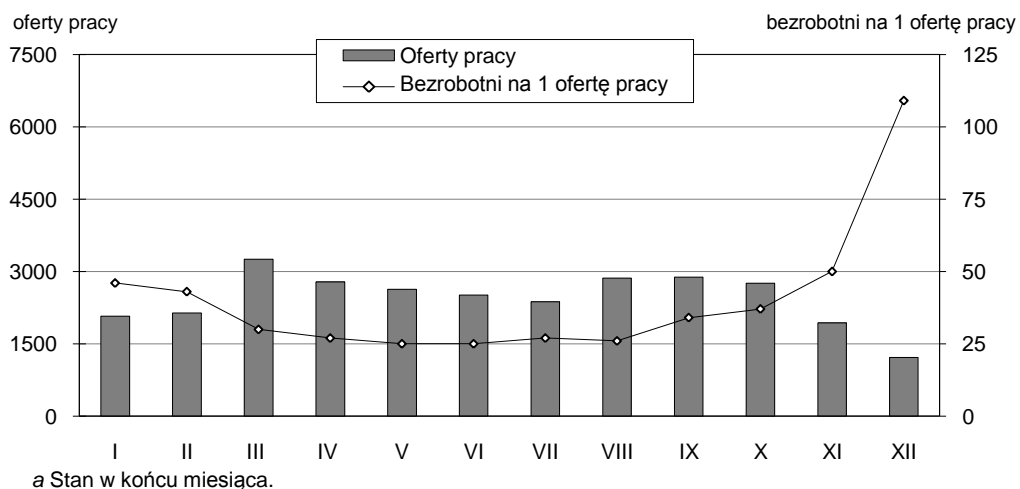
W województwie opolskim, podobnie jak w kraju, w miarę możliwości budżetowych w celu złagodzenia skutków bezrobocia, promowania aktywności zawodowej oraz umożliwiania dostosowania kwalifikacji do wymagań rynku pracy podejmowane były różne formy przeciwdziałania bezrobociu. Miały one na celu polepszenie sytuacji na rynku pracy oraz podtrzymanie aktywności zawodowej bezrobotnych. Powiatowe urzędy pracy w ramach form przeciwdziałania bezrobociu gromadzą i opracowują informacje o zawodach, rynku pracy, szkolą osoby bezrobotne, udzielają porad w wyborze zawodu, prowadzą warsztaty przygotowujące do skutecznego poszukiwania pracy.

Jednym z prowadzonych działań przez powiatowe urzędy pracy jest **pośrednictwo pracy** polegające na rozpoznawaniu rynku, pozyskiwaniu ofert pracy oraz ich zagospodarowaniu. W okresie styczeń–grudzień 2012 r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 29,4 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 1,1 tys. mniej niż w 2011 r., a o 10,6 tys. więcej niż w 2005 r. Ponad połowa (80,6%) ofert pochodziła z sektora prywatnego. Najwięcej wolnych miejsc pracy odnotowano w sekcjach: przemysł – 5,8 tys. ofert oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 4,2 tys. Najtrudniej o pracę natomiast było w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – po 0,4 tys. Spośród wszystkich ofert 19,2% (w 2011 r. – 14,1%) dotyczyło stażu, a 6,6% (w 2011 r. – 8,3%) pracy społecznie użytecznej. Dla osób niepełnosprawnych przeznaczonych było 6,2% (w 2011 r. – 3,1%) ofert pracy, a 1,3% (przed rokiem – 1,1%) adresowanych do absolwentów. Pracy subsydiowanej dotyczyło 10,2 tys. ofert, co stanowiło 34,6% wszystkich zgłoszonych ofert w ciągu roku (w 2011 r. odpowiednio: 8,8 tys. i 28,8%).

W podregionie nyskim zgłoszono 11,3 tys. ofert, a w opolskim – 18,1 tys. Najwięcej ofert zatrudnienia zgłoszono w m. Opolu (7,5 tys.) oraz w powiecie nyskim (3,8 tys.).

W końcu grudnia 2012 r. nierozdysponowanych pozostało 0,5 tys. miejsc pracy, co oznacza, że na 1 niewykorzystaną ofertę przypadają 109 bezrobotnych (w 2011 r. – 65).

OFERTY PRACY ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI PRZYPADAJĄCY NA 1 OFERTĘ ZATRUDNIENIA^a W 2012 R.

Obok pośrednictwa pracy metodą służącą ograniczeniu bezrobocia jest subsydiowanie miejsc pracy, tj. kierowanie bezrobotnych m. in. do **prac interwencyjnych i robót publicznych**. W okresie styczeń–grudzień 2012 r. do prac interwencyjnych skierowano o 0,3% więcej osób niż w analogicznym okresie 2011 r. W ramach prac interwencyjnych zatrudnienie znalazło 0,3 tys. osób, w tym 0,2 tys. kobiet. Spośród ogółu skierowanych 39,6% stanowili bezrobotni mieszkańcy wsi (w 2011 r. – 40,0%), bezrobotni do 25 roku życia – 20,6% (w 2011 r. – 27,0%), a długotrwale bezrobotni – 38,9% (w 2011 r. – 46,3%).

Tabl. 2.3. **Bezrobotni zarejestrowani skierowani do prac interwencyjnych i robót publicznych**

Wyszczególnienie	2011	2012	2011	2012
	prace interwencyjne		roboty publiczne	
O g ó ł e m	315	316	1000	1262
z ogółem:				
Kobiety	170	171	442	488
Zamieszkali na wsi	126	125	534	717
Do 25 roku życia	85	65	80	125
Powyżej 50 roku życia	124	127	519	612
Długotrwale bezrobotni	146	123	536	781

Do robót publicznych w 2012 r. skierowano 1,3 tys. osób, w tym 0,5 tys. kobiet. Liczba bezrobotnych skierowanych do robót publicznych zwiększyła się w porównaniu z 2011 r. o 26,2%. Z ogółu skierowanych do tego typu pracy 56,8% stanowili mieszkańcy wsi (przed rokiem – 53,4%), 48,5% – bezrobotni powyżej 50 roku życia (w 2011 r. – 51,9%), a 61,9% (przed rokiem – 53,6%) – długotrwale bezrobotni.

Istotną formą programów aktywizujących jest **poradnictwo zawodowe**. Pomaga i ułatwia bezrobotnym oraz poszukującym pracy w odnalezieniu się na rynku pracy, natomiast pracodawcom umożliwia prawidłowy dobór kandydatów do pracy. Powiatowe urzędy pracy w ramach poradnictwa zawodowego organizowały **porady indywidualne i grupowe**. W 2012 r. w ramach porad przeprowadzonych w formie indywidualnej odbyło się 19,4 tys. wizyt, tj. o 1,4 tys. mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Poradami indywidualnymi objęto 5,5 tys. osób, w tym 98,7% stanowili bezrobotni. W porównaniu z 2011 r. ich liczba zwiększyła się o 2,0%, a bezrobotnych o 3,4%. Spośród ogólnej liczby bezrobotnych korzystających z poradnictwa ponad połowę (58,4%) stanowiły kobiety, 18,0% bezrobotni do 25 roku życia, 29,8% osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy oraz 43,2% bezrobotni zamieszkali na wsi. Niepełnosprawni bezrobotni stanowili 7,8% ogólnej liczby korzystających bezrobotnych z tej formy porady. W 2012 r. zorganizowano 339 spotkań grupowych dla 3,4 tys. osób (w 2011 r. odpowiednio: 298 i 2,7 tys.). Bezrobotni stanowili 95,0% wobec 92,6% w 2011 r.

Szczególną rolę w poradnictwie zawodowym spełnia **informacja zawodowa**, która obejmuje informacje z zakresu edukacji i zatrudnienia, systemu szkoleń oraz charakterystyki pracy w poszczególnych zawodach. W 2012 r. z informacji zawodowej skorzystało 3,9 tys. klientów indywidualnych, tj. o 57,9% więcej niż przed rokiem. W spotkaniach grupowych uczestniczyło 5,0 tys. osób, czyli o 50,1% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

W wyniku poradnictwa zawodowego w 2012 r. pracę podjęło 3,7 tys. bezrobotnych, 1,6 tys. zostało skierowanych na szkolenie zawodowe, a 1,5 tys. wzięło udział w zajęciach klubów pracy.

Powiatowe urzędy pracy województwa opolskiego w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu organizowały również **szkolenia i zajęcia aktywizujące w klubach pracy**. Celem tych programów było przygotowanie bezrobotnych oraz osób poszukujących pracy do poruszania się po rynku pracy, uświadomienie im szans na podjęcie zatrudnienia, a także poznanie przez nich metod i dróg umożliwiających zatrudnienie. W 2012 r. w zajęciach klubów pracy uczestniczyło 4,6 tys. osób, w tym 95,2% stanowili bezrobotni. W porównaniu z 2011 r. liczba bezrobotnych biorących udział w szkoleniach zwiększyła się o 0,1 tys. osób, a w zajęciach aktywizujących o 0,2 tys. Zatrudnienie po zajęciach w klubach pracy znalazło 0,8 tys. bezrobotnych, a 0,3 tys. rozpoczęło szkolenie zawodowe.

Kolejną aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu są **szkolenia zawodowe**. Głównym ich celem jest zwiększenie szans na uzyskanie pracy przez bezrobotnych, wzrost ich aktywności na rynku pracy, zdobycie kwalifikacji zawodowych, podwyższenie już posiadanych lub zmiana dotychczasowych w związku z brakiem odpowiedniego zatrudnienia. W 2012 r. szkolenie rozpoczęło 3,0 tys. osób, tj. o 21,1% więcej niż w 2011 r. Spośród ogólnej liczby szkolonych w województwie bezrobotni stanowili 99,7% (w 2011 r. – 99,8%). Szkolenie ukończyło 3,0 tys. osób, w tym 99,7% bezrobotnych. Pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia podjęło 1,2 tys. osób. Najwięcej bezrobotnych, którzy ukończyli szkolenia było w wieku 45 lat i więcej (31,8%), a następnie w wieku 25–34 lata (28,5%) oraz legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym (28,7%), a także gimnazjalnym i niższym (25,4%). W 2012 r. najwięcej osób ukończyło szkolenie zawodowe w dziedzinie usług transportowych, w tym kursy prawa jazdy oraz w zakresie architektury i budownictwa (po 0,3 tys.).

Inną aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu organizowaną przez powiatowe urzędy pracy jest **staż**. W 2012 r. program stażu rozpoczęło 5,5 tys. bezrobotnych, tj. o 35,1% więcej niż w 2011 r. W trakcie lub po ukończeniu stażu pracę podjęło 2,5 tys. bezrobotnych, czyli o 11,0% mniej niż przed rokiem. Najwięcej bezrobotnych zakończyło staż w następujących kategoriach: prace sekretarskie i biurowe (1,1 tys.), a następnie sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami (0,4 tys.).

Powiatowe urzędy pracy w ramach przeciwdziałania bezrobociu przyznają również **środki na podjęcie działalności gospodarczej**. W 2012 r. z tej formy pomocy skorzystało 0,5 tys. osób, w tym 0,3 tys. mężczyzn. W porównaniu z 2011 r. liczba osób, którym udzielono dotacji zmniejszyła się o 0,1 tys. osób, tj. o 17,0%.

Podstawowym instrumentem ekonomicznego łagodzenia skutków bezrobocia jest **Fundusz Pracy**, z którego w 2012 r. wydatkowano 172,9 mln zł, tj. o 26,0% więcej niż w 2011 r. Najwięcej środków Funduszu Pracy w województwie wydano na zasiłki dla bezrobotnych (46,4%). Na ten cel wydatkowano 80,2 mln zł, tj. o 12,0 mln zł więcej niż przed rokiem. Analizując wydatki w podziale na formy przeciwdziałania bezrobociu najwięcej przeznaczono na staże (26,9 mln zł, w 2011 r. – 24,7 mln zł) oraz na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (13,7 mln zł, w 2011 r. – 3,5 mln zł). Na podjęcie działalności gospodarczej wydatkowano 9,7 mln zł (przed rokiem – 10,0 mln zł), a na roboty publiczne – 5,8 mln zł (w 2011 r. – 5,4 mln zł). Na szkolenia zawodowe wydano 4,5 mln zł (przed rokiem – 4,0 mln zł), a na prace interwencyjne – 1,9 mln zł (w 2011 r. – 2,3 mln zł).

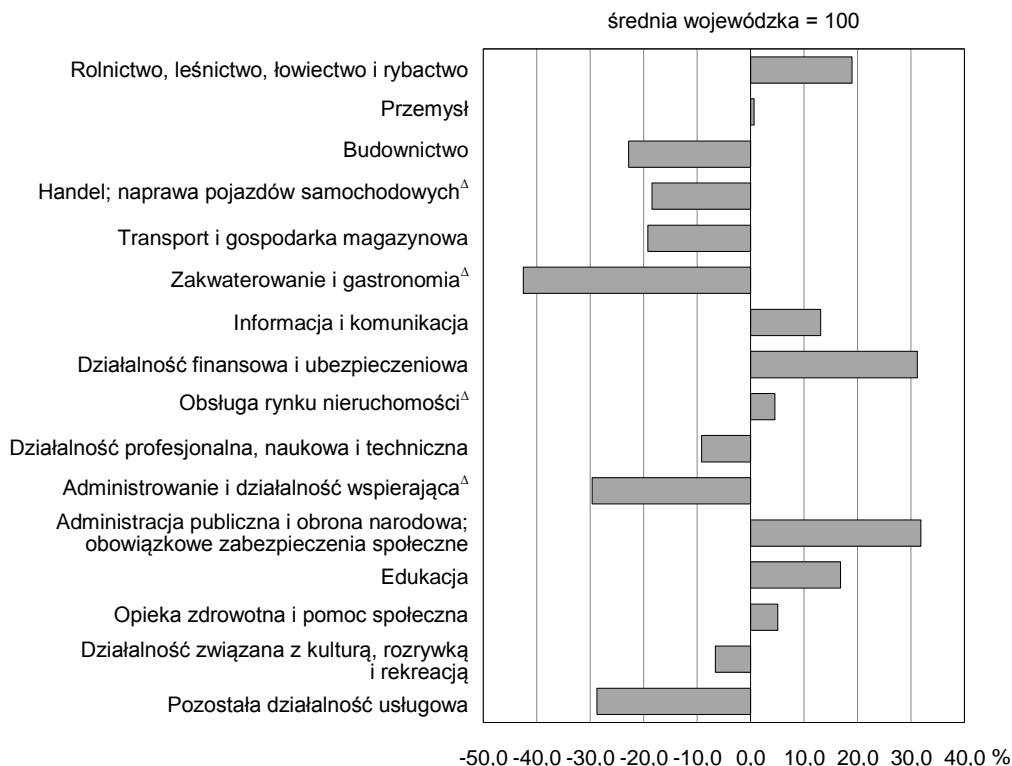
3. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

W województwie opolskim w 2012 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wynosiło 3172,23 zł, tj. o 10,1% mniej niż w kraju. W sektorze publicznym osiągnęło poziom 3795,41 zł i było o 6,8% niższe od średniego krajowego wynagrodzenia w tym sektorze. W sektorze prywatnym natomiast wynosiło 2841,97 zł, tj. o 13,3% mniej niż średnio w sektorze prywatnym w kraju.

W przekroju poszczególnych sekcji, podobnie jak w ub. roku, najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie odnotowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych – 4181,62 zł (o 31,8% wyższe od średniego wynagrodzenia w województwie), a następnie w działalności finansowej i ubezpieczeniowej – 4161,50 zł (o 31,2% wyższe niż średnio w województwie). Najniższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni w sekcji zakwaterowanie i gastronomia – 1823,45 zł (o 42,5% mniej niż średnia w województwie), a w następnej kolejności w administrowaniu i działalności wspierającej – 2231,64 zł (o 29,7% niższe od średniego wynagrodzenia w województwie).

W porównaniu z 2011 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem informacji i komunikacji (spadek o 3,3%). Najwyższy wzrost odnotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – o 8,6%, a następnie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w transporcie i gospodarce magazynowej – po 6,0%.

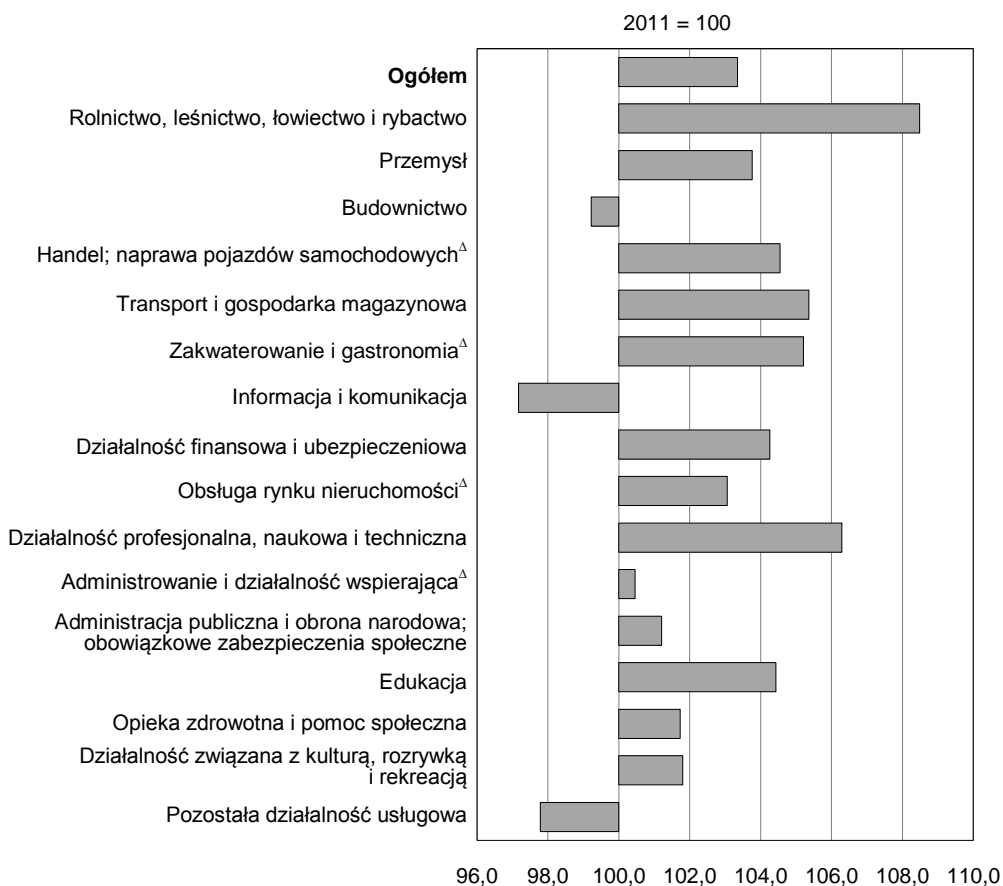
ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEJ W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG SEKCJI W 2012 R.

W 2012 r. w województwie opolskim **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób** wynosiło 3358,42 zł (w kraju – 3744,38 zł) i było wyższe o 3,3% (o 108,84 zł) niż w 2011 r. oraz o 49,3% (o 1108,53 zł) wobec 2005 r. Średnie roczne tempo wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w latach 2005–2012 wynosiło 5,9%.

W województwie opolskim w 2012 r. najwyższe wynagrodzenie otrzymywali pracownicy zatrudnieni w jednostkach prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową – 4464,04 zł (o 32,9% wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie). Ponadto wyższy poziom przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia od średniej w województwie odnotowano w 6 sekcjach, m.in. w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych – o 24,5% i wynosił 4182,38 zł oraz w informacji i komunikacji – o 23,7%, tj. 4154,82 zł. W pozostałych sekcjach wynagrodzenia były niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, przy czym najniższe odnotowano w pozostałej działalności usługowej – 1886,23 zł (o 43,8%), a następnie w zakwaterowaniu i gastronomii – 1944,59 zł (o 42,1%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO WEDŁUG SEKCJI W 2012 R.

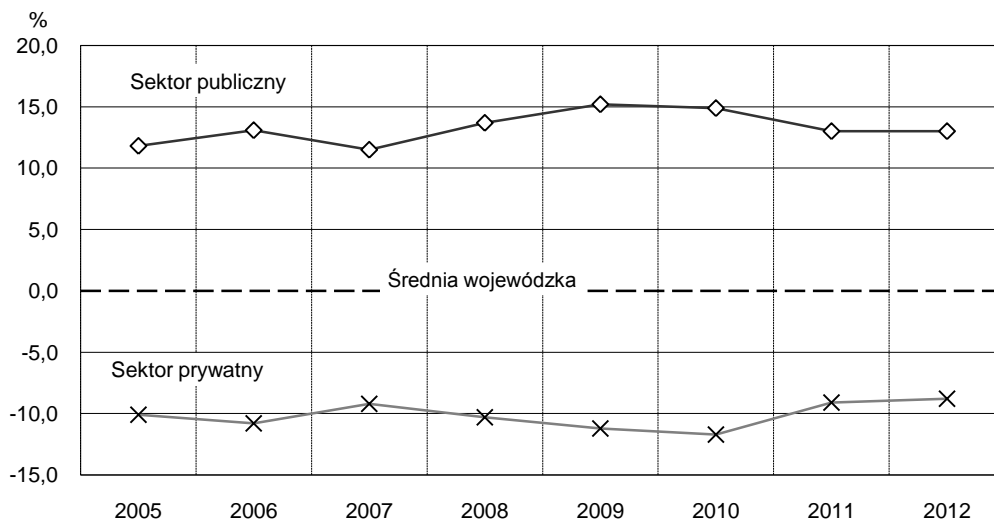

W stosunku do 2011 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło w większości sekcji. Najwyższy wzrost odnotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – o 8,5%, a w następnej kolejności w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – o 6,3% oraz w transporcie i gospodarce magazynowej – o 5,4%. Spadek w porównaniu z 2011 r., wystąpił w 3 sekcjach: w informacji i komunikacji – o 2,8%, pozostałej działalności usługowej – o 2,2% oraz w budownictwie – o 0,8%.

Poziom przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w 2012 r., podobnie jak w latach poprzednich, był również zróżnicowany w zależności od **sektora własności**.

W **sektorze publicznym** przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 3795,41 zł (w kraju – 4073,01 zł) i było o 13,0% wyższe niż przeciętne wynagrodzenie w województwie. W porównaniu z 2011 r. wzrosło o 124,69 zł (o 3,4%), a w stosunku do 2005 r. o 1278,94 zł (o 50,8%). Średnie roczne tempo wzrostu wynagrodzeń w sektorze publicznym w latach 2005–2012 wynosiło 6,1%. Pracownicy zatrudnieni w sektorze publicznym zarabiali przeciętnie o 23,9% więcej niż w sektorze prywatnym (w 2011 r. – o 24,2%).

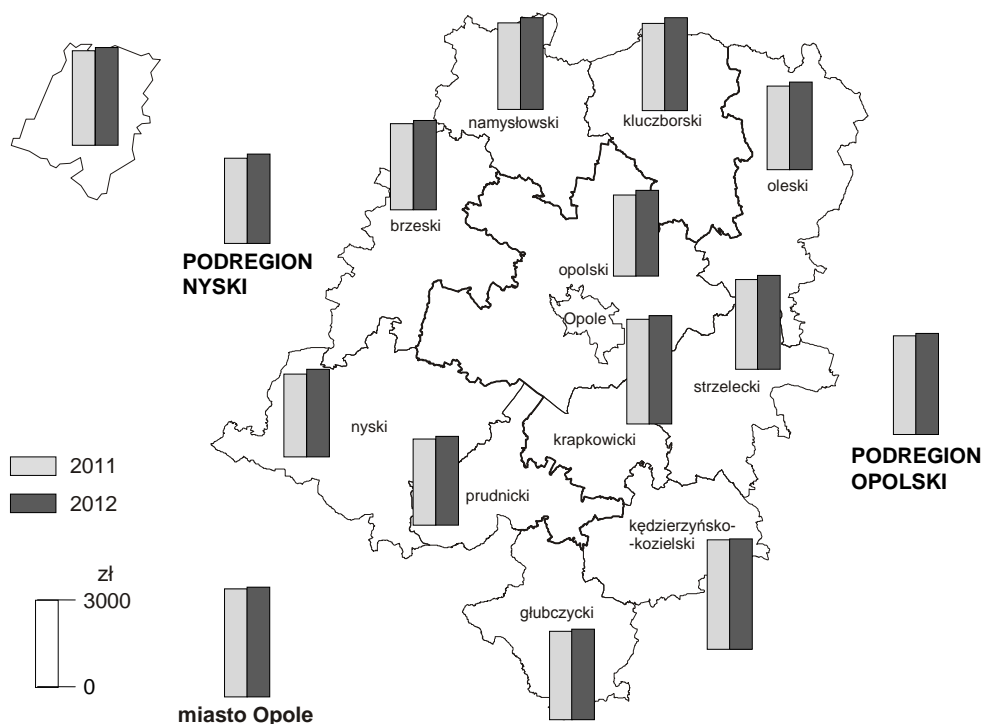
ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEJ W WOJEWÓDZTWIE

W **sektorze prywatnym** przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 3062,44 zł (w kraju – 3552,98 zł) i było o 8,8% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie. W stosunku do 2011 r. wzrosło o 107,64 zł (o 3,6%), a w porównaniu z 2005 r. o 1040,81 zł (o 51,5%). Średnie roczne tempo wzrostu wynagrodzeń w tym sektorze w latach 2005–2012 ukształtowało się na poziomie 6,1%.

W województwie opolskim w 2012 r., podobnie jak w latach poprzednich, nadal utrzymywało się znaczne **terytorialne zróżnicowanie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto**.

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO

W 2012 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w podregionie nyskim wynosiło 3078,46 zł (w 2011 r. – 2927,49 zł), natomiast w podregionie opolskim 3475,47 zł (w 2011 r. – 3385,41 zł).

Najwyższe wynagrodzenia w 2012 r. i jednocześnie wyższe od średniego w województwie odnotowano w 3 powiatach: kędzierzyńsko-kozielskim – 3793,84 zł (113,0% przeciętnego wynagrodzenia w województwie, w 2011 r. – 115,5%), m. Opolu – 3771,22 zł (112,3%, w 2011 r. – 114,3%) oraz w powiecie krapakowickim – 3720,00 zł (110,8%, w 2011 r. – 110,7%). W pozostałych powiatach wynagrodzenia były niższe od średniej w województwie. Najniższy poziom wynagrodzeń wystąpił w powiecie opolskim – 2948,63 zł, a w następnej kolejności w nyskim – 3012,34 zł oraz oleskim – 3013,57 zł.

W porównaniu z 2011 r. we wszystkich powiatach wystąpił wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Najwyższym wzrostem charakteryzował się powiat kluczborski – o 6,9%, następnie namysłowski – o 6,0% oraz nyski i opolski – po 5,8%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiatach województwa opolskiego było zróżnicowane w poszczególnych sekcjach.

Tabl. 3.1. **Najniższe i najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji i powiatów w 2012 r.**

Sekcje	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł			
	najniższe	powiat	najwyższe	powiat
O g ó ł e m	2948,63	opolski	3793,84	kędzierzyńsko-kozielski
w tym:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2498,59	krapkowicki	6696,56	m. Opole
Przemysł	2584,11	prudnicki	4259,95	kędzierzyńsko-kozielski
Budownictwo	1860,45	namysłowski	3485,74	krapkowicki
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2174,54	kluczborski	4448,59	kędzierzyńsko-kozielski
Transport i gospodarka magazynowa	1821,57	prudnicki	3410,34	kędzierzyńsko-kozielski
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3284,48	kędzierzyńsko-kozielski	5954,24	prudnicki
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2681,26	brzeski	4230,13	m. Opole
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2249,79	namysłowski	4376,98	kluczborski
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3707,38	namysłowski	4472,58	opolski
Edukacja	3480,40	głubczycki	4025,57	m. Opole
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...	2710,67	kluczborski	4009,68	m. Opole
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2339,85	strzelecki	3274,23	m. Opole

W 2012 r. w m. Opolu było najwięcej sekcji (5), w których pracownicy otrzymywali najwyższe wynagrodzenia w województwie, natomiast w powiatach: kluczborskim i namysłowskim było najwięcej sekcji (po 3), w których odnotowano najniższe wynagrodzenia w województwie.

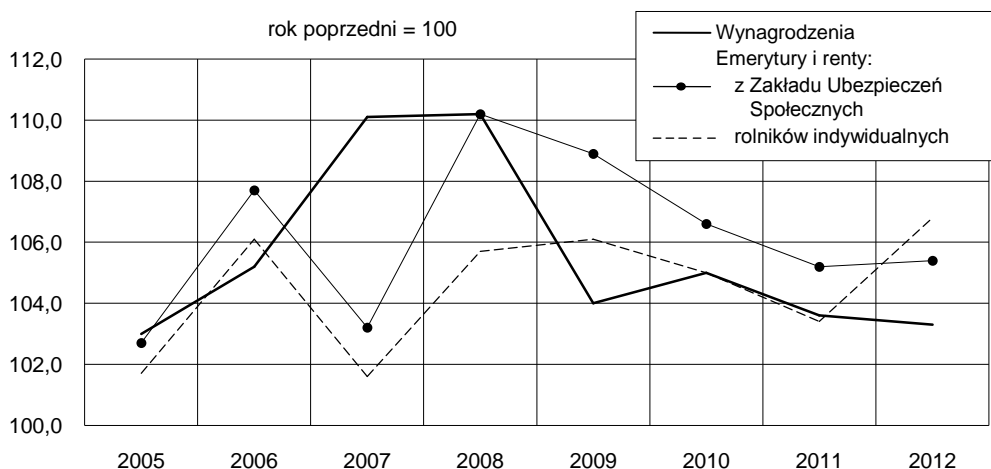
Przeciętna miesięczna liczba **emerytów** i **rencistów** zamieszkałych w województwie opolskim w 2012 r. wynosiła 208,2 tys. i zmniejszyła się o 1,6% w porównaniu z 2011 r. oraz o 2,5% wobec 2005 r.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 2012 r. pobierających świadczenia społeczne z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynosiła 180,0 tys. osób (o 1,2% mniej w porównaniu z 2011 r., a o 2,3% więcej wobec 2005 r.), co stanowiło 86,5% wszystkich emerytów i rencistów w województwie. Przeciętna liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wynosiła 28,2 tys. osób i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z ub. rokiem – o 4,2%, jak i w stosunku do 2005 r. – o 24,8%.

W 2012 r. wśród osób pobierających świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych największą grupę stanowili emeryci – 71,7%, a następnie osoby otrzymujące rentę rodzinną – 18,5% oraz osoby pobierające rentę z tytułu niezdolności do pracy – 9,8%. W grupie świadczeniobiorców Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego emeryci stanowili również

większość, tj. 86,8%, osoby pobierające rentę z tytułu niezdolności do pracy – 10,3%, a osoby otrzymujące rentę rodzinną – 2,9%.

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO ORAZ PRZECIĘTNEJ EMERYTURY I RENTY BRUTTO

Przeciętna miesięczna emerytura brutto wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w 2012 r. w województwie opolskim wynosiła 1810,83 zł i była wyższa o 5,0% niż przed rokiem, a o 54,1% w porównaniu z 2005 r. Renta rodzinna w omawianym systemie kształtowała się na poziomie 1576,86 zł, czyli o 6,1% wyższym niż w 2011 r. Renta z tytułu niezdolności do pracy wynosiła 1423,73 zł, tj. o 6,8% więcej niż w roku poprzednim. Przeciętna miesięczna emerytura rolników indywidualnych w 2012 r. w województwie wynosiła 1151,85 zł i była wyższa o 6,7% niż przed rokiem, a o 40,4% wyższa w porównaniu z 2005 r. Również wyższa (o 9,6%) niż w 2011 r. była renta rodzinna i wynosiła 1145,05 zł. Renta z tytułu niezdolności do pracy wynosiła 877,07 zł, czyli o 7,2% więcej niż przed rokiem.

4. Aktywność ekonomiczna ludności

W IV kwartale 2012 r. w województwie opolskim liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wynosiła 728 tys., tj. mniej o 20 tys. (o 2,7%) niż w analogicznym okresie poprzedniego roku i o 15 tys. (o 2,0%) w porównaniu z IV kwartałem 2010 r.

Ludność **aktywna zawodowo** w analizowanym kwartale wynosiła 392 tys. (355 tys. pracujących i 37 tys. bezrobotnych) i stanowiła 53,8% ogólnej liczby ludności w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z IV kwartałem 2011 r. liczba osób aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 10 tys., tj. o 2,5%. Spadek zaobserwowano zarówno wśród mężczyzn (o 8 tys., tj. o 3,5%), jak i kobiet (o 1 tys., tj. o 0,6%). W stosunku do IV kwartału 2010 r. liczba aktywnych zawodowo również zmniejszyła się, tj. o 1 tys. (o 0,3%), a spadek odnotowano wśród mężczyzn – o 3 tys. (o 1,4%).

Liczba osób **biernych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. wynosiła 335 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 11 tys., tj. o 3,2%. Spadek dotyczył wyłącznie kobiet, liczba biernych zawodowo mężczyzn utrzymała się na poziomie IV kwartału 2011 r. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 15 tys., tj. o 4,3% i spadek odnotowano zarówno wśród mężczyzn (o 9 tys., tj. o 6,8%) jak i kobiet (o 5 tys., tj. o 2,3%).

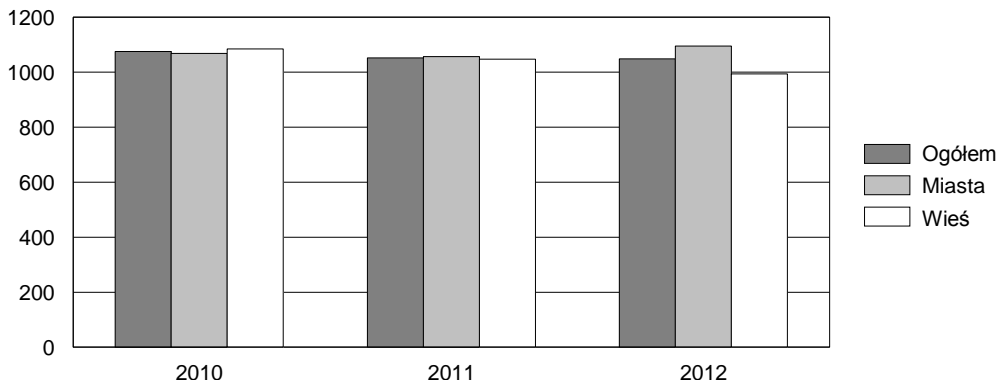
Tabl. 4.1. **Dynamika ludności aktywnej i biernej zawodowo w IV kwartale 2012 r.**

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
2010=100				
Ogółem	99,7	99,2	105,7	95,7
mężczyźni	98,6	98,0	105,6	93,2
kobiety	101,2	100,6	105,9	97,7
Miasta	92,9	92,7	100,0	94,4
Wieś	108,3	108,5	121,4	97,4
2011=100				
Ogółem	97,5	97,5	100,0	96,8
mężczyźni	96,5	96,1	95,0	100,0
kobiety	99,4	99,4	100,0	95,5
Miasta	97,7	98,4	95,5	102,7
Wieś	97,8	97,1	113,3	90,2

W IV kwartale 2012 r. pracujący stanowili 48,8% ogólnej liczby ludności w wieku 15 lat i więcej, tj. o 0,1 p. proc. więcej niż przed rokiem, a udział bezrobotnych ukształtował się na poziomie 5,1%, czyli o 0,2 p. proc. wyższym niż w IV kwartale 2011 r.

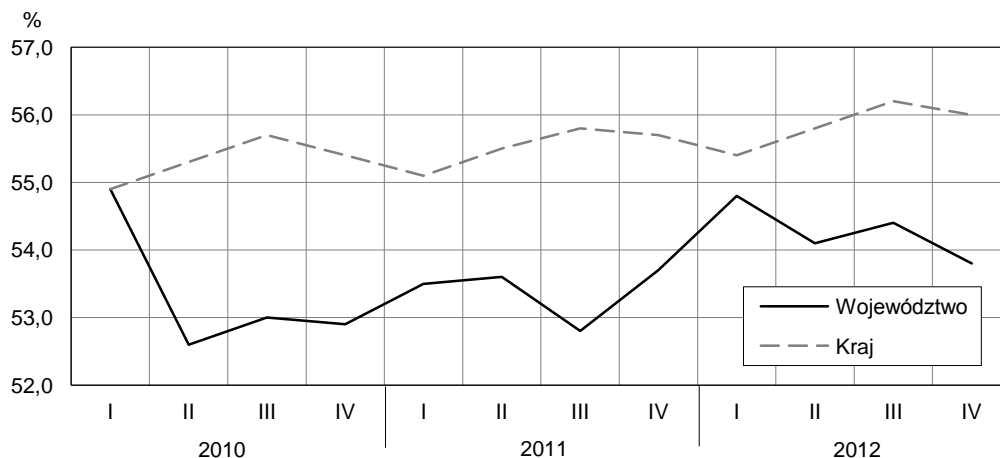
Zachodzące zmiany w aktywności ekonomicznej ludności przełożyły się na zmniejszenie w skali roku obciążenia pracujących osobami niepracującymi, tj. osobami bezrobotnymi i biernymi zawodowo. Jedynie w miastach omawiany wskaźnik zwiększył się na skutek spadku liczby pracujących oraz wzrostu liczby biernych zawodowo. W IV kwartale 2012 r. w województwie opolskim na 1000 pracujących przypadło 1048 niepracujących (1095 w miastach i 994 na wsi), przed rokiem – 1052 (1057 w miastach i 1047 na wsi). W kraju współczynnik ten wynosił 986, a przed rokiem – 987.

LICZBA OSÓB NIEPRACUJĄCYCH NA 1000 OSÓB PRACUJĄCYCH W IV KWARTALE

Udział pracujących i bezrobotnych (aktywnych zawodowo) w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej określa **współczynnik aktywności zawodowej**. W IV kwartale 2012 r. w województwie opolskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 53,8% (w kraju – 56,0%) i zwiększył się o 0,1 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r., a o 0,9 p. proc. w stosunku do IV kwartału 2010 r. (w kraju wzrost odpowiednio: o 0,3 p. proc. i o 0,6 p. proc.). Pod względem wysokości współczynnika aktywności zawodowej województwo opolskie uplasowało się na 12 miejscu w kraju.

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

Podobnie jak w poprzednich kwartałach, wyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowali się mężczyźni niż kobiety. Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2012 r. wśród mężczyzn wynosił 63,9% wobec 45,2% dla kobiet. W analogicznym okresie poprzedniego roku współczynniki te kształtowały się odpowiednio: 64,8% dla mężczyzn i 44,1% dla kobiet, co oznacza zmniejszenie różnicy wskaźników dla płci w skali roku o 2,0 p. proc.

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wyższy współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się wśród mieszkańców wsi niż miast i wynosił odpowiednio: 55,2% i 52,9%. W stosunku do IV kwartału 2011 r. współczynnik dla ludności wiejskiej zwiększył się o 2,1 p. proc., natomiast dla ludności miejskiej zmalał o 1,1 p. proc.

Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano dla osób z wykształceniem wyższym (74,4% wobec 76,9% przed rokiem), a najniższy dla osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (17,0% wobec 15,3%).

Dla osób w wieku produkcyjnym współczynnik aktywności zawodowej osiągnął w IV kwartale 2012 r. poziom 72,4% i wzrósł o 1,1 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. Rozpatrując grupy wiekowe, najwyższą wartość współczynnik aktywności zawodowej przyjmował dla osób w grupie wieku 35–44 lata (84,9% wobec 87,0% przed rokiem), a najniższą dla osób w wieku 55 lat i więcej (22,1% wobec 20,5%).

W IV kwartale 2012 r. w województwie opolskim liczba **pracujących** wynosiła 355 tys., tj. o 9 tys. (o 2,5%) mniej niż rok wcześniej. W skali roku zmalała zarówno liczba pracujących mężczyzn jak i kobiet, tj. odpowiednio: o 3,9% i o 0,6%. W strukturze pracujących przeważali mężczyźni, a ich udział w IV kwartale 2012 r. zmniejszył się o 0,8 p. proc. w porównaniu

z analogicznym okresem 2011 r. i osiągnął poziom 55,8%. Zmniejszyła się również w ujęciu rocznym liczba pracujących mieszkańców miast (o 1,6%) i wsi (o 2,9%).

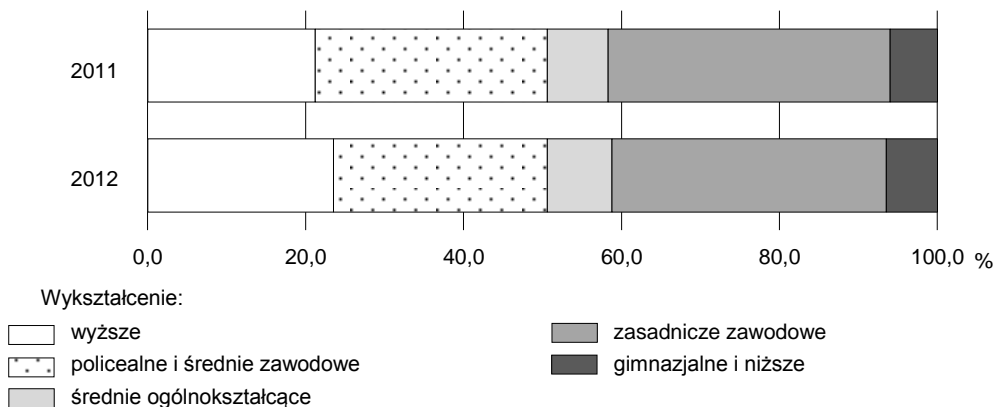
Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2012 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15–24 lata (7,6%) oraz 55 lat i więcej (16,0%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek były zbliżone i mieściły się w granicach 24,7%–26,4%.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG WIEKU W IV KWARTALE

Wśród pracujących, w IV kwartale 2012 r. dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (123 tys.). W ujęciu rocznym ich liczba spadła o 5,4%, a udział zmalał o 1,1 p. proc. i wynosił 34,6%. Najmniej liczną grupą (23 tys.) były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, które stanowiły 6,5% wszystkich pracujących. W porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. wzrósł zarówno ich udział jak i liczba (odpowiednio: o 0,5 p. proc. i o 4,5%).

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE

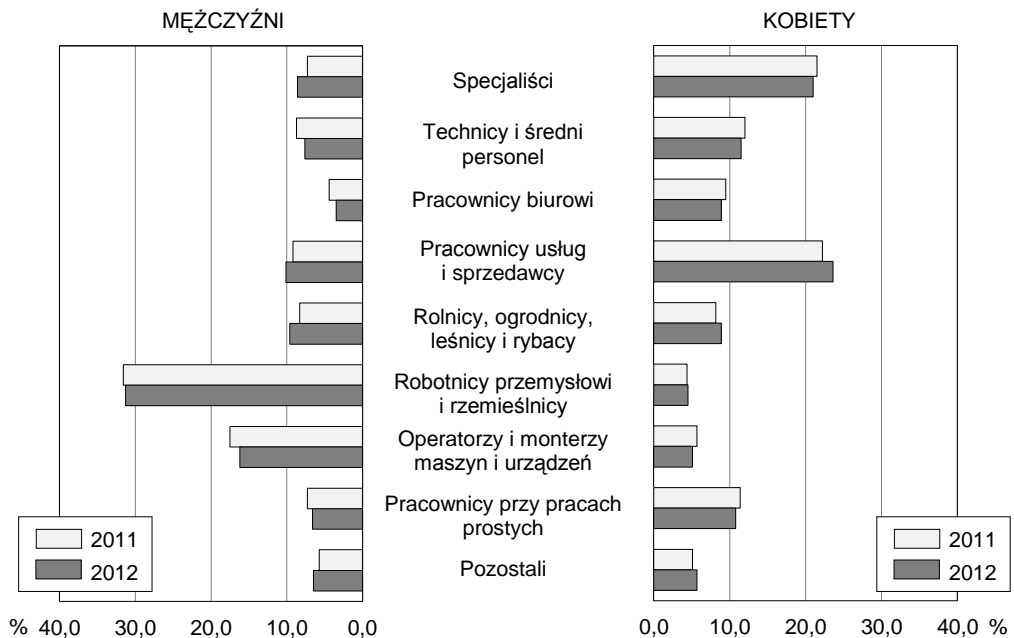
W IV kwartale 2012 r. pracujący w sektorze prywatnym stanowili 77,7% ogólnej liczby pracujących, tj. o 1,6 p. proc. więcej niż przed rokiem. Udział pracujących w rolnictwie indywi-

dualnym osiągnął poziom 9,3% i zwiększył się w skali roku o 1,1 p. proc. Podobnie jak w poprzednich okresach, w IV kwartale 2012 r., w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia największy udział miały osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, czyli pracownicy najemni. Stanowili oni 79,7% wszystkich pracujących (wobec 81,3% przed rokiem) i liczyli 283 tys. osób. Większość z nich (72,1%) zatrudniona była w sektorze prywatnym. W analizowanym kwartale liczba osób pracujących posiadających umowę na czas nieokreślony wynosiła 205 tys. osób, tj. 72,4% ogólnej liczby pracowników najemnych i w skali roku zmniejszyła się o 5,1%.

Liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek wynosiła 58 tys. i była wyższa o 5,5% niż rok wcześniej. Udział tej grupy w ogólnej liczbie pracujących kształtował się na poziomie 16,3%, tj. o 1,2 p. proc. wyższym niż przed rokiem. W charakterze pomagających członków rodzin w IV kwartale 2012 r. pracowało 14 tys. osób, tj. 3,9% wszystkich pracujących, a zdecydowana większość z nich (85,7%) to mieszkańcy wsi. W stosunku do IV kwartału 2011 r. ich liczba wzrosła o 7,7%, a udział zwiększył się o 0,3 p. proc.

W strukturze pracujących według zawodów, w IV kwartale 2012 r. najliczniejszą grupą byli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, którzy stanowili 19,4% (o 0,1 p. proc. mniej niż w IV kwartale 2011 r.). Wśród mężczyzn odsetek dla tej grupy zawodowej ukształtował się na poziomie 31,3% (o 0,3 p. proc. mniej niż w IV kwartale 2011 r.), znaczący udział wśród mężczyzn posiadała również grupa operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 16,2% (o 1,3 p. proc. mniej niż przed rokiem). Wśród kobiet przeważały dwie grupy zawodów: pracownicy usług i sprzedawcy – 23,6% (wzrost o 1,4 p. proc. w ujęciu rocznym) oraz specjaliści – 21,0% (odpowiednio spadek o 0,5 p. proc.).

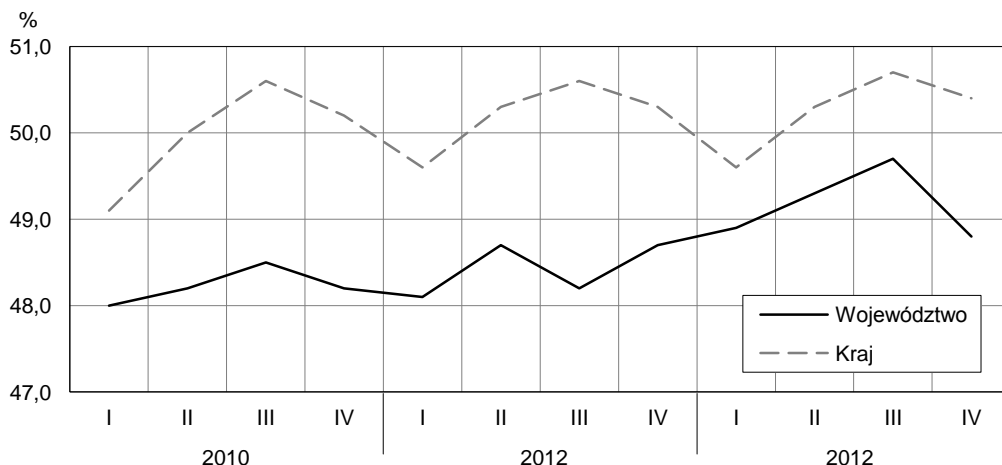
STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG PŁCI I GRUP ZAWODÓW W IV KWARTALE

Osoby, które w badanym tygodniu przepracowały 40 godzin i więcej stanowiły największy odsetek pracujących w IV kwartale 2012 r. (71,5% wobec 66,5% w IV kwartale 2011 r.). Wśród nich większy był udział mężczyzn (60,2%) niż kobiet (39,8%), większy udział mieli również mieszkańcy miast (52,4%). Odsetek pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy kształtował się na poziomie 8,7% dla grupy osób, które przepracowały od 30 do 39 godzin w tygodniu oraz 8,5% dla grupy od 20 do 29 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 4,8% badanych osób.

Miarą określającą rzeczywiste zaangażowanie ludności w procesie pracy jest **wskaźnik zatrudnienia**, który stanowi udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. W IV kwartale 2012 r. w województwie opolskim udział ten wynosił 48,8%, tj. więcej o 0,1 p. proc. niż przed rokiem i o 0,6 p. proc. niż w IV kwartale 2010 r. W kraju omawiany wskaźnik kształtował się na poziomie 50,4%, tj. wyższym o 0,1 p. proc. niż w IV kwartale 2011 r. i o 0,2 p. proc. niż w 2010 r. Pod względem wysokości analizowanego wskaźnika województwo opolskie w IV kwartale 2012 r. uplasowało się na 11 miejscu w kraju.

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

Wskaźnik zatrudnienia był wyższy o 17,5 p. proc. wśród mężczyzn niż wśród kobiet i wynosił 58,1%, tj. o 0,9 p. proc. mniej niż w IV kwartale 2011 r. Na wsi omawiany wskaźnik wynosił 50,3% i był wyższy niż w miastach o 2,4 p. proc. W skali roku wskaźnik zatrudnienia na wsi wzrósł o 1,4 p. proc., a w miastach zmniejszył się o 0,6 p. proc.

Podobnie jak w poprzednich kwartałach najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (70,9% wobec 71,3% w IV kwartale 2011 r.), a najniższy dla osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (13,9% wobec 12,5% w IV kwartale 2011 r.).

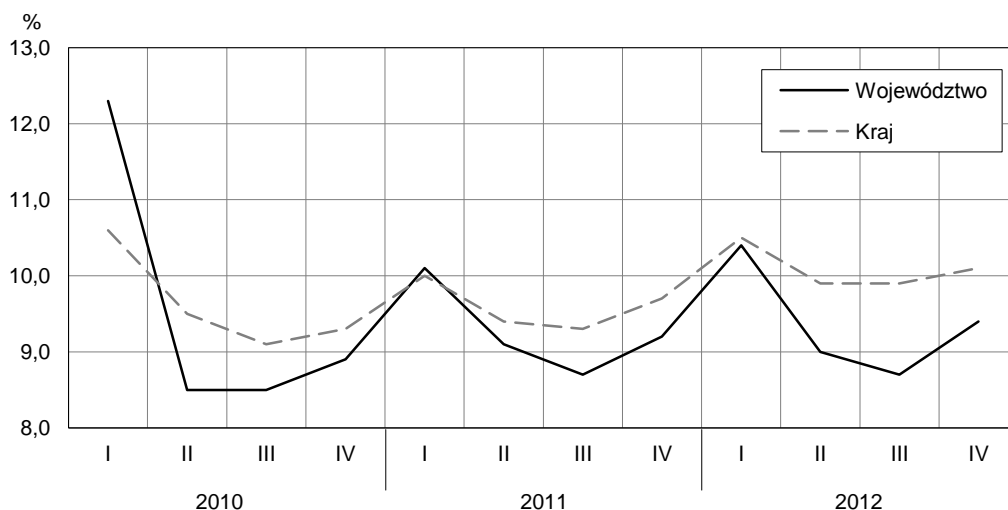
Wśród osób w wieku produkcyjnym, omawiany wskaźnik w IV kwartale 2012 r. wynosił 65,4% i był o 0,9 p. proc. wyższy niż w IV kwartale 2011 r. Najwyższy poziom osiągnął w grupie wieku 35–44 lata (79,0%, tj. o 2,5 p. proc. mniej niż rok wcześniej), a najniższy wśród osób w wieku 55 lat i więcej (21,0%, tj. o 1,6 p. proc. więcej).

W IV kwartale 2012 r. liczba **bezrobotnych** w województwie opolskim wynosiła 37 tys. osób i utrzymała się na poziomie IV kwartału ub. roku. Wśród ogólnej liczby osób bezrobotnych w województwie większy udział mieli mężczyźni, tj. 51,4% i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. ich udział zmniejszył się o 2,7 p. proc. Wzrost liczby osób bezrobotnych wystąpił wśród mieszkańców wsi (o 13,3%), a wśród mieszkańców miast odnotowano spadek (o 4,5%).

Wśród bezrobotnych w IV kwartale 2012 r. większość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (37,8% wobec 32,4% przed rokiem) oraz policealnym i średnim zawodowym (24,3% bez zmian w stosunku do poprzedniego roku). Rozpatrując kryterium wieku, największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przypadła w grupie wiekowej 25–34 lata (32,4% wobec 29,7% w IV kwartale 2011 r.).

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2012 r. w województwie opolskim ukształtowała się na poziomie 9,4% i była o 0,7 p. proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Pod względem wysokości stopy bezrobocia województwo opolskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju. W skali roku stopa bezrobocia w województwie opolskim wzrosła o 0,2 p. proc., a w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. – o 0,5 p. proc. (w kraju odpowiednio: o 0,4 p. proc. i o 0,8 p. proc.).

STOPA BEZROBOCIA

W IV kwartale 2012 r. stopa bezrobocia dla kobiet była wyższa o 1,6 p. proc. niż dla mężczyzn i wynosiła 10,3% (w IV kwartale 2011 odpowiednio: o 1,4 p. proc. i 10,2%). W miastach stopa bezrobocia była wyższa o 0,7 p. proc. niż na wsi i wynosiła 10,0% (w IV kwartale 2011 r. odpowiednio: o 2,1 p. proc. i 10,2%).

Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w grupie osób z wykształceniem wyższym (4,6%), a najwyższą wśród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (17,9%). W obu grupach stopa bezrobocia w skali roku zmniejszyła się odpowiednio: o 2,6 p. proc. i o 4,3 p. proc.

Wśród osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia w IV kwartale 2012 r. wynosiła 9,7% i była o 0,3 p. proc. wyższa niż przed rokiem. Biorąc pod uwagę grupy wieku najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w grupie osób w wieku 15–24 lata (22,9%, o 1,5 p. proc. wyższa niż w IV kwartale 2011 r.) i prawie 2,5-krotnie przekroczyła przeciętną wartość dla województwa.

W IV kwartale 2012 r. osoby, które straciły pracę stanowiły 54,1% wszystkich bezrobotnych i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. ich udział zwiększył się o 5,5 p. proc.

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2012 r. wyniósł 10,1 miesiąca (w kraju – 11,7 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten uległ wydłużeniu o 0,3 miesiąca (w kraju – dłuższy o 0,6 miesiąca). Przeciętny okres poszukiwania pracy przez mężczyzn był krótszy niż dla kobiet o 2,3 miesiące i wynosił 8,9 miesiące. Mieszkańcy miast poszukiwali pracy przeciętnie 10,0 miesiące, a mieszkańcy wsi – 10,1 miesiące.

Długotrwale bezrobotni (poszukujący pracy 13 miesięcy i dłużej) stanowili 27,0% (w kraju – 35,7%) ogólnej liczby bezrobotnych, a ich udział wzrósł o 2,7 p. proc. w stosunku do IV kwartału 2011 r. Bezrobotni poszukujący pracy najkrócej – do 3 miesięcy łącznie stanowili 35,1% wszystkich bezrobotnych (o 2,7 p. proc. więcej niż w analogicznym okresie 2011 r.).

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG CZASU POSZUKIWANIA PRACY W IV KWARTALE

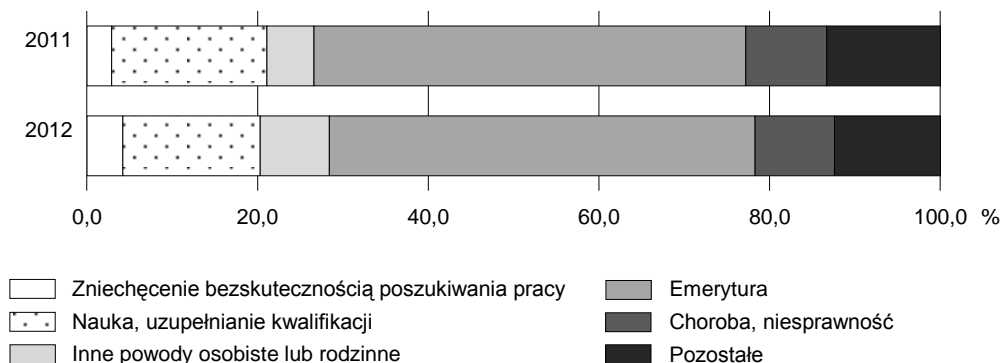
Bezrobotni poszukując pracy najczęściej korzystali z pośrednictwa krewnych i znajomych (31 tys.), z usług biura pracy (30 tys.), a następnie z ogłoszeń w prasie (29 tys.). Z bezpośredniego kontaktu z zakładem pracy skorzystało 26 tys. bezrobotnych.

Grupa osób **biernych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. liczyła 335 tys. i w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. zmniejszyła się o 3,2%. Większość, tj. 63,6% wśród tych osób stanowiły kobiety (w IV kwartale 2011 r. – 64,5%). W miastach odnotowano 55,8% osób biernych zawodowo wobec 52,6% w IV kwartale 2011 r. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 43,3% ogólnej liczby biernych zawodowo (przed rokiem – 45,7%).

Najliczniejszą grupę osób biernych zawodowo, podobnie jak w poprzednich okresach stanowiły osoby pozostające na emeryturze – 49,9% oraz osoby uczące się i uzupełniające kwalifikacje – 16,1%. Wśród osób biernych zawodowo, a pozostających na emeryturze przeważały kobiety (62,9%) oraz mieszkańcy miast (61,1%). Nauka i uzupełnianie kwalifikacji były przyczyną bierności zawodowej przede wszystkim dla kobiet (53,7%) i mieszkańców miast

(57,4%). Osoby bierne zawodowo z powodu choroby lub niesprawności stanowiły 9,3% i wśród nich przeważali mężczyźni oraz mieszkańcy miast (po 54,8%).

STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ BIERNOŚCI W IV KWARTALE

Liczba osób nieposzukujących pracy w IV kwartale 2012 r. wynosiła 334 tys., co stanowiło 45,9% ogólnej liczby ludności w wieku 15 lat i więcej. Ich liczba w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zmniejszyła się o 9 tys., tj. o 2,6%. W grupie tej przeważały kobiety (63,5%) oraz mieszkańcy miast (56,0%).

5. Warunki pracy

Warunki pracy są ważnym zagadnieniem z punktu widzenia zdrowia społeczeństwa oraz realizacji zobowiązań pracodawców do ich zapewnienia, zgodnie z obowiązującymi normami. Za zagrażające zdrowiu uważa się te stanowiska pracy, na których występuje działanie czynników szkodliwych powyżej dopuszczalnych wartości określonych normami. Ocena skali zagrożeń oraz zmian w nich następujących daje podstawę do podejmowania działań profilaktycznych i wspomagających w zakresie poprawy warunków pracy.

W województwie opolskim na koniec 2012 r. w jednostkach objętych badaniem warunków pracy zatrudnionych było 108,9 tys. osób, tj. o 4,3% mniej w porównaniu z 2011 r., a o 0,9% więcej w stosunku do 2005 r. W zakładach, w których wystąpiły zagrożenia, pracowało 54,4 tys. osób, tj. 49,9% wszystkich zatrudnionych w badanych jednostkach (w 2011 r. – 46,9%, w 2005 r. – 54,4%). W kraju analogiczny odsetek w 2012 r. wyniósł 41,4% (w 2011 r. – 42,3%, a w 2005 r. – 47,7%).

Na koniec 2012 r. w warunkach zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy, z uciążliwością pracy lub czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi, zatrudnionych było 17,4 tys. osób, co stanowiło 16,0% (w kraju – 9,6%) zatrudnionych w jednostkach objętych badaniem. Liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia zwiększyła się o 4,5% w stosunku do 2011 r., natomiast w porównaniu z 2005 r. o 12,3%. Średnie roczne tempo wzrostu liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia w latach 2005–2012 wynosiło 1,6%.

Spośród ogólnej liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia 31,1% stanowiły kobiety, których było więcej o 5,6% niż przed rokiem i o 12,4% w porównaniu z 2005 r. Na 100 mężczyzn zatrudnionych w warunkach zagrożenia przypadało 45 kobiet.

Tabl. 5.1. **Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według sektorów własności**
Stan w dniu 31 XII

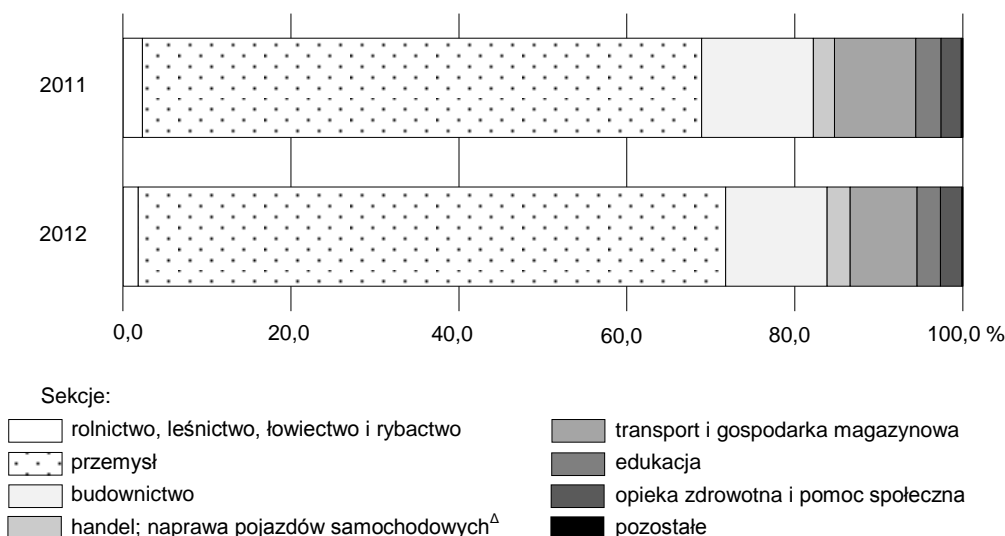
Wyszczególnienie	2011	2012		
		w liczbach bezwzględnych	2005=100	2011=100
O g ó ł e m	16689	17433	112,3	104,5
w tym kobiety	5129	5416	112,4	105,6
Sektor: publiczny	3210	2681	61,5	83,5
prywatny	13479	14752	132,1	109,4

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

W sektorze publicznym na koniec 2012 r. w warunkach zagrożenia zatrudnionych było 2,7 tys. osób. Ich liczba zmniejszyła się zarówno w stosunku do 2011 r. jak i 2005 r., tj. odpowiednio: o 16,5% i o 38,5%. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia w tym sektorze stanowili 15,4% wszystkich zatrudnionych w warunkach szkodliwych. W sektorze prywatnym w warunkach zagrożenia zatrudnionych było 14,8 tys. osób, tj. więcej o 9,4% w porównaniu z 2011 r., a o 32,1% w stosunku do 2005 r.

Najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia odnotowano, podobnie jak w ub. roku w przemyśle – 70,0% i budownictwie – 12,1% (w 2011 r. odpowiednio: 66,6% i 13,3%).

STRUKTURA ZATRUDNIONYCH^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG SEKCJI
Stan w dniu 31 XII

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

Analizując zagrożenia dla zdrowia mierzone wskaźnikiem *liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zbiorowości objętej badaniem*, można stwierdzić, że w województwie opolskim w końcu 2012 r. wskaźnik ten był wyższy od ubiegłorocznego i wyniósł 160,1 (w 2011 r. – 146,6). Dla kraju wskaźnik ten ukształtował się na poziomie niższym, tj. 95,5 (w 2011 r. – 97,0). Na koniec 2012 r. w województwie opolskim największe zagrożenie dla zdrowia wystąpiło w sekcjach: budownictwo – 240,0 (w 2011 r. – 221,7) oraz przemysł – 200,0 (w 2011 r. – 178,5). Wysokie wskaźniki odnotowano również w niektórych działach przetwórstwa przemysłowego, m. in. w produkcji: pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – 626,8 (w 2011 r. – 604,9), pozostałego sprzętu transportowego – 448,0 (w 2011 r. – 346,8) oraz metali – 426,0 (w 2011 r. – 432,2).

W warunkach zagrożenia związanych ze **środowiskiem pracy** w województwie opolskim na koniec 2012 r. zatrudnionych było 8,4 tys. osób. Grupa ta stanowiła 48,4% (w kraju – 57,9%) wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Liczba zatrudnionych w omawianej grupie zagrożeń w stosunku do 2011 r. zwiększyła się o 3,5%. Zdecydowaną większość (91,1%) osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych ze środowiskiem pracy odnotowano w sektorze prywatnym. Podobnie jak w latach poprzednich, w analizowanej grupie zagrożeń dominował przemysł (66,8%) oraz budownictwo (22,0%). Największe zagrożenia dla zdrowia na 1000 zatrudnionych wystąpiły w budownictwie – 211,5 (w 2011 r. – 186,1) oraz przemyśle – 92,4 (w 2011 r. – 88,0).

Na zagrożenia związane z **uciążliwością pracy** na koniec 2012 r. narażonych było 7,4 tys. osób, co stanowiło 42,7% (w kraju – 28,7%) wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia. W porównaniu z 2011 r. ich liczba zwiększyła się o 6,5%. W tej grupie również ponad połowa osób zatrudniona była w sektorze prywatnym (75,2%). Na wpływ czynników szkodliwych najbardziej narażone były osoby zatrudnione w sekcjach: przemysł – 71,1% oraz transport i gospodarka magazynowa – 17,4%. Największe zagrożenia dla zdrowia na 1000 zatrudnionych wystąpiły w transporcie i gospodarce magazynowej – 175,9 (w 2011 r. – 185,3) oraz edukacji – 168,9 (w 2011 r. – 179,7).

Tabl. 5.2. **Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2011	2012	
	w liczbach bezwzględnych		2011=100
O g ó ł e m	16689	17433	104,5
zagrożenia związane:			
Ze środowiskiem pracy	8147	8431	103,5
Z uciążliwością pracy	6991	7448	106,5
Z czynnikami mechanicznymi ^b	1551	1554	100,2

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. ^b Związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

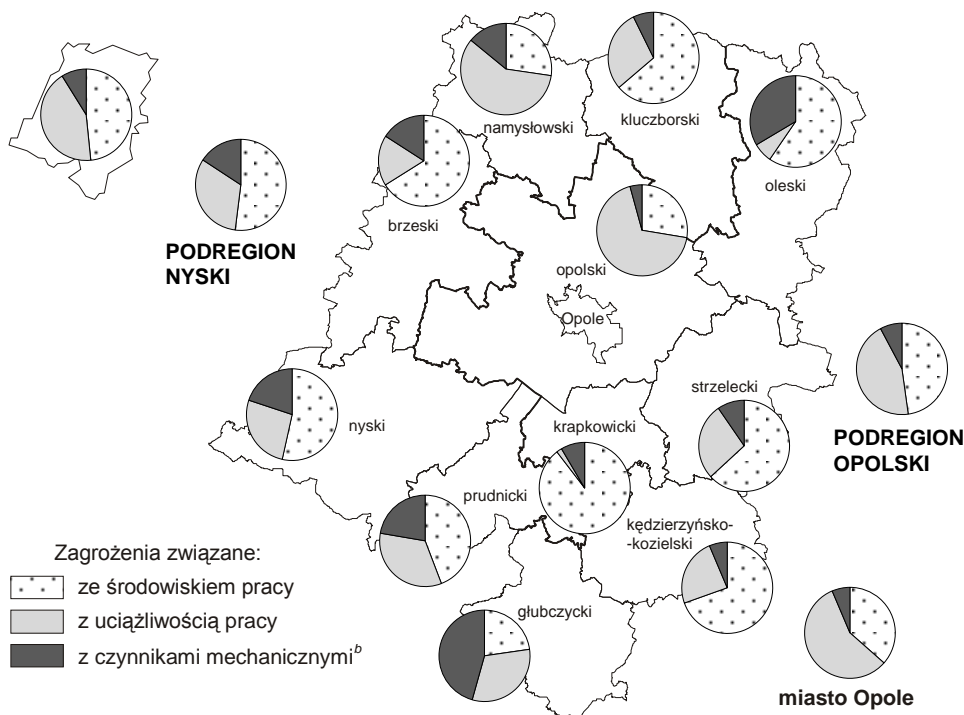
Kolejną grupą zagrożeń na stanowiskach pracy są zagrożenia związane z **czynnikami mechanicznymi**. Na stanowiskach pracy, na których występowały omawiane zagrożenia, na koniec 2012 r. zatrudnionych było 1,6 tys. osób, tj. 8,9% (w kraju – 13,4%) wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Liczba tych osób w porównaniu z 2011 r. zwiększyła się o 0,2%. Z ogólnej liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych z czynnikami mechanicznymi 94,5% osób pracowało w sektorze prywatnym. Również w tej grupie zagrożeń dominował przemysł (82,0% ogólnej liczby zatrudnionych w omawianej grupie), a następnie budownictwo (8,8%). Największe zagrożenie dla zdrowia związane z pracą z maszynami szczególnie niebezpiecznymi na 1000 zatrudnionych wystąpiło w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – 22,2 (w 2011 r. – 19,1) oraz przemyśle – 20,9 (w 2011 r. – 18,0).

Przestrzenne rozmieszczenie zagrożeń stanowisk pracy oraz stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia wiąże się z infrastrukturą i stopniem koncentracji zakładów pracy o określonych rodzajach działalności.

W podregionie nyskim na koniec 2012 r. liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia wyniosła 2,4 tys. osób i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,7%, natomiast w podregionie opolskim wyniosła 15,1 tys. i była wyższa o 4,6% niż przed rokiem. Liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia w podregionie opolskim stanowiła 86,5% wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG GRUP ZAGROŻEŃ W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. ^b Związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Na koniec 2012 r. najwyższy odsetek osób wykonujących pracę w warunkach zagrożenia odnotowano, podobnie jak w ub. roku w powiecie opolskim – 30,8% oraz m. Opolu – 23,3%. Najniższy udział wystąpił w powiatach: głubczyckim – 1,8% i oleskim – 2,2%.

W porównaniu z 2011 r. w 7 powiatach odnotowano wzrost liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia, największy procentowo wystąpił w powiatach: kluczborskim – o 29,3% i opolskim – o 17,1%. W pozostałych 5 powiatach wystąpił spadek liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia, największy odnotowano w powiecie oleskim – o 21,2% i głubczyckim – o 18,0%.

W badaniu warunków pracy istotnym elementem jest proces zmian zachodzących na stanowiskach pracy w ciągu danego roku, a mianowicie proces likwidacji lub ograniczenia zagrożeń do poziomu zgodnego z normą oraz proces ujawnienia zagrożeń istniejących lub nowo powstałych. Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych. Kategoria **osobozagrożeń** oznacza *liczbę osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia, liczonych tyle razy na ile czynników osoby te były narażone*.

Na koniec 2012 r. odnotowano 21,1 tys. osobozagrożeń, tj. więcej o 9,2% niż przed rokiem i o 13,5% w porównaniu z 2005 r. W ciągu 2012 r. zlikwidowano lub ograniczono 5,5 tys. osobozagrożeń, tj. o 33,3% mniej niż przed rokiem, a o 32,9% więcej w porównaniu z 2005 r. Równocześnie ujawniono 3,7 tys. osobozagrożeń (łącznie z nowo powstałymi), tj. więcej o 22,8% w stosunku do 2011 r. i o 0,7% w porównaniu z 2005 r.

Na koniec 2012 r. najwięcej – 10,3 tys. osobozagrożeń wystąpiło w grupie zagrożeń związanych z czynnikami środowiska pracy. Ich liczba w porównaniu z 2011 r. zwiększyła się o 12,4%. W grupie tej zlikwidowano lub ograniczono 3,5 tys. osobozagrożeń, tj. o 8,8% więcej niż przed rokiem. Równocześnie odnotowano 2,7 tys. zagrożeń nowo powstałych lub nowo ujawnionych, czyli o 22,0% więcej niż w 2011 r. W grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy na koniec 2012 r. największy udział przypadła podobnie jak w ub. latach na hałas – 54,7%, jednocześnie zlikwidowano lub ograniczono w tej kategorii najwięcej, tj. 49,1% osobozagrożeń.

Liczba osobozagrożeń związanych z uciążliwością pracy na koniec 2012 r. wyniosła 8,9 tys. i była o 5,8% większa niż w 2011 r. W tej grupie zagrożeń w 2012 r. zlikwidowano lub ograniczono 1,3 tys. osobozagrożeń, tj. o 70,4% mniej niż w ub. roku. Jednocześnie odnotowano 0,6 tys. osobozagrożeń nowo powstałych i ujawnionych. W porównaniu z 2011 r. ich liczba zwiększyła się o 29,4%. W 2012 r. w omawianej grupie zagrożeń największy udział odnotowano w przypadku nadmiernego obciążenia fizycznego – 23,9% i zlikwidowano lub ograniczono w tej kategorii 34,0% osobozagrożeń.

W grupie zagrożeń związanych z czynnikami mechanicznymi na koniec 2012 r. odnotowano 1,9 tys. osobozagrożeń, tj. więcej o 9,7% niż na koniec 2011 r. W omawianej grupie w 2012 r. zlikwidowano lub ograniczono 0,7 tys. osobozagrożeń, tj. o 2,6% więcej niż w 2011 r. Równocześnie zarejestrowano 0,4 tys. osobozagrożeń nowo powstałych i ujawnionych, czyli o 17,8% więcej w porównaniu z 2011 r.

Tabl. 5.3. **Osobozagrożenia według grup zagrożeń**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2011	2012		
	ogółem	zlikwidowane lub ograniczone ^a	ujawnione ^a (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi)	
O g ó ł e m	19289	21073	5494	3710
zagrożenia związane:				
Ze środowiskiem pracy	9176	10310	3548	2748
w tym:				
Substancje chemiczne	511	329	271	88
Pyły przemysłowe	1381	1516	368	415
Hałas	4938	5638	1741	1415
Wibracja	386	250	111	54
Mikroklimat gorący	655	771	444	177
Mikroklimat zimny	640	976	204	355
Z uciążliwością pracy	8419	8904	1283	612
w tym:				
Nadmierne obciążenie fizyczne	1783	2128	436	185
Niedostateczne oświetlenie stanowiska pracy	755	878	229	142
Z czynnikami mechanicznymi^b	1694	1859	663	350

a W ciągu roku. b Związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

W jednostkach objętych badaniem warunków pracy w 2012 r. ocenę **ryzyka zawodowego** przeprowadzono dla 32,3 tys. stanowisk pracy, na których zatrudnionych było 48,4 tys. osób (w 2011 r. odpowiednio: 27,9 tys. i 45,5 tys.). Większość stanowisk pracy, podobnie jak w ub. roku, zbadano w zakładach sektora prywatnego (86,0%). W wyniku zastosowania środków technicznych, organizacyjnych i ochrony indywidualnej wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na 16,4 tys. stanowiskach pracy, na których pracowało 23,6 tys. osób (przed rokiem odpowiednio: 15,5 tys. i 21,8 tys.). Najwięcej ocen przeprowadzono, podobnie jak w poprzednich latach, w przemyśle – 19,7 tys., tj. 60,9% ogólnej liczby stanowisk pracy, wśród których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe dla 9,8 tys. stanowisk.

Badanie warunków pracy dostarcza również informacji z zakresu świadczeń rzeczowych oraz pieniężnych wypłacanych z tytułu wykonywania pracy w warunkach szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia oraz z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Według stanu w połowie grudnia 2012 r. w ramach uprawnień pracowniczych najczęściej, tj. 39,3 tys. osób skorzystało z napojów (w 2011 r. – 37,2 tys.), następnie z posiłków profilaktycznych – 12,1 tys. (w 2011 r. – 13,1 tys.). Dodatki pieniężne wypłacono dla 7,8 tys. osób, a z dodatkowych urlopów skorzystało 1,8 tys. osób (przed rokiem odpowiednio: 7,9 tys. i 1,5 tys.).

W 2012 r. wypłacono 0,3 tys. odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, w tym 87,4% przypadkało na sektor prywatny. Najwięcej świadczeń wypłacono w przemyśle – 59,7% i budownictwie – 19,1%. Średni koszt odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynosił 3,5 tys. zł (w 2011 r. – 2,9 tys. zł.).

Wypadki przy pracy są zagadnieniem ściśle związanym z rynkiem pracy, a zwłaszcza z bezpieczeństwem oraz warunkami pracy.

W województwie opolskim w 2012 r. odnotowano mniejszą niż przed rokiem, zarówno liczbę wypadków przy pracy, jak i osób poszkodowanych w wypadkach.

W 2012 r. odnotowano 2,2 tys. **wypadków przy pracy**, tj. mniej o 8,9% niż przed rokiem i o 7,1% w porównaniu z 2005 r. Największą liczbę wypadków odnotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przemysłu (43,5%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (12,5%) oraz budownictwa (12,0%).

Tabl. 5.4. **Poszkodowani w wypadkach przy pracy^a według sektorów własności**

Wyszczególnienie	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych	2005=100	2011=100	
O g ó ł e m	2464	2238	92,6	90,8
Sektor: publiczny	630	553	79,0	87,8
prywatny	1834	1685	98,1	91,9
W tym kobiety	669	647	106,6	96,7
Sektor: publiczny	312	304	101,7	97,4
prywatny	357	343	111,4	96,1

a Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

W wypadkach przy pracy **poszkodowanych** zostało 2,2 tys. osób, tj. mniej o 9,2% niż w 2011 r. i o 7,4% w porównaniu z 2005 r. W kraju liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy zmniejszyła się o 6,4% w stosunku do 2011 r., natomiast wobec 2005 r. wzrosła o 7,8% i w 2012 r. wynosiła 91,0 tys. osób. Średnie roczne tempo spadku liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy w województwie opolskim w latach 2005–2012 wynosiło 1,1%.

Większość osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy – 69,6% wykonywało pracę w zakładach o liczbie pracujących od 1 do 249 osób, w tym o liczbie od 50 do 249 osób – 39,3% ogólnej liczby poszkodowanych.

W 2012 r. ponad połowę osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy, tj. 60,1% stanowili pracownicy zatrudnieni na czas nieokreślony, w tym w pełnym wymiarze czasu pracy – 57,7%. Odsetek poszkodowanych zatrudnionych na czas określony wynosił 37,9%, w tym w pełnym wymiarze czasu pracy – 36,2%.

Poszkodowani w sektorze prywatnym stanowili 75,3% wszystkich poszkodowanych w wypadkach przy pracy zaistniałych w województwie w 2012 r.

W 2012 r. w większości sekcji odnotowano spadek liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy w stosunku do ub. roku, w tym największy wystąpił w działalności finansowej i ubezpieczeniowej – o 44,4%, a następnie w informacji i komunikacji – o 42,9%. Liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy najbardziej zwiększyła się w sekcji administrowanie i działalność wspierająca – o 38,1%.

Ważnym aspektem analizy okoliczności wypadków przy pracy jest charakterystyka demograficzno-zawodowa osób, które w tych wypadkach zostały poszkodowane. W 2012 r. większość, tj. 71,1% poszkodowanych w wypadkach przy pracy stanowili mężczyźni (w ub. roku – 72,8%). Nadal najczęściej wypadkom ulegały osoby w wieku 25–34 lata oraz 45–54 lata.

Udział tych grup wynosił odpowiednio: 25,8% i 24,8% ogólnej liczby poszkodowanych i w porównaniu z 2011 r. zmniejszył się o 1,4 p. proc. w grupie osób w wieku 25–34 lata, a wzrósł o 1,0 p. proc. w grupie 45–54 lata. Pod względem stażu pracy na zajmowanym stanowisku najliczniejszą grupę stanowiły osoby z rocznym stażem pracy – 0,4 tys. osób, tj. 19,7% wszystkich poszkodowanych oraz ze stażem krótszym niż 1 rok – 0,3 tys. osób, co stanowiło 12,5% poszkodowanych.

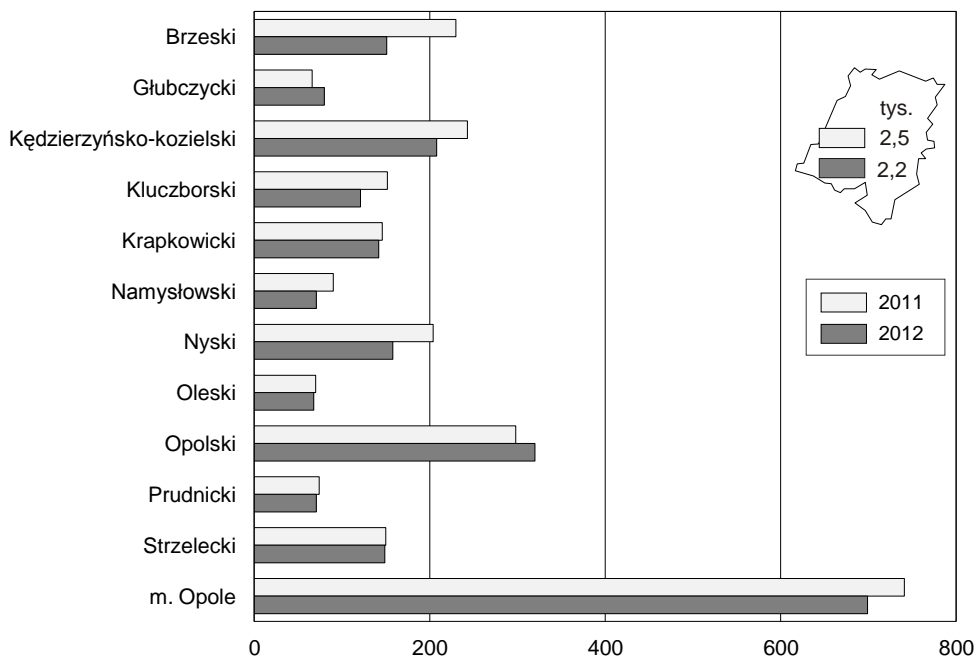
Najbardziej niebezpieczną pracą w 2012 r., podobnie jak w roku poprzednim wykonywali pracownicy w grupach zawodów: robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni oraz robotnicy budowlani i pokrewni. Poszkodowani w wypadkach przy pracy w tych grupach zawodów stanowili odpowiednio: 17,0% (w 2011 r. – 17,2%) i 10,6% (w 2011 r. – 10,0%) wszystkich poszkodowanych.

Ze względu na miejsce powstania wypadku, tj. miejsce, w którym przebywali pracownicy w chwili wypadku, najczęściej poszkodowanych, podobnie jak w ub. roku, zarejestrowano na stanowiskach produkcji przemysłowej – 46,2% (w 2011 r. – 46,8%), a następnie w biurach, placówkach naukowych i szkołach, zakładach usługowych – 19,5% (w 2011 r. – 17,7%).

Najwięcej osób zostało poszkodowanych w procesie pracy związanym z produkcją, przetwarzaniem, magazynowaniem – 32,5% (rok wcześniej – 32,6%) oraz innymi pracami m.in. instalowaniem, montowaniem, czyszczeniem i konserwacją – 19,6% (przed rokiem – 20,9%).

Najczęstszymi czynnościami wykonywanymi przez pracowników w chwili wypadku w 2012 r. było „poruszanie się” – 33,4% oraz „operowanie przedmiotami” – 17,2% (w 2011 r. odpowiednio: 30,7% i 18,3%).

POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a

a Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

W podregionie nyskim w wypadkach przy pracy poszkodowanych zostało 0,6 tys. osób, natomiast w opolskim – 1,7 tys. W obu podregionach liczba poszkodowanych zmniejszyła się w porównaniu z 2011 r., tj. odpowiednio: o 23,7% i o 2,8%.

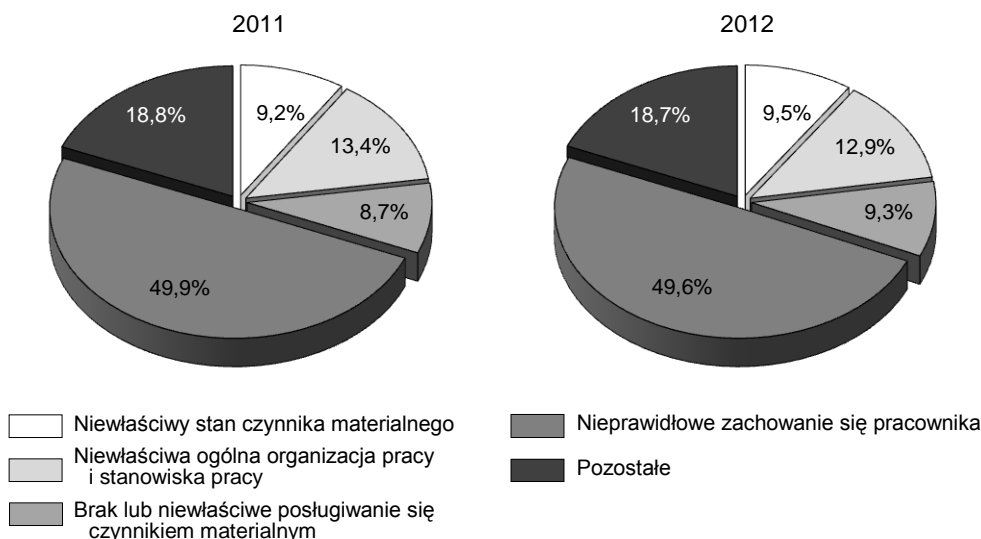
W przekroju terytorialnym najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy odnotowano w m. Opolu – 31,2% oraz powiecie opolskim – 14,3% (w 2011 r. odpowiednio: 30,1% i 12,1%).

W porównaniu z 2011 r. w 10 powiatach odnotowano spadek liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy, największy wystąpił w powiatach: brzeskim (o 34,3%) i nyskim (o 22,5%). W 2 powiatach natomiast wystąpił wzrost liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy, tj. w głubczyckim (o 21,2%) i opolskim (o 7,4%).

Ważnym etapem w dążeniu do poprawy warunków pracy, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, jest identyfikacja przyczyn, wydarzeń oraz czynników powodujących niebezpieczne zdarzenia.

W 2012 r. w województwie opolskim odnotowano 4,8 tys. **przyczyn**, które spowodowały wypadki przy pracy. Ich liczba zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2011 r. jak i 2005 r., tj. odpowiednio: o 12,1% i o 4,3%.

PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a

a Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Najczęstszymi przyczynami powodującymi wypadki przy pracy było „nieprawidłowe zachowanie się pracownika” oraz „niewłaściwa ogólna organizacja pracy i stanowiska pracy”. Liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy spowodowanych tymi przyczynami wynosiła odpowiednio: 2,4 tys. i 0,6 tys.

Wydarzenia powodujące wypadki przy pracy dzielą się na 2 grupy: wydarzenia będące odchyleniem od stanu normalnego i wydarzenia powodujące uraz. *Wydarzenia będące odchyleniem od stanu normalnego dotyczą wydarzeń niezgodnych z właściwym przebiegiem*

procesu pracy, który wywołał wypadek. Wydarzenia powodujące uraz natomiast opisują w jaki sposób poszkodowany doznał urazu spowodowanego przez czynnik materialny. Biorąc pod uwagę pierwszą grupę wydarzeń najczęściej poszkodowanych uległo wypadkom w wyniku „poślizgnięcia, potknięcia się, upadku osoby” – 0,6 tys. (w 2011 r. – również 0,6 tys.) oraz w konsekwencji „utrąty kontroli nad: maszyną, środkami transportu, transportowanym ładunkiem, narzędziem, obiektem, zwierzęciem” – 0,4 tys. (w 2011 r. – również 0,4 tys.). Analizując grupę wydarzeń powodujących uraz można stwierdzić, że w 2012 r. najczęściej osób zostało poszkodowanych w następstwie „zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt” oraz „uderzenia przez obiekt w ruchu” – po 0,5 tys. osób (w 2011 r. – po 0,6 tys. osób).

Oprócz przyczyn i wydarzeń źródłami wypadków przy pracy są **czynniki materialne**. Czynniki te podzielono na 3 grupy: *czynniki związane z czynnością wykonywaną przez poszkodowanego w chwili wypadku, związane z odchyleniem oraz będące źródłem urazu.* We wszystkich wymienionych grupach głównymi czynnikami powodującymi wypadki przy pracy były „materiały, przedmioty, wyroby, części maszyn” (odpowiednio: 0,4 tys., 0,4 tys. i 0,5 tys.), a następnie „budynki, konstrukcje i ich elementy, powierzchnie na poziomie gruntu” (w każdej z 3 grup – po 0,3 tys.).

W wyniku wypadków przy pracy w 2012 r. śmierć poniosło 8 osób (przed rokiem – 11). Ciężkiego uszkodzenia ciała doznały 23 osoby (w 2011 r. – 22), a lżejszego uszkodzenia – 2,2 tys. (w ub. roku – 2,4 tys.). Najwięcej osób doznało urazów kończyn górnych i dolnych (odpowiednio: 0,9 tys. i 0,8 tys.). Ze względu na rodzaj urazu najczęściej występującymi były „rany i powierzchowne urazy” – 0,9 tys. poszkodowanych oraz „przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania” – 0,5 tys.

Liczba dni niezdolności do pracy bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych wynosiła 87,6 tys. i była o 5,0 tys. niższa niż w 2011 r. Na 1 poszkodowanego przypadało 39 dni niezdolności do pracy. Na zwolnieniu lekarskim trwającym od 4 do 20 dni przebywało 0,9 tys. poszkodowanych, natomiast zwolnienia lekarskie trwające 21 dni i dłużej otrzymało 1,2 tys. osób.

Wypadki przy pracy w 2012 r. spowodowały stratę czasu (szacunkowo) 1,5 tys. roboczogodzin osób nie poszkodowanych w wypadkach (w tym najczęściej w przemyśle – 1,0 tys. roboczogodzin). Straty te były niższe o 0,5 tys. roboczogodzin wobec ub. roku.

Straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy (szacunkowo – bez strat związanych z czasem pracy) wynosiły 912,0 tys. zł (najwięcej w transporcie i gospodarce magazynowej – 324,0 tys. zł.) i były o 452,0 tys. niższe w porównaniu z 2011 r.

PODSUMOWANIE

W niniejszej publikacji nakreślono zmiany, jakie zaszły na rynku pracy w województwie opolskim. Dla ułatwienia oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy zastosowano w analizie wskaźniki dynamiki, a także tempa wzrostu/spadku danego zjawiska służące celom porównawczym.

W 2012 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wystąpiły następujące zmiany:

- zmniejszyła się liczba pracujących ogółem, pracujących mężczyzn jak również pracujących w sektorze publicznym (według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób);
- spadła zarówno liczba przyjęć jak i zwolnień pracowników pełnozatrudnionych;
- zmniejszyła się liczba nowo utworzonych miejsc pracy;
- spadło przeciętne zatrudnienie ogółem oraz w sektorze publicznym (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób);
- zwiększyła się liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego;
- wzrosła w większości kategorii liczba bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a najbardziej osób powyżej 50 roku życia;
- spadła liczba ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy;
- wzrosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób);
- zmniejszyły się nieznacznie w ujęciu procentowym dysproporcje między wynagrodzeniami pracowników sektora publicznego i prywatnego;
- w IV kwartale 2012 r. w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zmniejszyła się liczba aktywnych oraz biernych zawodowo przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej;
- wzrósł zarówno współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia, jak również stopa bezrobocia;
- zwiększyła się liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia, wzrosła również liczba ujawnionych osobozagrożeń (łącznie z nowo powstałymi), zmniejszyła się natomiast liczba zlikwidowanych lub ograniczonych osobozagrożeń;
- zmniejszyła się zarówno liczba wypadków przy pracy jak i liczba osób poszkodowanych w tych wypadkach.

TABLICE

TABL. 1(1). WYBRANE DANE WARUNKUJĄCE SYTUACJĘ NA RYNKU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	
				województwo	kraj
Pracujący ^{abc}	188352	203035	202624	201037	8589779
sektor: publiczny	84851	83700	76343	73639	3105469
prywatny	103501	119335	126281	127398	5484310
w tym kobiety	89360	96876	95974	97023	4237809
Przyjęcia do pracy ^{cd}	36030	31729	34024	28746	1587743
w tym kobiety	12918	10751	11037	10402	670353
Współczynnik przyjęć ^{cd} w %	22,8	19,6	21,7	18,2	19,7
Zwolnienia z pracy ^{cd}	34795	31207	31413	30175	1623917
w tym kobiety	12733	10462	10038	10188	655234
Współczynnik zwolnień ^{cd} w %	21,8	19,2	20,0	19,1	20,1
Bezrobotni zarejestrowani ^a	69396	48775	48029	51775	2136815
w tym kobiety	38725	25801	26173	26991	1099186
Stopa bezrobocia ^{aa} rejestrowanego w %	18,7	13,6	13,3	14,4	13,4
Nowo zarejestrowani bezrobotni	77016	91694	72201	72655	2654974
Wyrejestrowani bezrobotni	82173	90048	72947	68909	2500835
Oferty pracy	18847	38632	30553	29412	787010
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	2249,89	3137,29	3249,58	3358,42	3744,38
sektor: publiczny	2516,47	3606,25	3670,72	3795,41	4073,01
prywatny	2021,63	2769,18	2954,80	3062,44	3552,98
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					
wyplacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1097,91	1560,14	1640,76	1729,76	1759,85 ^f
rolników indywidualnych	801,89	1017,25	1052,01	1123,30	1054,61
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia ^{agh}	15528	17708	16689	17433	506655
sektor: publiczny	4358	4586	3210	2681	139674
prywatny	11170	13122	13479	14752	366981
Poszkodowani w wypadkach przy pracy ⁱ	2418	2396	2464	2238	91000
sektor: publiczny	700	688	630	553	26774
prywatny	1718	1708	1834	1685	64226

a Stan w dniu 31 XII. b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. c Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, bez zatrudnionych za granicą oraz bez fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. d Dotyczy pełnozatrudnionych; od 2010 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. e Patrz uwagi metodyczne pkt 2 na str. 16. f łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wyplacanymi przez MON, MSW oraz MS, a także wyplacami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie. g Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. h Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 22. i Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 2(2). WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW W 2012 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący ^{abc}	Bezrobotni zarejestrowani ^a	Stopy bezrobocia ^{ad} rejestrowanego	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c
	w liczbach bezwzględnych		w %	w zł
P O L S K A	8589779	2136815	13,4	3744,38
Dolnośląskie	695680	157369	13,5	3709,32
Kujawsko-pomorskie	435571	148839	18,1	3182,31
Lubelskie	364962	131125	14,2	3382,66
Lubuskie	214967	60614	15,9	3203,18
Łódzkie	555810	151036	14,0	3383,30
Małopolskie	708759	161161	11,4	3456,16
Mazowieckie	1443054	271927	10,7	4637,58
Opolskie	201037	51775	14,4	3358,42
Podkarpackie	416783	153807	16,4	3152,36
Podlaskie	207905	68705	14,7	3310,71
Pomorskie	495196	114644	13,4	3696,89
Śląskie	1178147	205459	11,1	3855,26
Świętokrzyskie	229188	86708	16,0	3250,94
Warmińsko-mazurskie	268694	113223	21,3	3150,27
Wielkopolskie	849632	147902	9,8	3397,25
Zachodniopomorskie	324394	112521	18,2	3417,76

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto		Zatrudnieni w warunkach zagrożenia ^{ae}	Poszkodowani w wypadkach przy pracy ^d
	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	rolników indywidualnych		
	w zł		w liczbach bezwzględnych	
P O L S K A	1759,85^h	1054,61	506655	91000
Dolnośląskie	1782,76	1159,65	49359	10232
Kujawsko-pomorskie	1622,92	1050,29	21477	5089
Lubelskie	1562,15	1049,00	20058	3496
Lubuskie	1604,08	1193,65	13794	2841
Łódzkie	1642,49	1043,43	19648	5564
Małopolskie	1715,35	1021,60	32454	5638
Mazowieckie	1813,14	1014,74	38970	10799
Opolskie	1729,76	1123,30	17433	2238
Podkarpackie	1514,64	1028,24	22649	3467
Podlaskie	1594,42	1020,19	6493	2093
Pomorskie	1746,98	1053,39	26533	5702
Śląskie	2173,90	1307,80	130983	12901
Świętokrzyskie	1583,00	1029,82	14074	2021
Warmińsko-mazurskie	1588,21	1056,15	10312	3619
Wielkopolskie	1678,94	1041,54	59844	11296
Zachodniopomorskie	1707,94	1136,39	22574	4004

a Stan w dniu 31 XII. b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. c Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, bez zatrudnionych za granicą oraz bez fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. d Patrz uwagi metodyczne pkt 2 na str. 16. e Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. f Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 22. g Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. h Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwach.

Pracujący

TABL. 1(3). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI I SEKTORÓW WŁASNOŚCI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011			2012		
	ogółem	męż- czyźni	kobiety	ogółem	męż- czyźni	kobiety
O G Ó Ł E M	314242	170411	143831	308926	165132	143794
Sektor publiczny	76343	26955	49388	73639	24883	48756
własność:						
Państwowa	24271	11785	12486	18451	8395	10056
Jednostek samorządu terytorialnego	49593	13303	36290	48549	12868	35681
Mieszana	2479	1867	612	6639	3620	3019
Sektor prywatny	237899	143456	94443	235287	140249	95038
własność:						
Prywatna krajowa	198355	119466	78889	196345	117482	78863
Zagraniczna	33905	19988	13917	35653	20530	15123
Mieszana	5639	4002	1637	3289	2237	1052

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 2(4). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI I RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012			
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
	w liczbach bezwzględnych				2011=100	
O G Ó Ł E M	314242	143831	308926	143794	98,3	100,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	50551	22926	50654	23160	100,2	101,0
Przemysł i budownictwo	100067	24079	96938	24358	96,9	101,2
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ ; transport i gospodar- ka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komu- nikacja	67883	32223	64669	30836	95,3	95,7
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	8517	5536	8652	5662	101,6	102,3
Pozostałe usługi ^b	87224	59067	88013	59778	100,9	101,2

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16. b Pod pojęciem „pozostałe usługi” należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”; „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ”; „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”; „Edukacja”; „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”; „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

TABL. 3(5). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA ORAZ SZCZEGÓLNYCH FORM PRAWNYCH PRZEDSIĘBIORSTWA W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	właściciele, współwłaściciele i pomagający członkowie rodzin	niepełnosprawni	emeryci i renciści
O G Ó Ł E M	168952	165362	1878	4979	4401
w tym:					
Organy władzy, administracji rządowej	4284	4284	–	96	101
Spółki: akcyjne	15762	15573	–	566	325
z ograniczoną odpowiedzialnością	51975	51853	121	1790	1066
jawne	6059	5672	387	402	198
cywilne	3105	2833	271	50	59
Państwowe jednostki organizacyjne	4782	4782	–	56	110
Gminne samorządowe jednostki organizacyjne	10259	10259	–	261	261
Powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne	3874	3874	–	137	72
Spółdzielnie	6601	5083	–	391	257
Bez szczególnej formy prawnej	21781	20708	1070	599	498

a Według siedziby zarządu jednostki; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 4(6). PRACUJĄCY^a WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI JEDNOSTKI I SEKCJI W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W jednostkach według liczby pracujących		
		do 49	50–249	250 i więcej
O G Ó Ł E M	168952	63843	59672	45437
sektor: publiczny.....	66137	24568	26035	15534
prywatny.....	102815	39275	33637	29903
w tym:				
Przemysł	55964	11914	21180	22870
Budownictwo	11299	5641	2296	3362
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	14821	9035	4182	1604
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2090	1291	799	–
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4711	1350	1771	1590
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16325	3296	9523	3506
Edukacja	25849	15506	7582	2761
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15475	3936	4141	7398
Pozostała działalność usługowa	359	359	–	–

a Według siedziby zarządu jednostki; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 5(7). PRACUJĄCY¹ WEDŁUG PŁCI, SEKCJI I DZIAŁÓW

Stan w dniu 31 XII

SEKCJE I DZIAŁY a – ogółem b – w tym kobiety		2011	2012		
		w liczbach bezwzględnych		w odsetkach	2011=100
OGÓŁEM	a	172320	168952	100,0	98,0
	b	82148	82489	100,0	100,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	a	5184	5279	3,1	101,8
	b	1236	1451	1,8	117,4
Przemysł	a	57705	55964	33,1	97,0
	b	17857	17916	21,7	100,3
górnictwo i wydobywanie	a	875	843	0,5	96,3
	b	145	133	0,2	91,7
przetwórstwo przemysłowe	a	52243	50612	29,9	96,9
	b	16665	16749	20,3	100,5
w tym:					
produkcja artykułów spożywczych	a	6963	6760	4,0	97,1
	b	3737	3710	4,5	99,3
produkcja wyrobów tekstylnych	a	325	302	0,2	92,9
	b	248	230	0,3	92,7
produkcja odzieży	a	942	747	0,4	79,3
	b	816	658	0,8	80,6
produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	a	708	600	0,4	84,7
	b	235	194	0,2	82,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	a	2100	2150	1,3	102,4
	b	333	354	0,4	106,3
produkcja papieru i wyrobów z papieru	a	1066	1444	0,9	135,5
	b	288	407	0,5	141,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	a	481	476	0,3	99,0
	b	138	134	0,2	97,1
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	a	2680	2770	1,6	103,4
	b	841	856	1,0	101,8
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	a	2322	2489	1,5	107,2
	b	877	925	1,1	105,5
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	a	4063	3923	2,3	96,6
	b	824	819	1,0	99,4
produkcja metali	a	2032	1717	1,0	84,5
	b	398	372	0,5	93,5
produkcja wyrobów z metali ^Δ	a	7500	7588	4,5	101,2
	b	1093	1380	1,7	126,3
produkcja urządzeń elektrycznych	a	3349	3470	2,1	103,6
	b	1041	1153	1,4	110,8

1 Według siedziby zarządu jednostki; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 5(7). PRACUJĄCY¹ WEDŁUG PŁCI, SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

SEKCJE I DZIAŁY a – ogółem b – w tym kobiety	2011	2012			
		w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011=100	
Przemysł (dok.)					
przetwórstwo przemysłowe (dok.)					
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	a	3364	3348	2,0	99,5
	b	422	419	0,5	99,3
produkcja mebli	a	3148	2715	1,6	86,2
	b	1191	1074	1,3	90,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	a	1229	1183	0,7	96,3
	b	243	251	0,3	103,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	a	3358	3326	2,0	99,0
	b	804	783	0,9	97,4
Budownictwo	a	12290	11299	6,7	91,9
	b	973	967	1,2	99,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	a	15271	14821	8,8	97,1
	b	7556	7417	9,0	98,2
w tym:					
handel hurtowy ^Δ	a	6165	6143	3,6	99,6
	b	2221	2140	2,6	96,4
handel detaliczny ^Δ	a	6711	6458	3,8	96,2
	b	4888	4832	5,9	98,9
Transport i gospodarka magazynowa	a	6422	6365	3,8	99,1
	b	1067	1080	1,3	101,2
w tym transport lądowy i rurociągowy ^Δ	a	5856	5625	3,3	96,1
	b	826	786	1,0	95,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	a	1685	1572	0,9	93,3
	b	1127	1041	1,3	92,4
Informacja i komunikacja	a	515	502	0,3	97,5
	b	212	209	0,3	98,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	a	2924	2709	1,6	92,6
	b	2394	2212	2,7	92,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	a	2235	2090	1,2	93,5
	b	1144	1168	1,4	102,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	2700	2662	1,6	98,6
	b	1351	1414	1,7	104,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	a	4822	4711	2,8	97,7
	b	1821	1857	2,3	102,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	a	16054	16325	9,7	101,7
	b	9926	10018	12,1	100,9
Edukacja	a	25536	25849	15,3	101,2
	b	20247	20665	25,0	102,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	15606	15475	9,2	99,2
	b	13010	12908	15,6	99,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	a	3111	2970	1,7	95,5
	b	2057	1975	2,4	96,0
Pozostała działalność usługowa	a	260	359	0,2	138,1
	b	170	191	0,2	112,4

1 Według siedziby zarządu jednostki; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 6(8). WYBRANE KATEGORIE PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG PŁCI I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Pracujący w porze nocnej	Emeryci i renciści	Niepełno- sprawni	Cudzoziemcy
O G Ó Ł E M					
O G Ó Ł E M	2011	21325	4378	4642	279
	2012	20361	4401	4979	335
sektor: publiczny	2011	7687	1992	1170	105
	2012	7308	1875	1200	71
prywatny	2011	13638	2386	3472	174
	2012	13053	2526	3779	264
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- bactwo	2011	108	93	25	1
	2012	107	102	25	1
Przemysł	2011	10978	929	1483	89
	2012	10889	911	1385	113
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	10016	805	1406	88
	2012	9975	782	1296	110
Budownictwo	2011	29	143	65	12
	2012	38	139	105	14
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	2011	520	347	311	12
	2012	454	351	420	19
Transport i gospodarka magazynowa ...	2011	982	150	100	30
	2012	1121	168	92	21
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2011	205	63	25	3
	2012	116	44	25	7
Informacja i komunikacja	2011	16	8	2	1
	2012	14	8	8	1
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	2011	14	60	16	–
	2012	15	38	18	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2011	57	112	174	–
	2012	35	77	124	–
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2011	4	76	45	4
	2012	4	64	31	5
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ	2011	1743	501	1365	16
	2012	903	591	1647	78
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	2011	1000	317	361	27
	2012	952	319	393	1
Edukacja	2011	128	982	161	65
	2012	155	1018	173	60
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...	2011	5328	462	471	7
	2012	5386	452	489	7
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	2011	213	130	36	11
	2012	172	114	41	7
Pozostała działalność usługowa	2011	–	5	2	1
	2012	–	5	3	1

a Według siedziby zarządu jednostki; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 6(8). WYBRANE KATEGORIE PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG PŁCI I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Pracujący w porze nocnej	Emeryci i renciści	Niepełno- sprawni	Cudzoziemcy
w tym KOBIECY					
R A Z E M	2011	9470	1987	1860	69
	2012	9466	2011	2171	63
sektor: publiczny	2011	4425	1181	770	40
	2012	4390	1102	825	28
prywatny	2011	5045	806	1090	29
	2012	5076	909	1346	35
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- bactwo	2011	35	53	5	–
	2012	35	57	4	–
Przemysł	2011	4087	267	518	16
	2012	4416	279	501	16
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	4061	226	488	16
	2012	4397	246	470	16
Budownictwo	2011	7	32	11	1
	2012	4	31	19	–
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	2011	190	185	160	4
	2012	124	173	218	4
Transport i gospodarka magazynowa ...	2011	113	32	24	3
	2012	117	23	22	2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2011	124	41	18	2
	2012	59	28	12	7
Informacja i komunikacja	2011	2	3	1	–
	2012	1	7	3	–
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	2011	–	37	12	–
	2012	–	23	14	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2011	4	74	84	–
	2012	3	55	67	–
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2011	–	38	26	–
	2012	–	22	18	1
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ	2011	377	61	281	2
	2012	166	119	493	4
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	2011	31	170	228	17
	2012	39	166	259	1
Edukacja	2011	41	577	108	19
	2012	48	629	120	24
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...	2011	4372	330	358	4
	2012	4390	321	390	3
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	2011	87	85	25	1
	2012	64	75	30	1
Pozostała działalność usługowa	2011	–	2	1	–
	2012	–	3	1	–

a Według siedziby zarządu jednostki; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 7(9). ZATRUDNIENI^a WEDŁUG WYMIARU CZASU PRACY, PŁCI I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		Pełnozatrudnieni		Niepełnozatrudnieni	
		ogółem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
O G Ó Ł E M	2011	168657	80967	155552	72766	13105	8201
	2012	165362	81345	151892	72447	13470	8898
sektor: publiczny	2011	67703	45696	60379	40671	7324	5025
	2012	66137	45236	59055	40328	7082	4908
prywatny	2011	100954	35271	95173	32095	5781	3176
	2012	99225	36109	92837	32119	6388	3990
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	3576	824	3225	706	351	118
	2012	3717	1050	3317	761	400	289
Przemysł	2011	57097	17646	55028	16774	2069	872
	2012	55358	17722	53248	16742	2110	980
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	51648	16457	49838	15701	1810	756
	2012	50017	16557	48135	15691	1882	866
Budownictwo	2011	11968	898	11578	747	390	151
	2012	10975	898	10633	770	342	128
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	14749	7374	13559	6512	1190	862
	2012	14319	7233	13086	6329	1233	904
Transport i gospodarka magazynowa	2011	6305	1029	5969	906	336	123
	2012	6253	1045	5936	909	317	136
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2011	1604	1086	1372	941	232	145
	2012	1508	1005	1268	852	240	153
Informacja i komunikacja	2011	515	212	425	165	90	47
	2012	500	209	407	158	93	51
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2011	2703	2246	2549	2131	154	115
	2012	2500	2073	2406	2000	94	73
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2011	2222	1138	1950	1021	272	117
	2012	2078	1163	1786	933	292	230
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2011	2664	1338	2424	1163	240	175
	2012	2629	1403	2366	1211	263	192
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	4793	1813	3920	1422	873	391
	2012	4659	1837	3742	1355	917	482
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	16053	9926	15319	9477	734	449
	2012	16325	10018	15600	9563	725	455
Edukacja	2011	25527	20245	21168	17023	4359	3222
	2012	25833	20659	21174	17213	4659	3446
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	15529	12972	14475	12164	1054	808
	2012	15405	12874	14392	12100	1013	774
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2011	3108	2056	2379	1474	729	582
	2012	2968	1975	2258	1415	710	560
Pozostała działalność usługowa	2011	244	164	212	140	32	24
	2012	335	181	273	136	62	45

a Według siedziby zarządu jednostki; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 8(10). PRZYJĘCIA DO PRACY^a WEDŁUG PŁCI, ŹRÓDEŁ REKRUTACJI I SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Z ogółem				Współczynnik przyjęć w %
			kobiety	podjemujący pracę po raz pierwszy	poprzednio pracujący	powracający z urlopów wychowawczych	
OGÓŁEM	2011	34024	11037	4331	25551	594	21,7
	2012	28746	10402	3216	23015	521	18,2
sektor: publiczny	2011	5904	3597	795	4454	232	9,3
	2012	5290	3244	730	3882	224	8,5
prywatny	2011	28120	7440	3536	21097	362	30,0
	2012	23456	7158	2486	19133	297	24,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	512	171	46	425	2	15,4
	2012	449	119	37	317	-	13,5
Przemysł	2011	13179	3548	1928	9607	204	24,2
	2012	10248	3306	1337	8148	180	18,7
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	12630	3437	1866	9235	196	25,7
	2012	9778	3216	1304	7793	177	19,8
Budownictwo	2011	5353	175	420	4402	4	49,7
	2012	4268	190	269	3719	3	38,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	3507	1477	428	2281	70	25,6
	2012	2753	1154	254	2158	57	19,4
Transport i gospodarka magazynowa	2011	1816	234	169	1480	7	30,3
	2012	1264	193	56	1140	8	21,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2011	440	279	84	295	12	30,7
	2012	418	272	98	244	2	31,5
Informacja i komunikacja	2011	51	27	17	29	3	11,3
	2012	67	23	12	51	-	15,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2011	366	278	60	272	26	13,4
	2012	402	301	41	326	27	14,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2011	296	152	32	241	10	14,5
	2012	125	53	10	97	3	6,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2011	655	228	113	488	7	27,7
	2012	612	206	119	458	9	24,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	2521	784	228	2049	17	64,0
	2012	2785	1065	200	2450	6	67,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	2104	1214	319	1609	91	12,8
	2012	1890	924	298	1424	88	11,7
Edukacja	2011	1301	1010	175	985	65	5,8
	2012	1713	1334	137	1269	64	7,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	1507	1220	234	1139	68	10,0
	2012	1264	1020	260	869	66	8,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2011	343	189	63	225	7	14,5
	2012	317	199	79	212	5	13,7
Pozostała działalność usługowa	2011	73	51	15	24	1	38,3
	2012	171	43	9	133	3	70,6

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 9(11). ABSOLWENCI SZKÓŁ^a, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG PŁCI I SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem absolwenci szkół			
				wyższych	policealnych i średnich zawodowych	liceów ogólnokształcących	zasadniczych zawodowych
OGÓŁEM	2011	3211	1293	1033	778	394	1006
	2012	2430	1071	803	561	340	726
sektor: publiczny	2011	675	464	466	102	61	46
	2012	587	369	382	100	63	42
prywatny	2011	2536	829	567	676	333	960
	2012	1843	702	421	461	277	684
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	31	8	8	8	1	14
	2012	28	11	6	15	2	5
Przemysł	2011	1582	466	288	412	186	696
	2012	1061	362	205	254	172	430
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	1536	457	273	401	182	680
	2012	1032	352	194	245	169	424
Budownictwo	2011	265	23	68	68	48	81
	2012	216	21	33	106	17	60
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	286	137	83	75	43	85
	2012	187	79	41	34	37	75
Transport i gospodarka magazynowa	2011	89	16	21	34	5	29
	2012	31	10	13	7	5	6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2011	72	34	4	14	13	41
	2012	78	50	8	12	5	53
Informacja i komunikacja	2011	17	10	15	1	1	–
	2012	10	–	3	2	1	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2011	40	28	26	8	6	–
	2012	22	19	14	4	4	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2011	28	17	7	14	6	1
	2012	8	6	4	2	–	2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2011	36	19	14	13	3	6
	2012	41	19	30	8	1	2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	77	32	22	28	12	15
	2012	104	45	25	23	8	48
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	295	186	191	51	42	11
	2012	262	139	151	58	39	14
Edukacja	2011	115	99	109	1	2	3
	2012	89	68	78	5	4	2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	217	184	158	40	9	10
	2012	215	172	161	23	16	15
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2011	47	22	19	10	17	1
	2012	69	61	31	8	29	1
Pozostała działalność usługowa	2011	14	12	–	1	–	13
	2012	9	9	–	–	–	9

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 10(12). ZWOLNIENIA Z PRACY^a WEDŁUG PŁCI, PRZYCZYN I SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Z ogółem				Współ- czynnik zwolnień w %	
			kobiety	zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez		osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze		przenie- sieni na emery- turę
				zakład pracy	pracow- nika			
O G Ó Ł E M	2011	31413	10038	4766	3112	678	1147	20,0
	2012	30175	10188	5592	2446	556	1052	19,1
sektor: publiczny	2011	6406	3519	971	311	220	679	10,1
	2012	5223	3050	740	299	212	597	8,5
prywatny	2011	25007	6519	3795	2801	458	468	26,6
	2012	24952	7138	4852	2147	344	455	25,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	583	182	55	131	2	56	17,6
	2012	446	99	61	25	1	48	13,4
Przemysł	2011	11441	3051	1811	1373	292	334	20,8
	2012	10410	3274	2178	1221	169	328	19,1
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	10830	2930	1705	1341	288	260	21,8
	2012	9915	3182	2103	1191	167	267	20,1
Budownictwo	2011	4449	115	594	368	7	41	41,3
	2012	4586	112	703	246	10	31	41,3
Handel; naprawa pojaz- dów samochodowych ^Δ	2011	3310	1307	629	426	82	27	24,1
	2012	3388	1513	586	320	99	22	23,7
Transport i gospodarka magazynowa	2011	1774	185	460	186	9	74	29,6
	2012	1192	166	153	104	9	61	20,2
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ	2011	449	291	111	61	11	4	31,4
	2012	366	244	96	35	1	3	27,6
Informacja i komunikacja	2011	52	29	7	9	1	1	12,0
	2012	83	26	29	6	1	6	19,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2011	357	275	82	73	17	21	13,4
	2012	540	377	130	66	20	10	20,4
Obsługa rynku nierucho- mości ^Δ	2011	323	156	31	29	6	36	16,0
	2012	229	100	39	14	7	12	11,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2011	536	173	52	44	12	6	22,4
	2012	696	164	114	35	6	11	27,8
Administrowanie i dzia- łalność wspierająca ^Δ	2011	2463	659	196	126	16	18	62,5
	2012	2736	859	326	74	8	13	66,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	2011	2400	1289	141	85	91	281	14,7
	2012	1582	805	73	84	101	247	9,6
Edukacja	2011	1517	1032	294	84	52	148	6,8
	2012	1906	1240	491	61	48	168	8,6
Opieka zdrowotna i po- moc społeczna	2011	1427	1093	262	86	70	83	9,4
	2012	1556	988	490	110	62	73	10,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2011	289	160	36	25	7	17	12,1
	2012	336	193	119	28	14	19	14,2
Pozostała działalność usługowa	2011	43	41	5	6	3	–	21,3
	2012	123	28	4	17	–	–	51,7

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 11(13). **MIEJSCA PRACY^a WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE WEDŁUG SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejsca pracy				
	wolne		nowo utworzone ^b	zlikwidowane ^b	
	ogółem	w tym nowo utworzone			
O G Ó Ł E M	2011	1236	345	13851	9876
	2012	657	203	13381	8051
sektor: publiczny	2011	226	55	1905	1857
	2012	172	19	1438	1163
prywatny	2011	1010	290	11946	8019
	2012	485	184	11943	6888
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	10	–	138	153
	2012	5	–	131	115
Przemysł	2011	554	208	4362	3189
	2012	159	10	3036	2763
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	540	208	4090	3026
	2012	150	8	2874	2611
Budownictwo	2011	181	46	3350	1748
	2012	124	111	2494	1683
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	144	1	1596	1040
	2012	91	38	4124	977
Transport i gospodarka magazynowa	2011	57	–	572	394
	2012	54	1	350	362
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2011	4	–	516	643
	2012	3	–	345	305
Informacja i komunikacja	2011	24	22	91	71
	2012	2	–	74	56
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2011	14	2	243	158
	2012	13	–	65	41
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2011	8	4	80	110
	2012	10	6	68	67
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2011	14	1	312	357
	2012	6	2	303	248
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	32	30	386	295
	2012	8	7	751	267
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	115	25	794	687
	2012	88	8	446	304
Edukacja	2011	12	–	617	584
	2012	6	–	607	514
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	42	1	407	272
	2012	48	7	350	217
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2011	9	5	185	82
	2012	18	1	158	100
Pozostała działalność usługowa	2011	16	–	202	93
	2012	22	12	79	32

a W jednostkach lokalnych. b W ciągu roku.

TABL. 12(14). **WOLNE MIEJSCA PRACY^a WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII

LATA SEKCJE	Ogółem	W tym grupy zawodów						
		specjaliści	technicy i inny średni personel	pracow- nicy biurowi	robotnicy przemys- łowi i rze- mieśnicy	opera- torzy i monte- rzy ma- szyn i urzą- dzeń	pracow- nicy przy pracach prostych	
OGÓŁEM	2011	1236	138	62	68	434	337	16
	2012	657	116	77	57	166	138	8
w tym:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	10	–	1	–	–	4	3
	2012	5	–	2	–	–	2	1
Przemysł	2011	554	22	16	3	292	208*	2
	2012	159	33	25	3	53	42	–
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	540	21	14	2	288	203*	1
	2012	150	30	24	3	53	38	–
Budownictwo	2011	181	10	–	–	131	40	–
	2012	124	2	–	–	84	38	–
Handel; naprawa pojaz- dów samochodowych ^Δ	2011	144	–	–	10	3	6	–
	2012	91	4	2	23	14	7	–
Transport i gospodarka magazynowa	2011	57	–	2	3	2	49	–
	2012	54	–	3	1	–	49	–
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2011	14	12	–	2	–	–	–
	2012	13	8	1	–	–	–	–
Obsługa rynku nierucho- mości ^Δ	2011	8	1	2	–	4	–	1
	2012	10	1	–	2	6	–	1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	2011	115	40	20	35	–	–	6
	2012	88	39	15	16	–	–	4
Edukacja	2011	12	10	–	–	1	–	1
	2012	6	–	1	2	–	–	2
Opieka zdrowotna i po- moc społeczna	2011	42	39	–	1	–	–	–
	2012	48	24	23	–	–	–	–

a W jednostkach lokalnych.

TABL. 13(15). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	
	w liczbach bezwzględnych	2011=100	
OGÓŁEM	191533	186927	97,6
sektor: publiczny	66727	64749	97,0
prywatny	124806	122178	97,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3782	3743	99,0
Przemysł	60203	58862	97,8
w tym przetwórstwo przemysłowe	54545	53422	97,9
Budownictwo	14397	13240	92,0

a Bez zatrudnionych za granicą.

TABL. 13(15). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	
	w liczbach bezwzględnych		2011=100
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	24337	22750	93,5
Transport i gospodarka magazynowa	7984	7665	96,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2740	2747	100,3
Informacja i komunikacja	838	783	93,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3018	2944	97,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2514	2394	95,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4506	4424	98,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4909	5049	102,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	15951	15919	99,8
Edukacja	25408	25716	101,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	16109	16076	99,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3191	2958	92,7
Pozostała działalność usługowa	1647	1659	100,7

a Bez zatrudnionych za granicą.

TABL. 14(16). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	
	w liczbach bezwzględnych		2011=100
WOJEWÓDZTWO	162055	160344	98,9
Podregion nyski	48067	47274	98,4
powiaty:			
Brzeski	11292	11014	97,5
Kluczborski	8536	8281	97,0
Namysłowski	5295	5222	98,6
Nyski	17337	17094	98,6
Prudnicki	5607	5663	101,0
Podregion opolski	113988	113070	99,2
powiaty:			
Głubczycki	7087	6897	97,3
Kędzierzyńsko-kozielski	17131	15948	93,1
Krapkowicki	8862	9169	103,5
Oleski	9313	9131	98,0
Opolski	19010	19472	102,4
Strzelecki	10676	10628	99,6
Miasto na prawach powiatu – Opole	41911	41825	99,8

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i zatrudnionych za granicą oraz bez fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 15(17). **PRACUJĄCY^a W MIASTACH I NA WSI WEDŁUG PŁCI ORAZ SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		Miasta		Wieś	
		ogółem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
O G Ó Ł E M	2011	202624	95974	157391	76220	45233	19754
	2012	201037	97023	154999	76487	46038	20536
sektor: publiczny	2011	76343	49388	62148	39673	14195	9715
	2012	73639	48756	60506	39192	13133	9564
prywatny	2011	126281	46586	95243	36547	31038	10039
	2012	127398	48267	94493	37295	32905	10972
w tym:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	5681	1309	1058	255	4623	1054
	2012	5803	1547	1088	316	4715	1231
Przemysł	2011	67833	19979	49647	14559	18186	5420
	2012	67547	20399	49534	15017	18013	5382
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	58954	18159	43705	13216	15249	4943
	2012	58984	18659	43810	13717	15174	4942
Budownictwo	2011	13292	992	10775	802	2517	190
	2012	11850	998	9276	791	2574	207
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	23183	13667	19160	11755	4023	1912
	2012	22496	13544	18362	11474	4134	2070
Transport i gospodarka magazynowa	2011	12300	3533	9843	2976	2457	557
	2012	12186	3421	9704	2801	2482	620
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2011	2357	1571	1938	1302	419	269
	2012	2056	1368	1687	1145	369	223
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2011	4101	3254	3821	3007	280	247
	2012	4268	3333	3985	3085	283	248
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2011	2053	1071	1956	1045	97	26
	2012	2019	1127	1911	1057	108	70
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2011	2816	1603	2503	1405	313	198
	2012	3039	1747	2629	1497	410	250
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	6522	2588	6060	2394	462	194
	2012	6766	2837	6198	2634	568	203
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	16685	10204	15476	9411	1209	793
	2012	17000	10309	15722	9481	1278	828
Edukacja	2011	25457	20293	18319	14244	7138	6049
	2012	25832	20661	18277	14238	7555	6423
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	16088	13399	13150	11007	2938	2392
	2012	15926	13290	13057	10981	2869	2309
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2011	2967	1924	2427	1490	540	434
	2012	2872	1855	2301	1411	571	444

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 16(18). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	
	w liczbach bezwzględnych		2011=100
WOJEWÓDZTWO	202624	201037	99,2
Podregion nyski	63157	62362	98,7
powiaty:			
Brzeski	15634	15122	96,7
Kluczborski	11038	11021	99,8
Namysłowski	7275	7178	98,7
Nyski	21313	21020	98,6
Prudnicki	7897	8021	101,6
Podregion opolski	139467	138675	99,4
powiaty:			
Głubczycki	8526	8316	97,5
Kędzierzyńsko-kozielski	20672	19922	96,4
Krapkowicki	15380	15129	98,4
Oleski	10367	10181	98,2
Opolski	20575	20543	99,8
Strzelecki	12651	12655	100,0
Miasto na prawach powiatu – Opole	51296	51929	101,2

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 17(19). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem		
			przemysł i budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ
WOJEWÓDZTWO	201037	97023	79397	37701	6287
PODREGION NYSKI	62362	31655	23885	10605	1940
Powiat brzeski	15122	7325	6199	2680	511
Gmina miejska:					
Brzeg	8087	4142	3010	1464	313
Gminy wiejsko-wiejskie:					
Grodków	2806	1309	926	609	129
w tym miasto	2052	1041	733	474	#
Lewin Brzeski	1057	602	334	190	42
w tym miasto	575	364	164	142	#

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 17(19). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2012 R. (cd.)**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem		
			przemysł i budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ
PODREGION NYSKI (cd.)					
Powiat brzeski (dok.)					
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lubsza	475	251	207	#	#
Olszanka	478	277	161	35	#
Skarbimierz	2219	744	1561	#	17
Powiat kluczborski	11021	5230	4400	2016	316
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Byczyna	964	495	408	55	15
w tym miasto	625	370	#	44	15
Kluczbork	8217	3775	3345	1601	221
w tym miasto	7138	3381	2799	1535	#
Wolczyn	1416	713	523	278	69
w tym miasto	1003	531	447	187	#
<i>Gmina wiejska:</i>					
Lasowice Wielkie	424	247	124	82	11
Powiat namysłowski	7178	3651	3543	826	216
<i>Gmina miejsko-wiejska:</i>					
Namysłów	5770	2960	3099	671	193
w tym miasto	5118	2668	2891	609	187
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Domaszowice	274	122	#	#	#
Pokój	594	313	282	79	#
Świerczów	166	100	#	#	#
Wilków	374	156	125	28	#
Powiat nyski	21020	10987	7088	3817	557
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Głuchołazy	3521	1868	1366	472	93
w tym miasto	2663	1535	1046	383	88
Korfantów	789	494	171	104	11
w tym miasto	572	396	134	55	#
Nysa	11671	6025	3930	2543	323
w tym miasto	10239	5536	3143	2346	#
Otmuchów	1834	970	646	297	53
w tym miasto	1313	723	576	280	#
Paczków	1540	759	512	188	44
w tym miasto	1109	634	285	#	44

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 17(19). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2012 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem		
			przemysł i budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ
PODREGION NYSKI (dok.)					
Powiat nyski (dok.)					
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Kamiennik	223	136	#	32	#
Łambinowice	682	348	280	71	19
Pakosławice	269	129	#	22	#
Skoroszyce	491	258	117	88	4
Powiat prudnicki	8021	4462	2655	1266	340
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Biała	876	486	274	99	#
w tym miasto	598	321	#	84	#
Głogówek	1763	889	518	459	101
w tym miasto	1371	690	468	384	98
Prudnik	5068	2921	1791	696	211
w tym miasto	4802	2771	1745	658	#
<i>Gmina wiejska:</i>					
Lubrza	314	166	72	12	#
PODREGION OPOLSKI	138675	65368	55512	27096	4347
Powiat głubczycki	8316	4150	2966	831	197
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Baborów	428	229	119	21	23
w tym miasto	322	196	90	#	#
Głubczyce	5328	2503	2269	617	142
w tym miasto	4215	2102	1804	593	142
Kietrz	1346	691	492	137	#
w tym miasto	1063	526	#	91	19
<i>Gmina wiejska:</i>					
Branice	1214	727	86	56	#
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	19922	9084	8171	4483	584
<i>Gmina miejska:</i>					
Kędzierzyn-Koźle	16397	7645	6885	3644	544
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Bierawa	1440	410	623	539	#
Cisek	465	261	134	123	#
Pawłowiczki	752	333	148	64	#
Polska Cerekiew	370	167	183	29	#
Reńska Wieś	498	268	198	84	#

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 17(19). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2012 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem		
			przemysł i budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ
PODREGION OPOLSKI (cd.)					
Powiat krapkowicki	15129	5870	9921	1719	303
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Gogolin	2559	907	1605	330	32
w tym miasto	1119	470	612	121	#
Krapkowice	7209	3184	4662	859	182
w tym miasto	6912	3033	4625	759	#
Zdzieszowice	4220	1230	3186	345	68
w tym miasto	3929	1105	3019	#	#
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Strzeleczyki	654	345	229	96	#
Walce	487	204	239	89	#
Powiat oleski	10181	4833	5079	1425	224
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Dobrodzień	1872	860	1263	174	24
w tym miasto	1330	651	854	134	24
Gorzów Śląski	727	356	244	101	#
w tym miasto	371	236	111	50	#
Olesno	3915	2075	1507	607	108
w tym miasto	3472	1899	1336	553	#
Praszka	2579	934	1707	340	59
w tym miasto	2227	820	1484	274	59
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Radłów	186	108	#	#	#
Rudniki	660	328	281	126	#
Zębowice	242	172	#	#	#
Powiat opolski	20543	9473	11147	3456	209
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Niemodlin	1970	915	615	549	52
w tym miasto	1446	699	448	476	52
Ozimek	5057	2717	3931	301	39
w tym miasto	2541	1035	1677	213	25
Prószków	1231	645	450	233	#
w tym miasto	739	439	171	172	#

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

TABL. 17(19). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2012 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem		
			przemysł i budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ
PODREGION OPOLSKI (dok.)					
Powiat opolski (dok.)					
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Chrzastowice	716	433	201	242	#
Dąbrowa	752	377	74	328	4
Dobrzeń Wielki	4367	1358	2770	575	41
Komprachcice	651	332	267	87	#
Łubniany	1066	413	562	195	#
Murów	853	322	524	109	#
Popielów	600	316	243	46	#
Tarnów Opolski	1218	532	544	233	#
Tułowice	1062	657	649	189	8
Turawa	1000	456	317	369	#
Powiat strzelecki	12655	6003	5217	2286	408
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Kolonowskie	804	316	498	105	#
w tym miasto	681	261	433	#	#
Leśnica	720	385	230	150	#
w tym miasto	398	266	77	88	#
Strzelce Opolskie	6954	3440	2534	1182	299
w tym miasto	6229	3053	2291	1060	#
Ujazd	793	444	193	293	#
w tym miasto	306	192	143	#	#
Zawadzkie	2515	954	1442	446	58
w tym miasto	2108	801	1299	275	58
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Izbicko	303	194	83	43	6
Jemielnica	566	270	237	67	#
Miasto na prawach powiatu – Opole	51929	25955	13011	12896	2422

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi metodyczne pkt 24 na str. 16.

Bezrobocie rejestrowaneTABL. 1(20). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012			
		w liczbach bezwzględnych	w % ogółem	2005=100	2011=100
O G Ó Ł E M	48029	51775	100,0	74,6	107,8
mężczyźni	21856	24784	47,9	80,8	113,4
kobiety	26173	26991	52,1	69,7	103,1
z ogółem:					
Zamieszkali na wsi	21706	23504	45,4	74,5	108,3
Niepełnosprawni	2657	2739	5,3	157,1	103,1
Posiadający prawo do zasiłku	7601	8317	16,1	89,5	109,4
Poprzednio pracujący	39973	44000	85,0	78,4	110,1
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1663	2492	4,8	141,6	149,8
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	14652	16275	31,4	49,2	111,1

TABL. 2(21). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH ORAZ STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem				Stopa bezrobocia rejestrowanego w %
		kobiety	poprzednio pracujący	w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	absolwencji ^a	
WOJEWÓDZTWO	48029	26173	39973	1663	3022	13,3
2011	51775	26991	44000	2492	3041	14,4
Podregion nyski	24140	12961	20375	739	1337	18,5
2011	25364	12963	21735	1005	1355	19,8
2012						
powiaty:						
Brzeski	6282	3454	5295	203	301	20,3
2011	6314	3286	5493	244	277	21,0
2012						
Kluczborski	3283	1966	2733	109	221	15,2
2011	3231	1890	2768	160	205	15,2
2012						
Namysłowski	2608	1506	2274	108	195	18,1
2011	2739	1540	2393	135	220	19,2
2012						
Nyski	8599	4292	7359	153	434	19,0
2011	9567	4533	8172	305	461	21,4
2012						
Prudnicki	3368	1743	2714	166	186	18,6
2011	3513	1714	2909	161	192	19,5
2012						

a Patrz uwagi metodyczne pkt 6 na str. 17.

100 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 2(21). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH ORAZ STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem				Stopa bezrobocia rejestrowanego w %
		kobiety	poprzednio pracujący	w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	absolwencji ^a	
Podregion opolski	2011 23889	13212	19598	924	1685	10,3
	2012 26411	14028	22265	1487	1686	11,4
powiaty:						
Głubczycki	2011 3050	1665	2435	95	209	18,0
	2012 3368	1763	2787	156	184	19,8
Kędzierzyńsko-kozielski ...	2011 4484	2562	3525	107	278	12,9
	2012 4922	2617	3974	224	247	14,5
Krapkowicki	2011 2531	1503	2114	140	183	10,1
	2012 2684	1569	2353	171	203	10,9
Oleski	2011 2438	1323	1958	70	280	10,2
	2012 2521	1330	2061	152	265	10,6
Opolski	2011 4715	2560	4006	246	314	12,2
	2012 5300	2853	4596	312	349	13,5
Strzelecki	2011 2349	1283	1752	67	183	10,2
	2012 2627	1394	2050	127	198	11,3
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011 4322	2316	3808	199	238	6,2
	2012 4989	2502	4444	345	240	7,1

a Patrz uwagi metodyczne pkt 6 na str. 17.

TABL. 3(22). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
WOJEWÓDZTWO	48029	26173	51775	26991
PODREGION NYSKI	24140	12961	25364	12963
Powiat brzeski	6282	3454	6314	3286
<i>Gmina miejska:</i>				
Brzeg	2422	1325	2309	1182
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Grodków	1624	936	1556	865
Lewin Brzeski	864	451	1001	503
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Lubsza	551	274	617	301
Olszanka	323	183	339	185
Skarbimierz	498	285	492	250

TABL. 3(22). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
PODREGION NYSKI (dok.)				
Powiat kluczborski	3283	1966	3231	1890
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Byczyna	500	326	511	324
Kluczbork	1656	991	1584	935
Wolczyn	929	536	911	521
<i>Gmina wiejska:</i>				
Lasowice Wielkie	198	113	225	110
Powiat namysłowski	2608	1506	2739	1540
<i>Gmina miejsko-wiejska:</i>				
Namysłów	1420	815	1520	824
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Domaszowice	271	153	264	159
Pokój	321	195	321	183
Świerczów	263	155	250	147
Wilków	333	188	384	227
Powiat nyski	8599	4292	9567	4533
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Głucholazy	1616	749	1775	821
Korfantów	511	255	611	306
Nysa	3399	1744	3866	1836
Otmuchów	807	409	838	413
Paczków	1020	525	984	465
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Kamiennik	251	107	257	107
Łambinowice	373	181	527	257
Pakosławice	272	126	262	112
Skoroszyce	350	196	447	216
Powiat prudnicki	3368	1743	3513	1714
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Biała	493	272	537	285
Głogówek	576	318	618	321
Prudnik	2038	1015	2064	967
<i>Gmina wiejska:</i>				
Lubrza	261	138	294	141
PODREGION OPOLSKI	23889	13212	26411	14028
Powiat głubczycki	3050	1665	3368	1763
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Baborów	427	247	452	255
Głubczyce	1562	832	1636	826
Kietrz	665	381	802	424
<i>Gmina wiejska:</i>				
Branice	396	205	478	258
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	4484	2562	4922	2617
<i>Gmina miejska:</i>				
Kędzierzyn-Koźle	3199	1843	3529	1872
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Bierawa	288	163	348	191
Cisek	171	97	192	103
Pawłowiczki	327	174	340	175
Polska Cerekiew	223	127	225	119
Reńska Wieś	276	158	288	157

102 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 3(22). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
PODREGION OPOLSKI (dok.)				
Powiat krapkowicki	2531	1503	2684	1569
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Gogolin	473	298	512	320
Krapkowice	984	554	1082	608
Zdzieszowice	585	347	590	347
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Strzeleczy	318	190	318	184
Walce	171	114	182	110
Powiat oleski	2438	1323	2521	1330
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Dobrodzień	318	170	306	173
Gorzów Śląski	285	154	312	167
Olesno	582	327	599	311
Praszka	642	366	636	344
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Radłów	153	85	160	91
Rudniki	330	145	377	167
Zębowice	128	76	131	77
Powiat opolski	4715	2560	5300	2853
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Niemodlin	881	465	928	468
Ozimek	810	418	892	481
Prószków	212	101	248	125
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Chrząstowice	185	96	200	106
Dąbrowa	344	200	389	219
Dobrzeń Wielki	362	227	433	266
Komprachcice	324	173	364	185
Łubniany	210	123	262	150
Murów	246	151	290	166
Popielów	327	165	336	173
Tarnów Opolski	301	183	343	204
Tułowice	226	111	287	146
Turawa	287	147	328	164
Powiat strzelecki	2349	1283	2627	1394
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Kolonowskie	159	94	172	94
Leśnica	185	112	173	102
Strzelce Opolskie	1115	561	1278	662
Ujazd	183	111	204	114
Zawadzkie	376	214	432	232
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Izbicko	152	89	171	88
Jemielnica	179	102	197	102
Miasto na prawach powiatu – Opole	4322	2316	4989	2502

TABL. 4(23). NAPŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
O G Ó Ł E M	72201	35290	72655	34345
po raz: pierwszy	14113	6933	14650	7072
kolejny	58088	28357	58005	27273
z ogółem:				
Po: pracach interwencyjnych	106	57	64	22
robotach publicznych	890	403	583	245
stażu	5635	4094	4264	3071
szkoleniu	2465	888	3028	1099
pracach społecznie użytecznych	2141	963	2202	990
Osoby poprzednio pracujące	58095	27395	59929	27514
w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2263	1267	3238	1632
Osoby dotychczas niepracujące	14106	7895	12726	6831
w tym absolwenci ^a	8458	4991	8124	4663
w tym szkoły wyższej ^b	2715	1900	2480	1711
Zamieszkali na wsi	31773	15749	31984	15369
Do 25 roku życia	21931	11420	20850	10428
Długotrwale bezrobotni	28286	14851	27284	14595
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	3906	3906	3770	3770
Powyżej 50 roku życia	14656	5786	15715	6052
Bez: kwalifikacji zawodowych	22780	11494	23790	11587
doświadczenia zawodowego	19746	10836	17986	9636
wykształcenia średniego	39393	15150	39585	14635
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	5345	4372	5559	4315
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1380	55	1495	56
Niepełnosprawni	3733	1702	3824	1738

a Patrz uwagi metodyczne pkt 6 na str. 17. b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat.

104 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 5(24). ODPIYB BEZROBOTNYCH WEDŁUG PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
OGÓŁEM	72947	34918	68909	33527
z przyczyn:				
Podjęcia pracy	32198	15870	31032	15288
niesubsydiowanej	29383	14705	27810	13940
w tym pracy sezonowej	989	505	950	488
subsydiowanej	2815	1165	3222	1348
w tym:				
prac interwencyjnych	315	170	316	171
robót publicznych	1000	442	1262	488
podjęcia działalności gospodarczej	618	228	513	228
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	816	300	1088	439
rozpoczęcia:				
Szkolenia	2518	905	3034	1111
Stażu	4070	2883	5492	3970
Pracy społecznie użytecznej	2280	1018	2338	1046
Niepotwierdzenia gotowości do pracy	20721	8143	17476	6797
Dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	4960	3158	4123	2712
Innych	6200	2941	5414	2603

TABL. 6(25). ODPIYB BEZROBOTNYCH Z POWODU PODJĘCIA PRACY WEDŁUG PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
OGÓŁEM	32198	15870	31032	15288
z ogółem:				
Osoby poprzednio pracujące	27049	12920	26910	12949
w tym zwolnione	1000	487	991	469
Osoby dotychczas niepracujące	5149	2950	4122	2339
w tym absolwenci ^a	2998	1709	2552	1434
w tym szkoły wyższej ^b	1164	804	940	616
Zamieszkali na wsi	14075	6868	13737	6666
Do 25 roku życia	8803	4571	7724	3992
Długotrwale bezrobotni	9210	4899	9243	5171
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	1213	1213	1217	1217
Powyżej 50 roku życia	5176	1792	5308	1863

a Patrz uwagi metodyczne pkt 6 na str. 17 . b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat.

TABL. 6(25). ODPIY W BEZROBOTNYCH Z POWODU PODJĘCIA PRACY WEDŁUG PŁCI (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
z ogółem (dok.):				
Bez: kwalifikacji zawodowych	7612	3959	7523	3850
doświadczenia zawodowego	7431	4221	6268	3546
wykształcenia średniego	15077	5562	14450	5287
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	2016	1676	2151	1725
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia ...	204	6	213	7
Niepełnosprawni	1437	632	1473	662

TABL. 7(26). BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem po				
		pracach interwencyjnych	robotach publicznych	stażu	szkoleniu	pracach społecznie użytecznych
WOJEWÓDZTWO 2011	72201	106	890	5635	2465	2141
..... 2012	72655	64	583	4264	3028	2202
Podregion nyski 2011	35966	51	688	2837	1576	909
..... 2012	35808	40	454	1987	2006	1085
powiaty:						
Brzeski 2011	8934	16	128	1092	398	–
..... 2012	9048	13	116	606	428	–
Kluczborski 2011	5351	–	17	659	83	136
..... 2012	5188	–	32	432	72	168
Namysłowski 2011	3471	2	235	174	98	20
..... 2012	3771	–	76	251	232	–
Nyski 2011	13834	19	272	590	775	511
..... 2012	13116	13	166	441	922	593
Prudnicki 2011	4376	14	36	322	222	242
..... 2012	4685	14	64	257	352	324
Podregion opolski 2011	36235	55	202	2798	889	1232
..... 2012	36847	24	129	2277	1022	1117
powiaty:						
Głubczycki 2011	3675	16	46	230	138	149
..... 2012	3850	5	17	236	102	147
Kędzierzyńsko-kozielski 2011	5968	9	33	826	157	123
..... 2012	6018	–	9	573	174	110
Krapkowicki 2011	3836	13	7	300	75	60
..... 2012	4195	7	1	282	112	101
Oleski 2011	3704	10	19	165	158	167
..... 2012	3357	4	45	131	137	20
Opolski 2011	6910	6	55	502	119	378
..... 2012	7313	3	27	381	188	367
Strzelecki 2011	4872	–	30	285	128	115
..... 2012	4800	–	15	257	121	121
Miasto na prawach powiatu – Opole	7270	1	12	490	114	240
..... 2012	7314	5	15	417	188	251

TABL. 8(27). **BEZROBOTNI WYREJESTROWANI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym wyrejestrowani						
		podjęcia pracy						
		razem	niesubsydiowanej	subsydiowanej	w tym			
prac interwencyjnych	robót publicznych				podjęcia działalności gospodarczej			
WOJEWÓDZTWO	2011	72947	32198	29383	2815	315	1000	618
	2012	68909	31032	27810	3222	316	1262	513
Podregion nyski	2011	36109	16231	14446	1785	151	777	290
	2012	34584	15834	13737	2097	217	992	226
powiaty:								
Brzeski	2011	8730	4429	3809	620	59	131	188
	2012	9016	4106	3655	451	72	25	100
Kluczborski	2011	5378	2333	2162	171	1	114	#
	2012	5240	2339	2172	167	10	52	15
Namysłowski	2011	3524	1651	1541	110	3	84	#
	2012	3640	1546	1392	154	5	93	33
Nyski	2011	14005	6054	5285	769	44	416	43
	2012	12148	5991	4869	1122	70	747	51
Prudnicki	2011	4472	1764	1649	115	44	32	36
	2012	4540	1852	1649	203	60	75	27
Podregion opolski	2011	36838	15967	14937	1030	164	223	328
	2012	34325	15198	14073	1125	99	270	287
powiaty:								
Głubczycki	2011	3650	1535	1323	212	63	96	30
	2012	3532	1529	1366	163	24	56	32
Kędzierzyńsko-kozielski	2011	5992	2601	2421	180	11	7	78
	2012	5580	2625	2427	198	–	53	45
Krapkowicki	2011	4035	1419	1316	103	26	–	39
	2012	4042	1557	1466	91	21	2	41
Oleski	2011	3394	1459	1288	171	13	36	60
	2012	3274	1503	1344	159	19	38	46
Opolski	2011	7143	3275	3107	168	24	37	45
	2012	6728	2964	2730	234	13	84	48
Strzelecki	2011	5197	2465	2412	53	1	31	21
	2012	4522	2116	2033	83	–	20	11
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	7427	3213	3070	143	26	16	55
	2012	6647	2904	2707	197	22	17	64

z tytułu							WYSZCZEGÓLNIENIE
rozpoczęcia			niepotwierdzenia gotowości do pracy	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	podjęcia nauki	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	
szkolenia	stażu	pracy społecznie użytecznej					
2518	4070	2280	20721	4960	238	633	2011 WOJEWÓDZTWO
3034	5492	2338	17476	4123	238	516	2012
1620	1993	884	10353	2370	113	251	2011 Podregion nyski
2034	2824	1051	8405	1784	111	248	2012
							powiaty:
400	803	–	2247	364	30	60	2011 Brzeski
438	750	–	2716	423	20	85	2012
85	340	135	1836	113	13	96	2011 Kluczborski
78	531	157	1468	82	13	70	2012
101	159	19	966	358	3	14	2011 Namysłowski
249	365	–	850	391	7	8	2012
808	525	485	3586	1404	50	69	2011 Nyski
914	773	587	2184	767	46	70	2012
226	166	245	1718	131	17	12	2011 Prudnicki
355	405	307	1187	121	25	15	2012
898	2077	1396	10368	2590	125	382	2011 Podregion opolski
1000	2668	1287	9071	2339	127	268	2012
							powiaty:
150	196	160	865	312	19	11	2011 Głubczycki
102	223	151	937	275	16	17	2012
154	623	128	1600	512	15	55	2011 Kędzierzyńsko-kozielski
154	605	140	1298	452	10	49	2012
75	277	151	1310	517	17	52	2011 Krapkowicki
111	369	158	971	443	12	58	2012
158	90	167	1009	185	7	21	2011 Oleski
138	167	23	906	168	7	21	2012
125	332	394	1835	418	28	72	2011 Opolski
187	483	414	1774	423	36	50	2012
124	217	153	1551	326	18	80	2011 Strzelecki
122	263	139	1328	297	14	21	2012
112	342	243	2198	320	21	91	2011 Miasto na prawach powiatu – Opole
186	558	262	1857	281	32	52	2012

TABL. 9(28). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według czasu pozostawania bez pracy ^{ab}					
		1 miesiąc i mniej	1–3	3–6	6–12	powyżej 12 miesięcy	
O G Ó Ł E M							
O G Ó Ł E M	2011	48029	5149	10480	8854	8894	14652
	2012	51775	5676	11072	9364	9388	16275
Według wieku:							
24 lata i mniej	2011	9581	1259	2771	2479	1449	1623
	2012	9689	1336	2861	2371	1433	1688
25–34	2011	13242	1495	2856	2425	2575	3891
	2012	14406	1546	3035	2661	2794	4370
35–44	2011	8558	879	1700	1528	1627	2824
	2012	9616	981	1856	1673	1811	3295
45–54	2011	10113	998	1971	1554	2010	3580
	2012	10456	1078	2028	1609	1885	3856
55 lat i więcej	2011	6535	518	1182	868	1233	2734
	2012	7608	735	1292	1050	1465	3066
Według poziomu wykształcenia:							
Wyższe	2011	5043	565	1253	1134	910	1181
	2012	5659	658	1306	1235	986	1474
Średnie: zawodowe ^c	2011	9775	1026	2182	1911	1879	2777
	2012	10587	1207	2282	2063	1923	3112
ogólnokształcące	2011	4736	494	1109	993	912	1228
	2012	4891	521	1097	978	924	1371
Zasadnicze zawodowe	2011	13825	1567	2933	2474	2524	4327
	2012	15129	1734	3223	2633	2787	4752
Gimnazjalne i niższe	2011	14650	1497	3003	2342	2669	5139
	2012	15509	1556	3164	2455	2768	5566
Według stażu pracy^b:							
Bez stażu pracy	2011	8056	714	1827	1723	1347	2445
	2012	7775	652	1766	1647	1162	2548
1 rok i mniej	2011	6663	770	1591	1308	1102	1892
	2012	7212	823	1700	1332	1233	2124
1– 5	2011	11202	1268	2578	2145	2013	3198
	2012	12452	1432	2777	2356	2263	3624
5–10	2011	6254	695	1302	1117	1234	1906
	2012	6976	768	1422	1201	1339	2246
10–20	2011	7395	824	1441	1202	1408	2520
	2012	8058	879	1555	1297	1512	2815
20–30	2011	6091	617	1192	935	1261	2086
	2012	6328	658	1273	972	1202	2223
Powyżej 30 lat	2011	2368	261	549	424	529	605
	2012	2974	464	579	559	677	695

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie. c Łącznie z wykształceniem policealnym.

TABL. 9(28). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Razem	Według czasu pozostawania bez pracy ^{ab}					
		1 miesiąc i mniej	1-3	3-6	6-12	powyżej 12 miesięcy	
w tym KOBIETY							
R A Z E M	2011	26173	2154	5122	5009	4953	8935
	2012	26991	2286	5169	4928	4799	9809
Według wieku:							
24 lata i mniej	2011	5690	578	1462	1491	926	1233
	2012	5392	550	1384	1299	886	1273
25-34	2011	8304	681	1532	1499	1671	2921
	2012	8694	669	1531	1547	1663	3284
35-44	2011	5045	382	891	872	961	1939
	2012	5480	438	927	916	958	2241
45-54	2011	5187	392	921	843	1047	1984
	2012	5145	428	969	827	867	2054
55 lat i więcej	2011	1947	121	316	304	348	858
	2012	2280	201	358	339	425	957
Według poziomu wykształcenia:							
Wyższe	2011	3438	356	820	793	630	839
	2012	3699	394	817	840	610	1038
Średnie: zawodowe ^c	2011	6249	537	1272	1207	1241	1992
	2012	6467	606	1249	1223	1168	2221
ogólnokształcące	2011	3327	280	726	688	684	949
	2012	3302	285	671	644	649	1053
Zasadnicze zawodowe	2011	6406	527	1118	1157	1211	2393
	2012	6647	523	1242	1148	1199	2535
Gimnazjalne i niższe	2011	6753	454	1186	1164	1187	2762
	2012	6876	478	1190	1073	1173	2962
Według stażu pracy^b:							
Bez stażu pracy	2011	5139	361	1056	1072	854	1796
	2012	4747	294	938	954	695	1866
1 rok i mniej	2011	4089	372	888	808	689	1332
	2012	4268	393	863	791	711	1510
1- 5	2011	6434	559	1254	1246	1202	2173
	2012	6859	575	1335	1240	1269	2440
5-10	2011	3502	277	620	631	741	1233
	2012	3722	301	637	647	701	1436
10-20	2011	3816	318	675	658	742	1423
	2012	4094	351	769	678	761	1535
20-30	2011	2538	212	469	441	561	855
	2012	2434	205	463	419	466	881
Powyżej 30 lat	2011	655	55	160	153	164	123
	2012	867	167	164	199	196	141

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1-3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie. c Łącznie z wykształceniem policealnym.

110 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 10(29). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku					
		24 lata i mniej	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej	
O G Ó Ł E M							
WOJEWÓDZTWO	2011	48029	9581	13242	8558	10113	6535
	2012	51775	9689	14406	9616	10456	7608
Podregion nyski	2011	24140	4636	6592	4518	5101	3293
	2012	25364	4590	7137	4929	5105	3603
powiaty:							
Brzeski	2011	6282	1101	1745	1168	1348	920
	2012	6314	1047	1779	1255	1331	902
Kluczborski	2011	3283	822	917	616	566	362
	2012	3231	693	935	603	573	427
Namysłowski	2011	2608	591	692	433	567	325
	2012	2739	611	744	485	548	351
Nyski	2011	8599	1424	2366	1709	1869	1231
	2012	9567	1545	2704	1959	1935	1424
Prudnicki	2011	3368	698	872	592	751	455
	2012	3513	694	975	627	718	499
Podregion opolski	2011	23889	4945	6650	4040	5012	3242
	2012	26411	5099	7269	4687	5351	4005
powiaty:							
Głubczycki	2011	3050	712	849	522	596	371
	2012	3368	687	921	587	690	483
Kędzierzyńsko-kozielski	2011	4484	899	1184	817	1016	568
	2012	4922	912	1263	914	1078	755
Krapkowicki	2011	2531	586	705	400	531	309
	2012	2684	576	717	483	539	369
Oleski	2011	2438	689	620	361	458	310
	2012	2521	670	685	374	471	321
Opolski	2011	4715	964	1374	796	977	604
	2012	5300	1084	1482	937	1058	739
Strzelecki	2011	2349	530	606	341	536	336
	2012	2627	593	673	401	556	404
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	4322	565	1312	803	898	744
	2012	4989	577	1528	991	959	934

TABL. 10(29). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Razem	W wieku					
		24 lata i mniej	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej	
w tym KOBIETY							
WOJEWÓDZTWO	2011	26173	5690	8304	5045	5187	1947
	2012	26991	5392	8694	5480	5145	2280
Podregion nyski	2011	12961	2717	4090	2631	2551	972
	2012	12963	2542	4185	2739	2468	1029
powiaty:							
Brzeski	2011	3454	668	1103	683	657	343
	2012	3286	587	1066	695	650	288
Kluczborski	2011	1966	508	606	427	313	112
	2012	1890	418	634	394	306	138
Namysłowski	2011	1506	367	453	284	307	95
	2012	1540	379	486	292	276	107
Nyski	2011	4292	786	1374	913	916	303
	2012	4533	809	1442	1020	892	370
Prudnicki	2011	1743	388	554	324	358	119
	2012	1714	349	557	338	344	126
Podregion opolski	2011	13212	2973	4214	2414	2636	975
	2012	14028	2850	4509	2741	2677	1251
powiaty:							
Głubczycki	2011	1665	428	526	292	309	110
	2012	1763	396	561	328	337	141
Kędzierzyńsko-kozielski	2011	2562	553	792	497	538	182
	2012	2617	476	803	532	547	259
Krapkowicki	2011	1503	332	492	269	309	101
	2012	1569	332	504	309	299	125
Oleski	2011	1323	408	379	224	221	91
	2012	1330	385	413	215	226	91
Opolski	2011	2560	581	862	465	488	164
	2012	2853	608	951	565	520	209
Strzelecki	2011	1283	348	382	186	263	104
	2012	1394	343	419	240	266	126
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	2316	323	781	481	508	223
	2012	2502	310	858	552	482	300

112 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 11(30). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z wykształceniem					
		wyższym	średnim		zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym	
			zawodowym ^a	ogólnokształcącym			
O G Ó Ł E M							
WOJEWÓDZTWO	2011	48029	5043	9775	4736	13825	14650
	2012	51775	5659	10587	4891	15129	15509
Podregion nyski	2011	24140	2207	5209	2367	7201	7156
	2012	25364	2343	5597	2375	7647	7402
powiaty:							
Brzeski	2011	6282	576	1688	427	1770	1821
	2012	6314	564	1732	405	1825	1788
Kluczborski	2011	3283	325	716	456	887	899
	2012	3231	331	743	371	895	891
Namysłowski	2011	2608	188	509	320	837	754
	2012	2739	220	548	318	880	773
Nyski	2011	8599	838	1702	814	2621	2624
	2012	9567	949	1937	928	2898	2855
Prudnicki	2011	3368	280	594	350	1086	1058
	2012	3513	279	637	353	1149	1095
Podregion opolski	2011	23889	2836	4566	2369	6624	7494
	2012	26411	3316	4990	2516	7482	8107
powiaty:							
Głubczycki	2011	3050	224	529	352	858	1087
	2012	3368	234	595	372	1005	1162
Kędzierzyńsko-kozielski	2011	4484	405	816	346	1303	1614
	2012	4922	448	918	393	1436	1727
Krapkowicki	2011	2531	251	439	258	779	804
	2012	2684	285	477	242	853	827
Oleski	2011	2438	288	608	204	770	568
	2012	2521	310	623	193	762	633
Opolski	2011	4715	484	891	447	1461	1432
	2012	5300	582	953	521	1685	1559
Strzelecki	2011	2349	218	406	170	647	908
	2012	2627	275	432	199	749	972
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	4322	966	877	592	806	1081
	2012	4989	1182	992	596	992	1227

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

TABL. 11(30). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Razem	Z wykształceniem					
		wyższym	średnim		zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym	
			zawodowym ^a	ogólnokształcącym			
w tym KOBIETY							
WOJEWÓDZTWO	2011	26173	3438	6249	3327	6406	6753
	2012	26991	3699	6467	3302	6647	6876
Podregion nyski	2011	12961	1536	3338	1624	3254	3209
	2012	12963	1548	3434	1565	3239	3177
powiaty:							
Brzeski	2011	3454	389	1127	310	772	856
	2012	3286	372	1087	282	761	784
Kluczborski	2011	1966	243	468	312	481	462
	2012	1890	238	474	261	462	455
Namysłowski	2011	1506	136	342	218	456	354
	2012	1540	161	370	212	455	342
Nyski	2011	4292	565	1042	566	1053	1066
	2012	4533	589	1134	601	1082	1127
Prudnicki	2011	1743	203	359	218	492	471
	2012	1714	188	369	209	479	469
Podregion opolski	2011	13212	1902	2911	1703	3152	3544
	2012	14028	2151	3033	1737	3408	3699
powiaty:							
Głubczycki	2011	1665	152	346	260	384	523
	2012	1763	152	389	257	424	541
Kędzierzyńsko-kozielski	2011	2562	288	541	278	651	804
	2012	2617	292	567	303	660	795
Krapkowicki	2011	1503	190	304	196	400	413
	2012	1569	200	317	188	449	415
Oleski	2011	1323	208	368	150	357	240
	2012	1330	224	343	142	372	249
Opolski	2011	2560	319	556	320	689	676
	2012	2853	395	599	348	773	738
Strzelecki	2011	1283	147	274	126	339	397
	2012	1394	181	281	142	365	425
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	2316	598	522	373	332	491
	2012	2502	707	537	357	365	536

a łącznie z wykształceniem policealnym.

TABL. 12(31). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ze stażem pracy ^a						Bez stażu pracy	
		1 rok i mniej	1–5	5–10	10–20	20–30	powyżej 30 lat		
O G Ó Ł E M									
WOJEWÓDZTWO	2011	48029	6663	11202	6254	7395	6091	2368	8056
	2012	51775	7212	12452	6976	8058	6328	2974	7775
Podregion nyski	2011	24140	3435	5693	3277	3769	3078	1123	3765
	2012	25364	3645	6169	3571	3989	3043	1318	3629
powiaty:									
Brzeski	2011	6282	786	1477	911	1038	822	261	987
	2012	6314	782	1579	964	1073	811	284	821
Kluczborski	2011	3283	607	786	442	448	329	121	550
	2012	3231	603	810	434	446	325	150	463
Namysłowski	2011	2608	479	697	347	372	267	112	334
	2012	2739	461	729	387	439	260	117	346
Nyski	2011	8599	1163	1970	1180	1395	1204	447	1240
	2012	9567	1343	2203	1335	1491	1221	579	1395
Prudnicki	2011	3368	400	763	397	516	456	182	654
	2012	3513	456	848	451	540	426	188	604
Podregion opolski	2011	23889	3228	5509	2977	3626	3013	1245	4291
	2012	26411	3567	6283	3405	4069	3285	1656	4146
powiaty:									
Głubczycki	2011	3050	399	749	417	452	317	101	615
	2012	3368	428	838	437	534	380	170	581
Kędzierzyńsko- -kozielski	2011	4484	509	1060	499	709	522	226	959
	2012	4922	569	1141	549	803	595	317	948
Krapkowicki	2011	2531	372	613	349	345	316	119	417
	2012	2684	425	649	390	394	323	172	331
Oleski	2011	2438	261	607	305	351	287	147	480
	2012	2521	312	649	344	366	263	127	460
Opolski	2011	4715	647	1102	628	747	637	245	709
	2012	5300	711	1315	730	833	687	320	704
Strzelecki	2011	2349	340	461	244	309	289	109	597
	2012	2627	316	598	312	346	329	149	577
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	4322	700	917	535	713	645	298	514
	2012	4989	806	1093	643	793	708	401	545

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.

TABL. 12(31). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Razem	Ze stażem pracy ^a						Bez stażu pracy	
		1 rok i mniej	1–5	5–10	10–20	20–30	powyżej 30 lat		
w tym KOBIETY									
WOJEWÓDZTWO	2011	26173	4089	6434	3502	3816	2538	655	5139
	2012	26991	4268	6859	3722	4094	2434	867	4747
Podregion nyski	2011	12961	2111	3204	1816	1872	1233	300	2425
	2012	12963	2169	3321	1815	1953	1116	378	2211
powiaty:									
Brzeski	2011	3454	474	843	539	512	354	79	653
	2012	3286	476	869	499	532	311	81	518
Kluczborski	2011	1966	388	476	278	262	132	32	398
	2012	1890	393	495	263	259	111	47	322
Namysłowski	2011	1506	328	430	194	190	95	24	245
	2012	1540	323	441	202	206	87	28	253
Nyski	2011	4292	698	1039	585	662	447	109	752
	2012	4533	745	1084	611	701	424	173	795
Prudnicki	2011	1743	223	416	220	246	205	56	377
	2012	1714	232	432	240	255	183	49	323
Podregion opolski	2011	13212	1978	3230	1686	1944	1305	355	2714
	2012	14028	2099	3538	1907	2141	1318	489	2536
powiaty:									
Głubczycki	2011	1665	240	434	204	205	136	25	421
	2012	1763	255	472	213	233	148	43	399
Kędzierzyńsko- -kozielski	2011	2562	318	650	305	397	242	66	584
	2012	2617	327	660	315	438	250	91	536
Krapkowicki	2011	1503	235	354	223	214	152	37	288
	2012	1569	252	396	254	237	152	49	229
Oleski	2011	1323	166	345	173	188	109	34	308
	2012	1330	190	355	196	191	93	26	279
Opolski	2011	2560	386	656	341	399	244	67	467
	2012	2853	436	745	397	452	263	104	456
Strzelecki	2011	1283	237	261	141	153	113	26	352
	2012	1394	206	330	174	187	115	45	337
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	2316	396	530	299	388	309	100	294
	2012	2502	433	580	358	403	297	131	300

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.

TABL. 13(32). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według czasu pozostawania bez pracy ^a						
		1 miesiąc i mniej	1–3	3–6	6–12	12–24	24 miesiące i więcej	
O G Ó Ł E M								
WOJEWÓDZTWO	2011	48029	5149	10480	8854	8894	8756	5896
	2012	51775	5676	11072	9364	9388	8649	7626
Podregion nyski	2011	24140	2536	5161	4344	4675	4560	2864
	2012	25364	2806	5317	4535	4585	4369	3752
powiaty:								
Brzeski	2011	6282	674	1307	1034	1201	1297	769
	2012	6314	795	1221	1013	1180	1036	1069
Kluczborski	2011	3283	393	733	547	598	570	442
	2012	3231	421	660	633	525	472	520
Namysłowski	2011	2608	236	489	438	490	514	441
	2012	2739	274	595	537	430	424	479
Nyski	2011	8599	975	2032	1716	1804	1430	642
	2012	9567	913	2173	1817	1881	1862	921
Prudnicki	2011	3368	258	600	609	582	749	570
	2012	3513	403	668	535	569	575	763
Podregion opolski	2011	23889	2613	5319	4510	4219	4196	3032
	2012	26411	2870	5755	4829	4803	4280	3874
powiaty:								
Głubczycki	2011	3050	254	735	492	502	644	423
	2012	3368	285	646	545	607	661	624
Kędzierzyńsko- -kozielski	2011	4484	436	918	850	849	827	604
	2012	4922	420	1016	863	931	877	815
Krapkowicki	2011	2531	317	624	465	404	375	346
	2012	2684	384	594	504	467	367	368
Oleski	2011	2438	280	552	570	447	354	235
	2012	2521	303	514	516	438	457	293
Opolski	2011	4715	469	934	888	852	933	639
	2012	5300	557	1156	965	1009	802	811
Strzelecki	2011	2349	370	616	429	367	292	275
	2012	2627	402	692	497	394	341	301
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	4322	487	940	816	798	771	510
	2012	4989	519	1137	939	957	775	662

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy, przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie.

TABL. 13(32). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Razem	Według czasu pozostawania bez pracy ^a						
		1 miesiąc i mniej	1–3	3–6	6–12	12–24	24 miesiące i więcej	
w tym KOBIECY								
WOJEWÓDZTWO	2011	26173	2154	5122	5009	4953	5200	3735
	2012	26991	2286	5169	4928	4799	5001	4808
Podregion nyski	2011	12961	1041	2545	2407	2542	2663	1763
	2012	12963	1112	2437	2362	2254	2458	2340
powiaty:								
Brzeski	2011	3454	280	676	590	652	787	469
	2012	3286	327	589	542	576	587	665
Kluczborski	2011	1966	175	400	331	377	384	299
	2012	1890	211	334	361	315	309	360
Namysłowski	2011	1506	103	247	251	262	327	316
	2012	1540	99	314	305	237	244	341
Nyski	2011	4292	398	952	916	930	726	370
	2012	4533	321	918	895	860	1016	523
Prudnicki	2011	1743	85	270	319	321	439	309
	2012	1714	154	282	259	266	302	451
Podregion opolski	2011	13212	1113	2577	2602	2411	2537	1972
	2012	14028	1174	2732	2566	2545	2543	2468
powiaty:								
Głubczycki	2011	1665	108	321	263	300	375	298
	2012	1763	108	307	281	291	372	404
Kędzierzyńsko- -kozielski	2011	2562	202	450	502	504	517	387
	2012	2617	161	463	425	517	534	517
Krapkowicki	2011	1503	141	298	262	260	287	255
	2012	1569	187	269	285	282	254	292
Oleski	2011	1323	109	261	335	244	216	158
	2012	1330	125	240	288	221	264	192
Opolski	2011	2560	197	454	515	461	527	406
	2012	2853	211	573	535	562	459	513
Strzelecki	2011	1283	153	307	277	192	185	169
	2012	1394	157	338	278	222	212	187
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	2316	203	486	448	450	430	299
	2012	2502	225	542	474	450	448	363

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy, przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie.

TABL. 14(33). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY

Stan w dniu 31 XII

LATA SEKCJE		Ogółem	W tym ko- biety	Z ogółem poprzednio pracujący			
				pozostający bez pracy			zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pra- cy
				do 1 miesiąca	1–12	powyżej 12 miesiący	
O G Ó Ł E M	2011	39973	21034	4435	23331	12207	1663
	2012	44000	22244	5024	25249	13727	2492
w tym:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	1200	434	116	700	384	53
	2012	1100	420	107	572	421	62
Przemysł	2011	9700	5150	994	5708	2998	547
	2012	10122	5091	1181	5667	3274	789
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	9134	4990	931	5367	2836	520
	2012	9517	4912	1103	5331	3083	705
Budownictwo	2011	3503	347	653	1959	891	131
	2012	4298	388	690	2554	1054	326
Handel; naprawa po- jazdów samochodow- ych ^a	2011	6470	4638	662	3832	1976	289
	2012	6686	4582	607	3869	2210	358
Transport i gospodar- ka magazynowa	2011	900	313	107	560	233	77
	2012	1008	367	115	615	278	104
Zakwaterowanie i gas- tronomia ^a	2011	1070	807	119	659	292	30
	2012	1161	922	114	693	354	52
Informacja i komunika- cja	2011	180	92	15	100	65	26
	2012	224	127	16	132	76	30
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2011	458	342	44	291	123	72
	2012	421	317	54	242	125	67
Obsługa rynku nieru- chomości ^a	2011	562	259	46	328	188	9
	2012	494	241	42	259	193	21
Działalność profesjo- nalna, naukowa i techniczna	2011	878	484	85	528	265	26
	2012	993	573	105	602	286	47
Administrowanie i dzia- łalność wspierająca ^a	2011	1223	680	143	792	288	28
	2012	1573	869	222	1001	350	82
Administracja publiczna i obrona narodowa obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	2011	2724	1207	220	1371	1133	53
	2012	2305	1018	229	1117	959	46
Edukacja	2011	999	764	61	541	397	35
	2012	985	784	58	583	344	74
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	1119	850	96	634	389	62
	2012	1038	794	86	547	405	61
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2011	671	361	95	400	176	14
	2012	655	367	70	382	203	19

a Bez osób, dla których nie ustalono rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.

TABL. 15(34). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem bezrobotni			
				absolwenci ^a	poprzednio pracujący pozostający bez pracy		
					do 1 miesiąca	1–12	powyżej 12 miesięcy
O G Ó Ł E M	2011	48029	26173	3022	4435	23331	12207
	2012	51775	26991	3041	5024	25249	13727
w tym:							
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2011	325	125	7	35	219	70
	2012	363	150	7	36	233	94
Specjaliści	2011	3833	2737	566	298	1742	823
	2012	4187	2824	596	352	1884	938
Technicy i inny średni personel	2011	5121	3174	413	480	2430	1294
	2012	5361	3193	345	513	2587	1418
Pracownicy biurowi	2011	2108	1510	97	194	1244	588
	2012	2274	1576	94	245	1241	702
Pracownicy usług i sprzedawcy	2011	9933	7803	532	918	5581	3063
	2012	10092	7934	515	947	5529	3226
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2011	1150	643	8	104	580	374
	2012	1213	674	5	97	584	444
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2011	12176	3220	391	1485	6795	3571
	2012	13397	3224	416	1715	7443	3904
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2011	2336	687	23	255	1332	734
	2012	2707	790	37	325	1549	812
Pracownicy przy pracach prostych	2011	3905	2040	50	416	2199	1258
	2012	4411	2243	76	500	2465	1420

a Patrz uwagi metodyczne pkt 6 na str. 17.

TABL. 16(35). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BEZ PRAWA DO ZASIŁKU**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	
	w liczbach bezwzględnych	2005=100	2011=100
O G Ó Ł E M	40428	43458	72,3
mężczyźni	18182	20382	80,6
kobiety	22246	23076	66,3
z ogółem:			
Osoby poprzednio pracujące	32376	35687	75,7
w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	617	762	61,6
Osoby dotychczas niepracujące	8052	7771	60,0
w tym absolwenci ^a	2908	2947	102,8
w tym szkoły wyższej ^b	782	733	124,0

a Patrz uwagi metodyczne pkt 6 na str. 17. b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat.

120 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 16(35). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH
BEZ PRAWA DO ZASIŁKU (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych	2005=100	2011=100	
z ogółem (dok.):				
Zamieszkali na wsi	18404	19924	72,4	108,3
Do 25 roku życia	8987	9089	71,5	101,1
Długotrwale bezrobotni	23377	24853	55,3	106,3
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	5276	5582	x	105,8
Powyżej 50 roku życia	9706	10243	96,7	105,5
Bez: kwalifikacji zawodowych	14329	14963	97,1	104,4
doświadczenia zawodowego	10982	10821	x	98,5
wykształcenia średniego	24549	26142	x	106,5
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	4293	4653	x	108,4
Osoby, które po odbyciu kary pozbawie- nia wolności nie podjęły zatrudnienia ...	871	990	x	113,7
Niepełnosprawni	2223	2325	158,3	104,6

TABL. 17(36). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BEZ PRAWA DO ZASIŁKU WEDŁUG
PODREGIONÓW I POWIATÓW

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
WOJEWÓDZTWO	40428	22246	43458	23076
Podregion nyski	19655	10657	21074	10961
powiaty:				
Brzeski	4918	2690	4722	2487
Kluczborski	2754	1687	2698	1611
Namysłowski	2323	1373	2403	1395
Nyski	6682	3353	8120	3936
Prudnicki	2978	1554	3131	1532
Podregion opolski	20773	11589	22384	12115
powiaty:				
Głubczycki	2781	1532	2964	1590
Kędzierzyńsko-kozielski	4030	2299	4264	2323
Krapkowicki	2214	1359	2272	1374
Oleski	1981	1103	2099	1137
Opolski	4048	2220	4440	2433
Strzelecki	2067	1134	2232	1174
Miasto na prawach powiatu – Opole	3652	1942	4113	2084

TABL. 18(37). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych	2005=100	2011=100	
O G Ó Ł E M	21706	23504	74,5	108,3
mężczyźni	9809	11035	80,2	112,5
kobiety	11897	12469	70,0	104,8
z ogółem:				
Do 25 roku życia	5094	5246	73,9	103,0
Długotrwale bezrobotni	10548	11301	53,2	107,1
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	2718	2953	x	108,6
Powyżej 50 roku życia	5164	5676	112,0	109,9
Bez: kwalifikacji zawodowych	7464	7906	100,6	105,9
doświadczenia zawodowego	5265	5186	x	98,5
wykształcenia średniego	13982	15076	x	107,8
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	1764	2016	x	114,3
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	309	386	x	124,9
Niepełnosprawni	930	952	158,7	102,4

TABL. 19(38). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ZAMIESZKAŁI NA WSI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według czasu pozostawania bez pracy ^{ab}					
		1 miesiąc i mniej	1–3	3–6	6–12	powyżej 12 miesięcy	
O G Ó Ł E M							
O G Ó Ł E M	2011	21706	2363	4717	4103	3876	6647
	2012	23504	2662	4980	4157	4139	7566
Według wieku:							
24 lata i mniej	2011	5094	644	1437	1373	770	870
	2012	5246	714	1484	1292	806	950
25–34	2011	5860	648	1203	1057	1131	1821
	2012	6387	707	1305	1090	1219	2066
35–44	2011	3722	412	756	670	651	1233
	2012	4150	450	790	687	766	1457
45–54	2011	4312	432	816	678	827	1559
	2012	4609	487	912	686	781	1743
55 lat i więcej	2011	2718	227	505	325	497	1164
	2012	3112	304	489	402	567	1350

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie.

122 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 19(38). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ STAŻU PRACY (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według czasu pozostawania bez pracy ^{ab}					powyżej 12 miesięcy
		1 miesiąc i mniej	1–3	3–6	6–12		
O G Ó Ł E M (dok.)							
Według poziomu wykształcenia:							
Wyższe	2011	1664	176	427	414	299	348
	2012	1841	221	418	393	320	489
Średnie: zawodowe ^c	2011	4171	479	967	874	745	1106
	2012	4653	550	1051	904	836	1312
ogólnokształcące	2011	1889	185	436	438	373	457
	2012	1934	201	407	392	370	564
Zasadnicze zawodowe	2011	7012	795	1502	1300	1224	2191
	2012	7715	935	1634	1355	1347	2444
Gimnazjalne i niższe	2011	6970	728	1385	1077	1235	2545
	2012	7361	755	1470	1113	1266	2757
Według stażu pracy^b:							
Bez stażu pracy	2011	3992	345	871	906	653	1217
	2012	3853	308	887	828	568	1262
1 rok i mniej	2011	2959	320	691	603	480	865
	2012	3176	372	732	530	545	997
1– 5	2011	5312	610	1240	1053	948	1461
	2012	5970	722	1281	1136	1090	1741
5–10	2011	2866	331	588	493	539	915
	2012	3220	383	672	521	583	1061
10–20	2011	3218	386	639	525	563	1105
	2012	3554	421	696	541	610	1286
20–30	2011	2421	257	480	364	499	821
	2012	2562	273	489	387	486	927
Powyżej 30 lat	2011	938	114	208	159	194	263
	2012	1169	183	223	214	257	292

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie. c Łącznie z wykształceniem policealnym.

TABL. 19(38). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Razem	Według czasu pozostawania bez pracy ^{ab}					
		1 miesiąc i mniej	1–3	3–6	6–12	powyżej 12 miesięcy	
w tym KOBIETY							
R A Z E M	2011	11897	944	2337	2347	2168	4101
	2012	12469	1018	2374	2262	2197	4618
Według wieku:							
24 lata i mniej	2011	3064	295	773	840	494	662
	2012	2978	280	733	725	528	712
25–34	2011	3805	310	674	664	757	1400
	2012	4029	305	684	655	768	1617
35–44	2011	2215	159	413	390	398	855
	2012	2417	196	397	395	412	1017
45–54	2011	2114	144	354	349	400	867
	2012	2212	162	435	366	350	899
55 lat i więcej	2011	699	36	123	104	119	317
	2012	833	75	125	121	139	373
Według poziomu wykształcenia:							
Wyższe	2011	1236	114	300	312	225	285
	2012	1315	148	282	281	219	385
Średnie: zawodowe ^c	2011	2718	246	569	560	498	845
	2012	2958	275	611	559	534	979
ogólnokształcące	2011	1432	114	319	324	295	380
	2012	1405	113	265	282	284	461
Zasadnicze zawodowe	2011	3397	267	611	645	597	1277
	2012	3563	263	663	638	624	1375
Gimnazjalne i niższe	2011	3114	203	538	506	553	1314
	2012	3228	219	553	502	536	1418
Według stażu pracy^b:							
Bez stażu pracy	2011	2678	184	522	589	438	945
	2012	2497	150	499	501	371	976
1 rok i mniej	2011	1931	158	424	398	320	631
	2012	2028	186	408	339	346	749
1– 5	2011	3072	275	620	617	557	1003
	2012	3338	278	607	617	652	1184
5–10	2011	1572	121	279	264	327	581
	2012	1695	137	299	283	303	673
10–20	2011	1558	123	275	265	290	605
	2012	1733	140	333	282	307	671
20–30	2011	889	67	161	167	196	298
	2012	902	76	169	170	161	326
Powyżej 30 lat	2011	197	16	56	47	40	38
	2012	276	51	59	70	57	39

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie. c Łącznie z wykształceniem policealnym.

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
WOJEWÓDZTWO	21706	11897	23504	12469
Podregion nyski	11487	6198	12196	6346
powiaty:				
Brzeski	2782	1532	2886	1495
Kluczborski	1571	950	1558	925
Namysłowski	1772	1042	1827	1061
Nyski	4038	1978	4520	2149
Prudnicki	1324	696	1405	716
Podregion opolski	10219	5699	11308	6123
powiaty:				
Głubczycki	1563	859	1742	929
Kędzierzyńsko-kozielski	1285	719	1393	745
Krapkowicki	1025	620	1092	651
Oleski	1446	781	1524	809
Opolski	3759	2068	4303	2337
Strzelecki	1141	652	1254	652

TABL. 21(40). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a WEDŁUG PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem					
		do 25 roku życia	długo-trwale bezrobotni	powyżej 50 roku życia	bez doświadczenia zawodowego	bez wykształcenia średniego	niepełnosprawni
O G Ó Ł E M							
O G Ó Ł E M	2011 44128	9581	23492	12374	10989	28475	2657
	2012 47269	9689	24968	13590	10825	30638	2739
Według wieku:							
24 lata i mniej	2011 9581	9581	3010	x	5609	4451	184
	2012 9689	9689	2956	x	5303	4767	182
25–34	2011 10739	x	6128	x	3531	5780	381
	2012 11534	x	6676	x	3653	6099	356
35–44	2011 7535	x	4443	x	826	5746	453
	2012 8362	x	4992	x	855	6243	479
45–54	2011 9738	x	5821	x	633	7566	894
	2012 10076	x	5925	x	621	7807	838
55 lat i więcej	2011 6535	x	4090	x	390	4932	745
	2012 7608	x	4419	x	393	5722	884

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

TABL. 21(40). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a WEDŁUG PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (cd.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem						
		do 25 roku życia	długo-trwale bezrobotni	powyżej 50 roku życia	bez doświadczenia zawodowego	bez wykształcenia średniego	niepełnosprawni	
O G Ó Ł E M (dok.)								
Według poziomu wykształcenia:								
Wyższe	2011	3513	860	1755	421	1734	x	105
	2012	3852	810	2145	500	1723	x	117
Średnie: zawodowe ^b	2011	7833	2174	4298	2166	2479	x	473
	2012	8403	2260	4603	2396	2491	x	496
ogólnokształcące ...	2011	4307	2097	2025	526	1892	x	168
	2012	4376	1852	2151	530	1744	x	157
Zasadnicze zawodowe	2011	13825	2201	6903	3837	1042	13825	928
	2012	15129	2439	7333	4444	1052	15129	947
Gimnazjalne i niższe	2011	14650	2249	8511	5424	3842	14650	983
	2012	15509	2328	8736	5720	3815	15509	1022
Według czasu pozostawania bez pracy^{cd}:								
1 miesiąc i mniej	2011	4459	1259	981	1073	1033	3063	197
	2012	4867	1336	947	1360	987	3290	224
1– 3	2011	9284	2771	2519	2281	2550	5936	483
	2012	9788	2861	2665	2469	2510	6387	517
3– 6	2011	7842	2479	2180	1747	2317	4816	410
	2012	8129	2371	2110	1929	2195	5088	374
6–12	2011	7913	1449	3313	2429	1855	5193	499
	2012	8227	1433	3119	2546	1683	5555	459
Powyżej 12 miesięcy	2011	14630	1623	14499	4844	3234	9467	1068
	2012	16258	1688	16127	5286	3450	10318	1165
Według stażu pracy^d:								
Bez stażu pracy	2011	8050	4387	3750	529	8050	3538	273
	2012	7772	4068	3641	528	7772	3456	262
1 rok i mniej	2011	6198	2251	3473	610	2939	3175	242
	2012	6602	2306	3730	663	3053	3381	249
1– 5	2011	9732	2839	5249	909	x	6808	387
	2012	10784	3201	5747	942	x	7478	430
5–10	2011	5309	104	2978	883	x	3954	349
	2012	5825	114	3351	946	x	4299	346
10–20	2011	6655	x	3964	2675	x	5127	566
	2012	7241	x	4288	2910	x	5517	581
20–30	2011	5828	x	3241	4474	x	4214	625
	2012	6076	x	3293	4696	x	4438	607
Powyżej 30 lat	2011	2356	x	837	2294	x	1659	215
	2012	2969	x	918	2905	x	2069	264

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz. b Łącznie z wykształceniem policealnym. c Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie.

TABL. 21(40). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a WEDŁUG PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (cd.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Razem	Z razem						niepełno- sprawni
		do 25 roku życia	długo- trwale bezro- botni	powyżej 50 roku życia	bez do- świadczenia zawodo- wego	bez wy- kształce- nia śred- niego		
w tym KOBIETY								
R A Z E M	2011	23766	5690	13697	4866	6868	13159	1266
	2012	24443	5392	14353	5133	6526	13523	1289
Według wieku:								
24 lata i mniej	2011	5690	5690	2124	x	3465	2338	93
	2012	5392	5392	2069	x	3098	2344	88
25–34	2011	6764	x	4378	x	2364	3114	181
	2012	7096	x	4743	x	2396	3185	186
35–44	2011	4414	x	2922	x	562	2996	280
	2012	4747	x	3203	x	567	3116	283
45–54	2011	4951	x	3065	x	338	3439	467
	2012	4928	x	3044	x	328	3432	448
55 lat i więcej	2011	1947	x	1208	x	139	1272	245
	2012	2280	x	1294	x	137	1446	284
Według poziomu wykształcenia:								
Wyższe	2011	2421	639	1238	153	1184	x	55
	2012	2565	572	1485	188	1118	x	65
Średnie: zawodowe ^b	2011	5102	1262	2976	1190	1583	x	276
	2012	5310	1251	3175	1262	1532	x	277
ogólnokształcące ...	2011	3084	1451	1552	366	1345	x	114
	2012	3045	1225	1601	365	1184	x	109
Zasadnicze zawodowe	2011	6406	1143	3557	1215	541	6406	392
	2012	6647	1213	3674	1312	521	6647	410
Gimnazjalne i niższe	2011	6753	1195	4374	1942	2215	6753	429
	2012	6876	1131	4418	2006	2171	6876	428

^a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz. ^b Łącznie z wykształceniem policealnym.

TABL. 21(40). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a WEDŁUG PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Razem	Z razem						niepełnosprawni
		do 25 roku życia	długo-trwale bezrobotni	powyżej 50 roku życia	bez doświadczenia zawodowego	bez wykształcenia średniego		
w tym KOBIETY (dok.)								
Według czasu pozostawania bez pracy^{bc}:								
1 miesiąc i mniej	2011	1789	578	460	343	503	981	80
	2012	1900	550	425	462	455	1001	103
1– 3	2011	4414	1462	1290	828	1439	2304	213
	2012	4480	1384	1385	920	1315	2432	231
3– 6	2011	4340	1491	1262	779	1424	2321	204
	2012	4150	1299	1199	769	1269	2221	195
6–12	2011	4300	926	1809	957	1155	2398	241
	2012	4114	886	1597	914	987	2372	198
Powyżej 12 miesięcy	2011	8923	1233	8876	1959	2347	5155	528
	2012	9799	1273	9747	2068	2500	5497	562
Według stażu pracy^c:								
Bez stażu pracy	2011	5137	2759	2687	238	5137	2070	158
	2012	4746	2411	2576	232	4746	1969	140
1 rok i mniej	2011	3790	1350	2335	243	1731	1705	117
	2012	3920	1284	2500	261	1780	1759	127
1– 5	2011	5519	1533	3318	329	x	3432	190
	2012	5944	1650	3628	305	x	3627	215
5–10	2011	2909	48	1817	409	x	1868	186
	2012	3073	47	1989	430	x	1917	184
10–20	2011	3369	x	2112	1271	x	2291	291
	2012	3596	x	2234	1373	x	2391	302
20–30	2011	2395	x	1272	1753	x	1451	272
	2012	2299	x	1243	1691	x	1409	251
Powyżej 30 lat	2011	647	x	156	623	x	342	52
	2012	865	x	183	841	x	451	70

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie.

TABL. 22(41). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem						
		do 25 roku życia	długo-trwale bezrobotni	powyżej 50 roku życia	bez kwalifikacji zawodowych	bez doświadczenia zawodowego	bez wykształcenia średniego	
O G Ó Ł E M								
WOJEWÓDZTWO	2011	44128	9581	23492	12374	16219	10989	28475
	2012	47269	9689	24968	13590	16884	10825	30638
Podregion nyski	2011	22288	4636	12055	6217	8267	5356	14357
	2012	23349	4590	12717	6478	8715	5232	15049
powiaty:								
Brzeski	2011	5759	1101	3084	1701	2320	1362	3591
	2012	5701	1047	3083	1658	2241	1153	3613
Kluczborski	2011	3023	822	1532	673	947	780	1786
	2012	2939	693	1498	746	977	692	1786
Namysłowski	2011	2443	591	1432	640	678	560	1591
	2012	2546	611	1452	639	773	551	1653
Nyski	2011	7875	1424	4067	2296	3146	1787	5245
	2012	8867	1545	4711	2522	3592	2002	5753
Prudnicki	2011	3188	698	1940	907	1176	867	2144
	2012	3296	694	1973	913	1132	834	2244
Podregion opolski	2011	21840	4945	11437	6157	7952	5633	14118
	2012	23920	5099	12251	7112	8169	5593	15589
powiaty:								
Głubczycki	2011	2862	712	1727	706	1147	828	1945
	2012	3182	687	1919	886	1214	791	2167
Kędzierzyńsko-kozielski	2011	4232	899	2379	1171	1985	1201	2917
	2012	4556	912	2506	1355	1893	1222	3163
Krapkowicki	2011	2357	586	1192	600	933	585	1583
	2012	2453	576	1197	681	876	510	1680
Oleski	2011	2183	689	921	562	434	601	1338
	2012	2286	670	1095	591	488	605	1395
Opolski	2011	4306	964	2274	1167	1372	955	2893
	2012	4789	1084	2342	1344	1438	964	3244
Strzelecki	2011	2187	530	1049	635	1024	708	1555
	2012	2443	593	1077	720	1108	698	1721
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	3713	565	1895	1316	1057	755	1887
	2012	4211	577	2115	1535	1152	803	2219

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

TABL. 22(41). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH
BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a WEDŁUG
PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Razem	Z razem						
		do 25 roku życia	długo- trwale bezro- botni	powyżej 50 roku życia	bez kwali- fikacji zawodo- wych	bez do- świad- czenia zawodo- wego	bez wy- kształce- nia śred- niego	
w tym KOBIETY								
WOJEWÓDZTWO	2011	23766	5690	13697	4866	9063	6868	13159
	2012	24443	5392	14353	5133	9232	6526	13523
Podregion nyski	2011	11836	2717	6891	2374	4505	3355	6463
	2012	11841	2542	7143	2373	4636	3148	6416
powiaty:								
Brzeski	2011	3144	668	1822	704	1372	858	1628
	2012	2947	587	1778	639	1280	705	1545
Kluczborski	2011	1791	508	1006	281	583	540	943
	2012	1713	418	984	299	593	471	917
Namysłowski	2011	1414	367	908	256	394	394	810
	2012	1427	379	912	241	452	401	797
Nyski	2011	3859	786	2104	811	1571	1071	2119
	2012	4162	809	2437	877	1768	1130	2209
Prudnicki	2011	1628	388	1051	322	585	492	963
	2012	1592	349	1032	317	543	441	948
Podregion opolski	2011	11930	2973	6806	2492	4558	3513	6696
	2012	12602	2850	7210	2760	4596	3378	7107
powiaty:								
Głubczycki	2011	1552	428	992	278	661	539	907
	2012	1654	396	1079	327	673	514	965
Kędzierzyńsko- -kozielski	2011	2387	553	1437	501	1125	725	1455
	2012	2399	476	1521	568	1018	684	1455
Krapkowicki	2011	1377	332	824	263	581	395	813
	2012	1425	332	829	292	545	333	864
Oleski	2011	1157	408	560	215	235	386	597
	2012	1199	385	638	215	266	365	621
Opolski	2011	2310	581	1308	440	778	615	1365
	2012	2547	608	1357	500	844	625	1511
Strzelecki	2011	1183	348	619	246	547	425	736
	2012	1279	343	617	267	593	414	790
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	1964	323	1066	549	631	428	823
	2012	2099	310	1169	591	657	443	901

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

130 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 23(42). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem		
		do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotni
WOJEWÓDZTWO	47269	9689	13590	24968
PODREGION NYSKI	23349	4590	6478	12717
Powiat brzeski	5701	1047	1658	3083
<i>Gmina miejska:</i>				
Brzeg	2054	317	680	1140
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Grodków	1404	261	372	773
Lewin Brzeski	923	172	250	486
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Lubsza	564	117	165	290
Olszanka	312	82	68	160
Skarbimierz	444	98	123	234
Powiat kluczborski	2939	693	746	1498
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Byczyna	475	107	102	235
Kluczbork	1398	309	374	696
Wolczyn	850	198	219	478
<i>Gmina wiejska:</i>				
Lasowice Wielkie	216	79	51	89
Powiat namysłowski	2546	611	639	1452
<i>Gmina miejsko-wiejska:</i>				
Namysłów	1392	330	363	782
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Domaszowice	252	61	63	147
Pokój	304	67	76	181
Świerczów	235	57	53	151
Wilków	363	96	84	191
Powiat nyski	8867	1545	2522	4711
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Glucholazy	1654	320	463	886
Korfantów	577	108	156	290
Nysa	3514	543	1083	1950
Otmuchów	780	154	191	385
Paczków	923	144	270	534

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

TABL. 23(42). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2012 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem		
		do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotni
PODREGION NYSKI (dok.)				
Powiat nyski (dok.)				
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Kamiennik	245	61	48	122
Łambinowice	502	99	126	224
Pakosławice	250	36	64	144
Skoroszyce	422	80	121	176
Powiat prudnicki	3296	694	913	1973
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Biała	510	126	130	287
Głogówek	582	155	130	336
Prudnik	1929	350	580	1200
<i>Gmina wiejska:</i>				
Lubrza	275	63	73	150
PODREGION OPOLSKI	23920	5099	7112	12251
Powiat głubczycki	3182	687	886	1919
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Baborów	431	101	109	257
Głubczyce	1535	328	435	947
Kietrz	764	165	230	430
<i>Gmina wiejska:</i>				
Branice	452	93	112	285
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	4556	912	1355	2506
<i>Gmina wiejska:</i>				
Kędzierzyn-Koźle	3231	581	997	1801
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Bierawa	325	72	91	162
Cisek	180	53	36	91
Pawłowiczki	324	70	99	186
Polska Cerekiew	219	58	74	124
Reńska Wieś	277	78	58	142
Powiat krapkowicki	2453	576	681	1197
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Gogolin	481	120	123	238
Krapkowice	969	200	286	471
Zdzieszowice	531	126	158	249
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Strzeleczyki	300	77	72	158
Walce	172	53	42	81

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

132 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 23(42). WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2012 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem		
		do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotni
PODREGION OPOLSKI (dok.)				
Powiat oleski	2286	670	591	1095
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Dobrodzień	282	86	81	132
Gorzów Śląski	293	80	76	154
Olesno	538	185	115	248
Praszka	561	126	169	262
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Radłów	155	58	32	73
Rudniki	333	101	88	157
Zębowice	124	34	30	69
Powiat opolski	4789	1084	1344	2342
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Niemodlin	873	162	260	461
Ozimek	815	172	221	407
Prószków	209	60	51	99
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Chrzastowice	185	57	52	77
Dąbrowa	340	73	95	175
Dobrzeń Wielki	374	92	90	177
Komprachcice	324	56	95	153
Łubniany	229	64	55	105
Murów	266	80	71	135
Popielów	315	77	88	158
Tarnów Opolski	303	71	78	134
Tułowice	260	45	100	119
Turawa	296	75	88	142
Powiat strzelecki	2443	593	720	1077
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>				
Kolonowskie	159	48	41	61
Leśnica	165	48	36	76
Strzelce Opolskie	1179	258	386	521
Ujazd	190	52	45	83
Zawadzkie	399	96	104	194
<i>Gminy wiejskie:</i>				
Izbicko	165	42	54	60
Jemielnica	186	49	54	82
Miasto na prawach powiatu – Opole	4211	577	1535	2115

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

TABL. 24(43). OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	
	w liczbach bezwzględnych		2011=100
Oferty pracy w ciągu roku	30553	29412	96,3
sektor: publiczny	5574	5701	102,3
prywatny	24979	23711	94,9
Zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	23686	21808	92,1
Miejsca aktywizacji zawodowej	6867	7604	110,7
w tym: staże	4312	5647	131,0
prace społecznie użyteczne	2547	1955	76,8
Z ogółem dla:			
absolwentów ^a	324	380	117,3
niepełnosprawnych	958	1809	188,8
Oferty pracy stan w dniu 31 XII	744	473	63,6
w tym niewykorzystane dłużej niż 1 miesiąc ...	104	62	59,6
Zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	744	453	60,9
Miejsca aktywizacji zawodowej	–	20	x
staże	–	19	x
prace społecznie użyteczne	–	1	x
Z ofert pracy dla:			
absolwentów ^a	–	–	–
niepełnosprawnych	62	60	96,8
Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 XII)	65	109	x

a Patrz uwagi metodyczne pkt 6 na str. 17.

TABL. 25(44). OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	Miejsca aktywacji zawodowej			Z ogółem dla		
			razem	w tym		absolwentów ^a	niepełnosprawnych	
				staże	prace społecznie użyteczne			
WOJEWÓDZTWO	2011	30553	23686	6867	4312	2547	324	958
	2012	29412	21808	7604	5647	1955	380	1809
Podregion nyski	2011	11583	8341	3242	2143	1091	17	188
	2012	11328	7849	3479	2756	721	13	327
powiaty:								
Brzeski	2011	2054	1250	804	804	–	–	122
	2012	2023	1271	752	752	–	5	119
Kluczborski	2011	1943	1413	530	367	163	2	2
	2012	2342	1638	704	517	187	–	3
Namysłowski	2011	1547	1347	200	180	20	15	53
	2012	1894	1563	331	331	–	8	112
Nyski	2011	4812	3509	1303	627	668	–	5
	2012	3808	2749	1059	807	250	–	76
Prudnicki	2011	1227	822	405	165	240	–	6
	2012	1261	628	633	349	284	–	17

a Patrz uwagi metodyczne pkt 6 na str. 17.

134 Bezrobocie rejestrowane

TABL. 25(44). OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	Miejsca aktywacji zawodowej			Z ogółem dla	
			razem	w tym		absolutów ^a	niepełnosprawnych
				staże	prace społecznie użyteczne		
Podregion opolski	18970	15345	3625	2169	1456	307	770
	2012	13959	4125	2891	1234	367	1482
powiaty:							
Głubczycki	2011	752	357	196	161	–	20
	2012	742	377	223	154	1	27
Kędzierzyńsko-kozielski	2011	1387	942	774	168	–	1
	2012	1508	839	722	117	–	74
Krapkowicki	2011	1046	430	277	153	111	51
	2012	981	527	369	158	126	63
Oleski	2011	498	258	91	167	47	16
	2012	378	190	170	20	71	11
Opolski	2011	2097	603	203	400	2	59
	2012	1741	738	342	396	2	180
Strzelecki	2011	2619	375	222	153	139	189
	2012	2151	411	272	139	160	207
Miasto na prawach powiatu – Opole	2011	6946	660	406	254	8	434
	2012	6458	1043	793	250	7	920

a Patrz uwagi metodyczne pkt 6 na str. 17.

TABL. 26(45). WYDATKI FUNDUSZU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	
		w tys. zł	2011=100
OGÓŁEM	137233,3	172886,1	126,0
w tym:			
Zasiłki dla bezrobotnych	68250,0	80226,7	117,5
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	58427,3	81772,2	140,0
w tym:			
koszty szkoleń	3964,6	4508,1	113,7
prace interwencyjne	2309,9	1863,8	80,7
roboty publiczne	5418,9	5792,9	106,9
prace społecznie użyteczne	836,2	1089,3	130,3
refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	3491,8	13703,7	4razy
środki na podjęcie działalności gospodarczej ..	10010,3	9678,4	96,7
stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	27365,4	30063,7	109,9

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

TABL. 1(46). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	
	w zł		2011=100
O G Ó Ł E M	3048,82	3172,23	104,0
sektor: publiczny	3670,74	3795,41	103,4
prywatny	2716,32	2841,97	104,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3473,91	3773,31	108,6
Przemysł	3065,19	3192,34	104,1
w tym przetwórstwo przemysłowe	3000,35	3122,79	104,1
Budownictwo	2425,92	2449,22	101,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2440,63	2588,05	106,0
Transport i gospodarka magazynowa	2418,37	2563,56	106,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1727,16	1823,45	105,6
Informacja i komunikacja	3710,10	3588,00	96,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4027,64	4161,50	103,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3194,29	3316,87	103,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2744,23	2880,93	105,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2165,74	2231,64	103,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4131,76	4181,62	101,2
Edukacja	3543,68	3705,92	104,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3281,21	3333,38	101,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2900,21	2963,33	102,2
Pozostała działalność usługowa	2168,47	2259,91	104,2

TABL. 2(47). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011			2012		
	ogółem	z ogółem		ogółem	z ogółem	
		bez wypłat nagród rocznych ^b	bez składki emerytalno- rentowej i chorobowej		bez wypłat nagród rocznych ^b	bez składki emerytalno- rentowej i chorobowej
w zł						
O G Ó Ł E M	3249,58	3182,70	2840,58	3358,42	3288,90	2935,02
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3675,32	3673,24	3189,16	3987,31	3985,26	3464,12
Przemysł	3157,34	3153,50	2751,59	3276,21	3272,69	2856,50
w tym przetwórstwo przemysłowe	3093,76	3092,50	2696,28	3207,67	3206,38	2797,09
Budownictwo	2790,37	2790,37	2426,47	2768,79	2768,79	2405,56
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2821,41	2820,75	2458,31	2949,71	2949,49	2569,65
Transport i gospodarka magazynowa	2597,06	2590,13	2255,38	2736,47	2736,47	2375,70
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1848,30	1821,10	1602,35	1944,59	1913,48	1685,39
Informacja i komunikacja	4275,76	4275,76	3727,98	4154,82	4154,82	3620,20
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4281,69	4281,69	3745,12	4464,04	4464,04	3908,41

^a Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 19. ^b Z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

TABL. 2(47). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011			2012		
	ogółem	z ogółem		ogółem	z ogółem	
		bez wypłat nagród rocznych ^b	bez składki emerytalno- rentowej i choro- bowej		bez wypłat nagród rocznych ^b	bez składki emerytalno- rentowej i choro- bowej
w zł						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3320,19	3275,01	2896,64	3421,93	3382,87	2975,09
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3061,95	3018,14	2658,44	3254,60	3216,06	2825,87
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2167,27	2160,79	1891,14	2177,23	2171,60	1893,84
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4132,45	3869,88	3713,31	4182,38	3914,84	3755,10
Edukacja	3559,57	3352,80	3092,28	3717,28	3500,36	3228,62
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3330,83	3279,74	2904,68	3388,48	3337,22	2951,92
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2971,33	2927,98	2578,22	3024,97	2976,18	2629,69
Pozostała działalność usługowa	1928,91	1916,79	1669,18	1886,23	1877,11	1632,32

a Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 19. b Z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

TABL. 3(48). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG FORM FINANSOWANIA I SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011			2012		
	ogółem	forma finansowania jednostek		ogółem	forma finansowania jednostek	
		na rozrachunku	sfery budżetowej		na rozrachunku	sfery budżetowej
w zł						
OGÓŁEM	3249,58	3114,87	3623,09	3358,42	3215,72	3756,36
w tym:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3675,32	3675,32	–	3987,31	3987,31	–
Przemysł	3157,34	3156,74	3215,46	3276,21	3276,47	3240,83
w tym przetwórstwo przemysłowe	3093,76	3093,76	–	3207,67	3207,67	–
Budownictwo	2790,37	2790,37	–	2768,79	2768,79	–
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	2821,41	2821,41	–	2949,71	2949,71	–
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1848,30	1670,58	2924,46	1944,59	1757,61	2963,29
Informacja i komunikacja	4275,76	4275,76	–	4154,82	4154,82	–
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	4281,69	4281,69	–	4464,04	4464,04	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3320,19	3327,82	3285,42	3421,93	3468,32	3209,69
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3061,95	2955,78	3578,30	3254,60	3149,16	3875,07
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4132,45	3735,18	4167,66	4182,38	3784,27	4218,48
Edukacja	3559,57	4459,29	3429,62	3717,28	4159,12	3638,86
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3330,83	3470,67	2919,14	3388,48	3534,32	2962,85
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2971,33	2922,46	3151,82	3024,97	2981,67	3167,88

a Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 19.

TABL. 4(49). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI, PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2012 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym					
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	przemysł	budownic- two	handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa	opieka zdrowotna i pomoc społeczna
W ZŁOTYCH							
WOJEWÓDZTWO	3358,42	3987,31	3276,21	2768,79	2949,71	2736,47	3388,48
Podregion nyski	3078,46	3702,79	2837,30	2395,01	2295,83	2190,80	3065,01
powiaty:							
Brzeski	3067,56	4084,66	2908,02	2604,64	2432,11	2266,13	2819,12
Kluczborski	3200,22	4111,65	3112,78	2356,52	2174,54	2096,45	2710,67
Namysłowski	3152,42	3713,95	2999,35	1860,45	2220,22	2642,12	3099,22
Nyski	3012,34	3138,83	2640,08	2369,31	2291,17	2324,19	3363,85
Prudnicki	3052,97	3946,21	2584,11	2332,07	2191,62	1821,57	2727,97
Podregion opolski	3475,47	4292,25	3456,32	2898,13	3193,63	2900,85	3528,49
powiaty:							
Głubczycki	3111,54	3921,87	2896,17	2238,29	2238,34	#	3081,73
Kędzierzyńsko-kozielski	3793,84	4283,26	4259,95	3002,67	4448,59	3410,34	3531,13
Krapkowicki	3720,00	2498,59	4110,32	3485,74	2952,26	2138,25	3086,82
Oleski	3013,57	4757,35	2909,77	2040,45	2427,59	1971,35	2953,48
Opolski	2948,63	4398,12	2731,12	2444,01	2865,07	2937,61	3074,80
Strzelecki	3221,15	5503,26	3138,93	2791,38	2673,47	2372,52	2869,66
Miasto na prawach powiatu – Opole	3771,22	6696,56	4025,25	3097,89	3293,30	2894,45	4009,68
2011 = 100							
WOJEWÓDZTWO	103,3	108,5	103,8	99,2	104,5	105,4	101,7
Podregion nyski	105,2	110,2	105,6	106,9	105,3	106,9	100,7
powiaty:							
Brzeski	103,5	108,6	104,4	98,5	107,8	99,3	98,7
Kluczborski	106,9	118,9	105,5	97,9	104,2	108,2	98,2
Namysłowski	106,0	107,3	106,0	112,3	109,2	113,1	105,4
Nyski	105,8	107,4	106,3	119,8	105,0	109,6	102,9
Prudnicki	103,2	109,6	107,4	102,2	98,8	107,2	95,5
Podregion opolski	102,7	106,8	103,1	97,3	104,3	104,7	102,0
powiaty:							
Głubczycki	102,7	107,0	101,9	94,5	103,6	x	101,9
Kędzierzyńsko-kozielski	101,1	104,6	102,6	85,1	104,1	104,6	103,0
Krapkowicki	103,4	101,9	105,9	96,0	99,6	85,5	99,0
Oleski	105,0	120,0	104,6	108,5	101,1	120,6	108,5
Opolski	105,8	106,3	105,0	105,1	110,7	107,9	101,3
Strzelecki	104,6	115,5	104,5	106,2	108,6	99,7	101,2
Miasto na prawach powiatu – Opole	101,5	105,8	101,6	101,1	103,1	106,8	102,1

a Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 19.

TABL. 5(50). PRZECIĘTNE GODZINOWE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym osobowe	ogółem	w tym osobowe
	w zł			
O G Ó Ł E M	23,50*	23,01*	24,30	23,80
sektor: publiczny	29,36*	28,06*	30,34	28,97
prywatny	20,02*	20,02*	20,83	20,82
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	24,25*	24,24*	26,06	26,04
Przemysł	21,56*	21,54*	22,37	22,35
w tym przetwórstwo przemysłowe	21,14*	21,13*	21,93	21,92
Budownictwo	18,21*	18,21*	18,39	18,39
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	18,81*	18,80*	19,77	19,77
Transport i gospodarka magazynowa	17,18*	17,14*	17,92	17,92
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	12,41*	12,23*	13,09	12,88
Informacja i komunikacja	30,07*	30,07*	29,28	29,28
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30,80	30,80	31,98	31,98
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	23,11*	22,79*	23,90	23,62
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20,53*	20,24*	21,91	21,65
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	15,38*	15,33*	14,68	14,64
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	29,33	27,47	29,93	28,01
Edukacja	36,33	34,22	37,72	35,52
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24,17	23,80	24,45	24,08
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	20,34*	20,04*	20,91	20,57
Pozostała działalność usługowa	12,75*	12,67*	12,33	12,27

a Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 19.

TABL. 6(51). EMERYCI I RENCIŚCI ORAZ ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2011=100
ŚWIADCZENIOBIORCY w tys.			
O G Ó Ł E M^a	211,5	208,2	98,4
Pobierający świadczenia wypłacane przez Zakład			
Ubezpieczeń Społecznych	182,1	180,0	98,8
emeryci	130,5	129,1	99,0
uprawnieni do rent z tytułu niezdolności do pracy	18,5	17,6	95,2
uprawnieni do rent rodzinnych	33,2	33,3	100,3
Rolnicy indywidualni	29,4	28,2	95,8
emeryci	25,6	24,5	95,5
uprawnieni do rent z tytułu niezdolności do pracy	2,9	2,9	98,7
uprawnieni do rent rodzinnych	0,8	0,8	97,2
ŚWIADCZENIA w zł			
Przeciętna miesięczna emerytura i renta wypła- cana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ...	1640,76	1729,76	105,4
emerytura	1723,79	1810,83	105,0
renta z tytułu niezdolności do pracy	1332,68	1423,73	106,8
renta rodzinna	1485,68	1576,86	106,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta rolni- ków indywidualnych	1052,01	1123,30	106,8
emerytura	1079,18	1151,85	106,7
renta z tytułu niezdolności do pracy	818,05	877,07	107,2
renta rodzinna	1044,52	1145,05	109,6

a Emeryci i renciści; przeciętna w roku.

Aktywność ekonomiczna ludnościTABL. 1(52). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W IV KWARTALE**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
			razem	pracujący	bezrobotni				
			w tys.						
OGÓŁEM	2011	748	402	364	37	346	53,7	48,7	9,2
	2012	728	392	355	37	335	53,8	48,8	9,4
mężczyźni	2011	349	226	206	20	123	64,8	59,0	8,8
	2012	341	218	198	19	123	63,9	58,1	8,7
kobiety	2011	399	176	158	18	223	44,1	39,6	10,2
	2012	387	175	157	18	213	45,2	40,6	10,3
Miasta	2011	398	215	193	22	182	54,0	48,5	10,2
	2012	397	210	190	21	187	52,9	47,9	10,0
Wieś	2011	350	186	171	15	164	53,1	48,9	8,1
	2012	330	182	166	17	148	55,2	50,3	9,3

TABL. 2(53). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
			razem	pracujący	bezrobotni	
			w tys.			
OGÓŁEM	2011	748	402	364	37	346
	2012	728	392	355	37	335
z wykształceniem:						
Wyższym	2011	108	83	77	6 ^a	25
	2012	117	87	83	6^a	29
Policealnym i średnim zawodowym	2011	176	116	107	9	60
	2012	168	105	96	9	63
Średnim ogólnokształcącym	2011	67	33	28	6 ^a	34
	2012	65	34	29	5	31
Zasadniczym zawodowym	2011	221	143	130	12	78
	2012	214	138	123	14	76
Gimnazjalnym i niższym	2011	176	27	22	6	149
	2012	165	28	23	5	137

^a Szacunek mniejszy niż 5 tys., konkretna wartość nie podana ze względu na losowy błąd próby.

Warunki pracyTABL. 1(54). **ZATRUDNIENI^{ab} W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym przez jedną grupę czynników	Z ogółem zagrożenia związane			
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy	
			razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH						
OGÓŁEM	2011 2012	11632 11694	8147 8431	6747 6912	6991 7448	3626 3584
sektor: publiczny	2681	2316	752	687	1844	1562
prywatny	14752	9378	7679	6225	5604	2022
w tym:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	316	265	96	88	134	124
Przemysł	12200	7114	5633	4303	5293	1753
w tym przetwórstwo przemysłowe	10868	5865	5224	3935	4575	1038
Budownictwo	2107	1891	1857	1750	114	107
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	481	401	346	292	98	77
Transport i gospodarka magazynowa	1384	1090	70	58	1298	1016
Edukacja	478	478	12	12	461	461
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	443	443	400	400	43	43
NA 1000 ZATRUDNIONYCH BADANEJ ZBIOROWOŚCI						
OGÓŁEM	2011 2012	102,2 107,4	71,6 77,4	59,3 63,5	61,4 68,4	31,9 32,9
sektor: publiczny	122,2	105,5	34,3	31,3	84,0	71,2
prywatny	169,7	107,9	88,3	71,6	64,5	23,3
w tym:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	81,7	68,5	24,8	22,8	34,7	32,1
Przemysł	200,0	116,6	92,4	70,6	86,8	28,7
w tym przetwórstwo przemysłowe	205,5	110,9	98,8	74,4	86,5	19,6
Budownictwo	240,0	215,4	211,5	199,3	13,0	12,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	37,4	31,2	26,9	22,7	7,6	6,0
Transport i gospodarka magazynowa	187,5	147,7	9,5	7,9	175,9	137,7
Edukacja	175,1	175,1	4,4	4,4	168,9	168,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	40,8	40,8	36,8	36,8	4,0	4,0

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. b Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 22.

TABL. 2(55). ZATRUDNIENI^{ab} W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG PŁCI, PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem przez jedną grupę czynników	
			razem	w tym kobiety
WOJEWÓDZTWO	17433	5416	11694	2262
Podregion nyski	2355	649	2161	649
powiaty:				
Brzeski	495	114	430	114
Kluczborski	494	103	464	103
Namysłowski	418	233	418	233
Nyski	527	21	475	21
Prudnicki	421	178	374	178
Podregion opolski	15078	4767	9533	1613
powiaty:				
Głubczycki	309	57	285	50
Kędzierzyńsko-kozielski	832	138	770	138
Krapkowicki	2903	95	2649	95
Oleski	391	37	375	33
Opolski	5377	3165	1547	331
Strzelecki	1200	260	1019	248
Miasto na prawach powiatu – Opole	4066	1015	2888	718

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. b Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 22.

TABL. 3(56). ZATRUDNIENI^{ab} W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zagrożenia związane		
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi ^c
WOJEWÓDZTWO	17433	8431	7448	1554
Podregion nyski	2355	1224	758	373
powiaty:				
Brzeski	495	327	89	79
Kluczborski	494	315	143	36
Namysłowski	418	114	245	59
Nyski	527	282	140	105
Prudnicki	421	186	141	94

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. b Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 22. c Związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

TABL. 3(56). **ZATRUDNIENI^{ab} W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2012 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zagrożenia związane		
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi ^c
Podregion opolski	15078	7207	6690	1181
powiaty:				
Głubczycki	309	70	98	141
Kędzierzyńsko-kozielski	832	579	200	53
Krapkowicki	2903	2600	54	249
Oleski	391	233	27	131
Opolski	5377	1483	3662	232
Strzelecki	1200	758	326	116
Miasto na prawach powiatu – Opole	4066	1484	2323	259

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. b Patrz uwagi metodyczne pkt 1 na str. 22. c Związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

TABL. 4(57). **LIKWIDACJA, OGRANICZENIE LUB UJAWNIECIE ZAGROŻEŃ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni ^a w warunkach zagrożenia w stosunku do których zagrożenia			Zatrudnieni ^{ab} w warunkach zagrożenia	
	zlikwidowano lub ograniczono do poziomu zgodnego z normą	ograniczono	ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi)		
	osobozagrożenia				
O G Ó Ł E M	2011 2012	2702 3500	5537 1994	3022 3710	19289 21073
Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy		2144	1404	2748	10310
w tym:					
Substancje chemiczne		253	18	88	329
w tym rakotwórcze		49	–	27	88
Pyły przemysłowe		310	58	415	1516
w tym przemysłowe pyły zwłókniające		136	14	129	241
Hałas		903	838	1415	5638
Wibracja		99	12	54	250
Mikroklimat gorący		174	270	177	771
Mikroklimat zimny		183	21	355	976

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Stan w dniu 31 XII.

TABL. 4(57). LIKWIDACJA, OGRANICZENIE LUB UJAWNIEŃ ZAGROŻEŃ (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni ^a w warunkach zagrożenia w stosunku do których zagrożenia			Zatrudnieni ^{ab} w warunkach zagrożenia
	zlikwidowano lub ograniczono do poziomu zgodnego z normą	ograniczono	ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi)	
	osobozagrożenia			
Zagrożenia związane z uciążliwością pracy	982	301	612	8904
w tym:				
Nadmierne obciążenie fizyczne	268	168	185	2128
Niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy	151	78	142	878
Zagrożenia czynnikami mechanicznymi^c	374	289	350	1859

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Stan w dniu 31 XII. c Związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

TABL. 5(58). OSOBOZAGROŻENIA^a WEDŁUG GRUP ZAGROŻEŃ, PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zagrożenia związane			
		ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi ^b
		razem	w tym z hałasem		
WOJEWÓDZTWO	21073	10310	5638	8904	1859
Podregion nyski	2644	1465	717	788	391
powiaty:					
Brzeski	581	402	147	89	90
Kluczborski	583	384	232	163	36
Namysłowski	418	114	30	245	59
Nyski	623	361	222	150	112
Prudnicki	439	204	86	141	94
Podregion opolski	18429	8845	4921	8116	1468
powiaty:					
Głubczycki	400	146	32	98	156
Kędzierzyńsko-kozielski	861	606	442	201	54
Krapkowicki	3699	2648	1296	802	249
Oleski	417	258	210	27	132
Opolski	6025	1909	1232	3792	324
Strzelecki	1298	779	647	403	116
Miasto na prawach powiatu – Opole	5729	2499	1062	2793	437

a Patrz uwagi metodyczne pkt 4 na str. 23. b Związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

TABL. 6(59). STANOWISKA PRACY ORAZ ZATRUDNIENI NA TYCH STANOWISKACH, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO WEDŁUG SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Przeprowa- dzenie oce- ny ryzyka zawodo- wego	Wyeliminowa- nie lub ogranicze- nie ryzyka zawodo- wego	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego		
				techniczne	organiza- cyjne	ochrony in- dywidualnej
STANOWISKA PRACY						
O G Ó Ł E M	2011	27887	15505	5263	5687	10376
	2012	32334	16397	3818	5931	10822
sektor: publiczny		4516	2639	431	828	1541
prywatny		27818	13758	3387	5103	9281
w tym:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1391	581	112	136	409
Przemysł		19696	9845	2623	3474	6943
w tym przetwórstwo przemysłowe		17487	8355	1849	2586	5897
Budownictwo		3876	2463	348	1254	1386
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^A		3024	1118	332	394	561
Transport i gospodarka magazynowa		2085	875	214	155	509
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1919	1370	181	437	936
OSOBY ZATRUDNIONE NA STANOWISKACH, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO						
O G Ó Ł E M	2011	45485	21774	7547	8241	13888
	2012	48402	23627	6774	9053	15439
sektor: publiczny		7550	4675	827	1412	2662
prywatny		40852	18952	5947	7641	12777
w tym:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		2043	705	117	144	505
Przemysł		30787	14164	4828	5489	9919
w tym przetwórstwo przemysłowe		26264	11626	3217	3666	8028
Budownictwo		4669	2898	557	1506	1743
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^A		4025	1609	457	706	729
Transport i gospodarka magazynowa		3032	1632	486	338	819
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		3437	2448	303	771	1620

TABL. 7(60). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH WEDŁUG SEKCJI

Stan w połowie grudnia

WYSZCZEGÓLNIENIE		Posiłki profilaktyczne	Napoje	Inne środki odżywcze	Dodatki pieniężne	Skrócony czas pracy	Dodatkowe urlopy	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
OGÓŁEM	2011	13093	37173	3163	7943	766	1545	392
	2012	12072	39296	2789	7785	661	1832	296
sektor: publiczny		2009	4955	109	2667	313	1121	42
prywatny		10063	34341	2680	5118	348	711	254
w tym:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		628	1088	218	252	3	4	–
Przemysł		8762	28842	2431	5287	339	695	222
w tym przetwórstwo przemysłowe		6414	25304	2189	2426	335	141	155
Budownictwo		1489	3706	97	96	–	–	2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		410	2346	33	236	1	1	24
Transport i gospodarka magazynowa		724	1466	10	1884	151	1100	20
Edukacja		30	2	–	–	–	–	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		4	1763	–	19	167	32	28

TABL. 8(61). ODSZKODOWANIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH WEDŁUG SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym z tytułu wypadków przy pracy	Ogółem	W tym z tytułu wypadków przy pracy
		liczba wypłaconych świadczeń		w złotych na 1 świadczenie	
OGÓŁEM	2011	310	293	2933	2801
	2012	278	269	3482	2957
sektor: publiczny		35	34	3300	3309
prywatny		243	235	3508	2906
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		14	13	1964	1885
Przemysł		166	158	3898	3022
w tym przetwórstwo przemysłowe		149	141	3899	2917
Budownictwo		53	53	3128	3128
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		18	18	2539	2539
Transport i gospodarka magazynowa		11	11	3673	3673
Edukacja		1	1	1400	1400
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		15	15	2673	2673

TABL. 9(62). WYPADKI I POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) WEDŁUG SEKCJI

LATA SEKCJE	Wypadki		Poszkodowani w wypadkach	
	ogółem	w tym zbiorowe	ogółem	w tym zbiorowe
OGÓŁEM	2011 2450	10	2464	24
	2012 2231	6	2238	13
w tym:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011 79	1	80	2
	2012 62	–	62	–
Przemysł	2011 1065	1	1066	2
	2012 971	2	973	4
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011 966	1	967	2
	2012 867	2	869	4
Budownictwo	2011 310	3	316	9
	2012 267	–	267	–
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011 282	–	282	–
	2012 278	1	280	3
Transport i gospodarka magazynowa	2011 185	–	185	–
	2012 129	–	129	–
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011 42	–	42	–
	2012 58	–	58	–
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011 95	1	96	2
	2012 103	1	104	2
Edukacja	2011 136	–	136	–
	2012 143	–	143	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011 133	2	135	4
	2012 125	1	126	2

a Zgłoszone w danym roku.

TABL. 10(63). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) WEDŁUG SKUTKÓW WYPADKÓW ORAZ ABSENCJI SPOWODOWANEJ TYMI WYPADKAMI WEDŁUG SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wypadkach			Z ogółem w wypadkach ^b powodujących niezdolność do pracy		
		śmiertelnych	ciężkich	lekkich	0–13 dni	14 dni do 1 miesiąca	1 miesiąc i dłużej
OGÓŁEM	2011 2464	11	22	2431	743	734	976
	2012 2238	8	23	2207	667	639	924
sektor: publiczny	2011 630	–	3	627	.	.	.
	2012 553	1	1	551	.	.	.
prywatny	2011 1834	11	19	1804	.	.	.
	2012 1685	7	22	1656	.	.	.
w tym:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011 80	2	1	77	14	32	32
	2012 62	1	–	61	13	17	31

a Zgłoszone w danym roku. b Bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

TABL. 10(63). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a WEDŁUG SKUTKÓW WYPADKÓW ORAZ ABSENCJI SPOWODOWANEJ TYMI WYPADKAMI (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wypadkach			Z ogółem w wypadkach ^b powodujących niezdolność do pracy			
		śmiertelnych	ciężkich	lekkich	0–13 dni	14 dni do 1 miesiąca	1 miesiąc i dłużej	
Przemysł	2011	1066	2	12	1052	292	317	455
	2012	973	3	11	959	261	305	404
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	967	2	11	954	274	291	400
	2012	869	3	11	855	239	277	350
Budownictwo	2011	316	6	3	307	83	91	136
	2012	267	2	4	261	87	59	119
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	282	1	–	281	89	98	94
	2012	280	–	6	274	90	82	108
Transport i gospodarka magazynowa	2011	185	–	2	183	77	39	69
	2012	129	2	1	126	46	33	48
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	42	–	3	39	12	15	15
	2012	58	–	–	58	16	16	26
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	96	–	–	96	37	31	28
	2012	104	–	–	104	35	31	38
Edukacja	2011	136	–	–	136	53	35	48
	2012	143	–	–	143	41	35	67
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	135	–	–	135	46	40	49
	2012	126	–	–	126	45	33	48

a Zgłoszone w danym roku. b Bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

TABL. 11(64). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) WEDŁUG GRUP WIEKU I SEKCJI**

LATA SEKCJE	Ogółem	W wieku							
		17 lat i mniej	18–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65 lat i więcej	
OGÓŁEM	2011	2464	3	271	670	555	586	370	9
	2012	2238	3	235	578	534	554	322	12
w tym:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	80	–	8	12	13	25	22	–
	2012	62	–	3	9	15	25	9	1
Przemysł	2011	1066	2	143	279	247	240	154	1
	2012	973	–	137	291	213	216	115	1
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	967	2	136	269	228	205	126	1
	2012	869	–	134	273	193	179	89	1
Budownictwo	2011	316	–	38	89	69	69	51	–
	2012	267	–	30	50	69	76	41	1

a Zgłoszone w danym roku.

TABL. 11(64). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a WEDŁUG GRUP WIEKU I SEKCJI (dok.)**

LATA SEKCJE	Ogół- tem	W wieku							
		17 lat i mniej	18–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65 lat i więcej	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	282	1	46	123	63	30	19	–
	2012	280	1	40	108	63	42	26	–
Transport i gospodarka magazynowa	2011	185	–	11	43	41	56	31	3
	2012	129	2	8	26	38	40	14	1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	42	–	4	19	6	6	6	1
	2012	58	–	4	11	15	14	12	2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	96	–	3	23	19	29	21	1
	2012	104	–	3	17	23	25	34	2
Edukacja	2011	136	–	2	20	35	61	17	1
	2012	143	–	–	17	37	48	39	2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	135	–	2	26	37	49	20	1
	2012	126	–	3	25	35	42	20	1

a Zgłoszone w danym roku.

TABL. 12(65). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) WEDŁUG STAŻU PRACY I SEKCJI**

LATA SEKCJE	Ogółem	Staż pracy na zajmowanym stanowisku w latach						
		1 rok i mniej	2–3	4–5	6–10	11–15	16 lat i więcej	
OGÓŁEM	2011	2464	841	439	329	307	201	347
	2012	2238	720	385	285	358	177	313
w tym:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	80	15	11	10	7	2	35
	2012	62	13	11	7	6	5	20
Przemysł	2011	1066	360	194	151	142	71	148
	2012	973	347	173	128	154	63	108
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	967	341	178	133	130	63	122
	2012	869	327	155	118	143	51	75
Budownictwo	2011	316	159	60	39	27	18	13
	2012	267	119	54	25	52	6	11
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	282	138	61	35	22	17	9
	2012	280	116	59	43	43	9	10
Transport i gospodarka magazynowa	2011	185	55	35	17	20	22	36
	2012	129	34	21	18	18	11	27
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	42	23	9	8	1	1	–
	2012	58	22	14	7	10	2	3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	96	14	15	14	18	19	16
	2012	104	20	8	6	13	29	28
Edukacja	2011	136	17	15	20	22	24	38
	2012	143	12	8	19	24	27	53
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	135	14	23	16	27	18	37
	2012	126	16	20	14	27	15	34

a Zgłoszone w danym roku.

TABL. 13(66). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) WEDŁUG WYDARZEN, BĘDĄCYCH ODCHYLENIEM OD STANU NORMALNEGO, POWODUJĄCYCH WYPADKI ORAZ SEKCJI**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym wydarzenia będące odchyleniem od stanu normalnego						
			wyrzut, wyciek, emisja substancji szkodliwych	uszkodzenie, rozewanie, pęknięcie, zezlizgnięcie, upadek, załamanie się czynnika materialnego	utrata kontroli nad: maszyną, środkami transportu, transportowanymi ładunkiem, narzędziem, obiektem, zwierzęciem	poślizgnięcie, potknięcie się, upadek osoby	ruch ciała bez wysiłku fizycznego	ruch ciała związany z wysiłkiem fizycznym	wstrząs, strach, prętność, atak, zagrożenie, obecność
OGÓŁEM	2011	2464	56	472	429	638	280	267	98
	2012	2238	82	376	402	592	221	267	81
w tym:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	80	2	15	16	28	7	5	4
	2012	62	-	5	19	28	-	1	6
Przemysł	2011	1066	36	256	200	221	133	96	14
	2012	973	53	193	190	191	111	111	15
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	967	32	230	187	199	127	84	9
	2012	869	49	178	174	160	104	96	12
Budownictwo	2011	316	4	78	55	77	43	23	5
	2012	267	18	64	58	62	32	14	2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	282	3	49	63	63	30	44	8
	2012	280	4	53	66	52	35	38	3
Transport i gospodarka magazynowa	2011	185	-	23	26	55	12	21	36
	2012	129	1	16	23	39	4	16	24
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	42	-	7	9	13	4	2	2
	2012	58	-	5	7	23	3	12	3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	96	1	10	12	38	11	8	5
	2012	104	1	11	7	51	6	8	5
Edukacja	2011	136	4	16	14	47	12	23	6
	2012	143	2	7	8	68	10	31	5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	135	3	10	10	53	15	26	12
	2012	126	2	9	10	40	16	23	12

a Zgłoszone w danym roku.

TABL. 14(67). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZ ORAZ SEKCJI**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym wydarzenia powodujące uraz							inne wydarzenia
			kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi	zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt	uderzenie przez obiekt w ruchu	kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	uwięzienie, zmiażdżenie	obciążenie fizyczne lub psychiczne	przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	
OGÓŁEM	2011	2464	69	571	621	399	159	275	72	280
	2012	2238	87	538	492	363	162	246	72	263
w tym:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	80	1	22	15	14	2	11	5	9
	2012	62	1	19	8	9	2	1	13	9
Przemysł	2011	1066	38	216	286	206	111	97	7	97
	2012	973	49	183	242	192	98	100	6	96
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	967	36	195	256	201	99	82	1	90
	2012	869	46	163	215	175	88	88	4	83
Budownictwo	2011	316	3	64	106	64	11	26	4	35
	2012	267	13	47	80	54	17	30	-	24
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	282	9	65	71	49	13	41	3	28
	2012	280	9	73	71	48	24	29	3	23
Transport i gospodarka magazynowa	2011	185	3	46	33	14	10	27	32	18
	2012	129	2	35	27	6	2	20	22	15
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	42	-	9	14	7	2	3	2	5
	2012	58	-	24	12	5	3	6	1	7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	96	1	26	18	10	5	11	4	21
	2012	104	2	44	11	11	5	9	4	18
Edukacja	2011	136	4	45	33	12	-	14	4	24
	2012	143	4	49	16	14	2	17	5	32
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	135	4	46	16	12	2	22	9	23
	2012	126	3	37	11	13	3	18	11	29

a Zgłoszone w danym roku.

TABL. 15(68). PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) WEDŁUG SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym grupy przyczyn					
			niewłaściwy stan czynnika materialnego	niewłaściwa ogólna organizacja		brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym	niewłaściwe, samowolne zachowanie się pracownika	nieprawidłowe zachowanie się pracownika
				pracy	stanowiska pracy			
O G Ó Ł E M	2011	5511	506	403	334	481	457	2749
	2012	4843	462	307	318	450	392	2402
sektor: publiczny	2011	1210	128	59	60	85	64	615
	2012	1025	114	48	40	52	34	577
prywatny	2011	4301	378	344	274	396	393	2134
	2012	3818	348	259	278	398	358	1825
w tym:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2011	165	13	11	9	12	10	100
	2012	145	10	6	9	7	11	95
Przemysł	2011	2583	250	231	165	284	269	1159
	2012	2352	221	177	192	264	250	1038
w tym przetwórstwo przemysłowe	2011	2372	228	204	156	263	246	1080
	2012	2118	195	158	176	247	225	935
Budownictwo	2011	714	57	65	48	47	52	385
	2012	491	41	49	28	51	41	237
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2011	651	52	40	40	57	54	350
	2012	663	55	30	46	63	42	362
Transport i gospodarka magazynowa	2011	316	37	14	14	20	14	170
	2012	228	24	8	6	11	14	136
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2011	116	4	9	11	11	15	55
	2012	116	14	5	10	11	10	50
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2011	161	18	7	8	10	1	91
	2012	184	28	7	6	12	6	98
Edukacja	2011	246	28	5	8	7	9	141
	2012	259	31	5	5	9	8	149
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2011	306	20	14	23	19	19	157
	2012	235	21	11	11	9	7	136

a Zgłoszone w danym roku.

TABL. 16(69). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY¹ (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANA WYPADKAMI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2012 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE o – ogółem m – w tym mężczyźni	Poszkodowani				Liczba dni niezdolności do pracy	
	ogółem	w wypadkach			ogółem	na 1 poszkodowanego ²
		śmiertelnych	ciężkich	lekkich		
WOJEWÓDZTWO	o 2238	8	23	2207	87621	39
m 1591	7	22	1562	64702	41	
Podregion nyski	o 572	2	9	561	21397	38
m 389	2	9	378	14971	39	
powiaty:						
Brzeski	o 151	–	1	150	5371	36
m 105	–	1	104	3481	33	
Kluczborski	o 121	–	3	118	5089	42
m 92	–	3	89	4063	44	
Namysłowski	o 71	–	–	71	2146	30
m 45	–	–	45	1457	32	
Nyski	o 158	2	3	153	6068	39
m 97	2	3	92	4023	42	
Prudnicki	o 71	–	2	69	2723	38
m 50	–	2	48	1947	39	
Podregion opolski	o 1666	6	14	1646	66224	40
m 1202	5	13	1184	49731	42	
powiaty:						
Głubczycki	o 80	–	1	79	3185	40
m 45	–	1	44	2202	49	
Kędzierzyńsko-kozielski	o 208	–	3	205	8639	42
m 137	–	2	135	5856	43	
Krapkowicki	o 142	2	1	139	5799	41
m 108	2	1	105	4527	43	
Oleski	o 68	–	2	66	3266	48
m 53	–	2	51	2417	46	
Opolski	o 320	2	3	315	11216	35
m 250	1	3	246	9229	37	
Strzelecki	o 149	1	–	148	5343	36
m 108	1	–	107	4203	39	
Miasto na prawach powiatu – Opole	o 699	1	4	694	28776	41
m 501	1	4	496	21297	43	

1 Zgłoszone w danym roku. 2 Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.